

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דין וחשבון שנתי 2014

תוכן העניינים

עמוד

1.	דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות	6
2.	סקירת ההנהלה	131
3.	הצהרת המנהל הכללי	152
4.	הצהרת החשבונאי הראשי	153
5.	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי	155
6.	דוחות כספיים	159

חברי הדירקטוריון

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

יוסי לוי

משה מאיר⁽¹⁾

אלי מונטג

אבישי עלי

ראובן פנחס

לימור קליין

ד"ר חיים שיין

(1) החל מיום 27.1.14.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום ז' באדר התשע"ה (26 בפברואר 2015) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014.

הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים. חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "ייהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וגורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

על פי אומדן ראשון למחצית השנייה של שנת 2014 שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") באמצע חודש פברואר, במחצית השנייה של שנת 2014 צמח המשק ב-2.6% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 2.7% במחצית הראשונה ועלייה של 3.4% במחצית השנייה של שנת 2013. בכל שנת 2014 צמח המשק ב-2.9% לאחר עלייה של 3.2% בשנת 2013 ו-3.0% בשנת 2012. התוצר לנפש עלה בשנת 2014 ב-3.3%. יש לציין, כי לאחר ההאטה שנרשמה ברבעון השלישי על רקע מבצע "צוק איתן", ניכרת האצה בפעילות במהלך הרבעון הרביעי, צמיחה של 7.2% במונחים שנתיים (כגון: גידול ביצוא הסחורות והתאוששות בענף התיירות).

ההוצאה לצריכה הפרטית עלתה בשנת 2014 ב-3.9%, לאחר עלייה של 3.3% בשנת 2013. ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה ב-1.9%. ההוצאה לצריכה ציבורית עלתה בשנת 2014 ב-4.6%, לאחר עלייה של 3.5% בשנת 2013. התוצר העסקי עלה בשנת 2014 ב-2.9% בלבד, דבר המצביע על התמתנות בקצב הפעילות במגזר העסקי לאחר עלייה של 3.4% בשנת 2013 ו-2.9% בשנת 2012. המדד המשולב של בנק ישראל, עלה בממוצע ב-2.1% בשנת 2014 לעומת 3.4% אשתקד.

בחודש דצמבר 2014, חטיבת המחקר של בנק ישראל עדכנה את תחזית צמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ל-2.5% לעומת 2.3% בהערכה הקודמת, בעיקר עקב עדכון כלפי מעלה של נתוני צמיחת התוצר במחצית הראשונה של השנה שפרסמה הלמ"ס. מבצע "צוק איתן" גרע להערכת בנק ישראל כ-0.3% מהתוצר השנתי, בעיקר עקב פגיעה ביצוא שירותי תיירות ובצריכה הפרטית. על פי הערכת חטיבת המחקר צפויה צמיחה גבוהה יחסית ברבעונים הקרובים, החל מהרבעון הרביעי של 2014 ובשנת 2015 התוצר צפוי לצמוח ב-3.2%.

תקציב המדינה

בשנת 2014 הסתכם הגירעון בתקציב המדינה ב-29.9 מיליארד ש"ח שהם 2.8% מהתמ"ג מעט נמוך מיעד הגירעון המקורי שעמד על 31.1 מיליארד ש"ח (כ-3% מהתמ"ג). הוצאות הממשלה עמדו ביעד התקציב, כאשר הוצאות הביטחון עלו ב-6% אל מול תכנון לירידה ואילו הוצאות משרדי הממשלה האזרחיים על בשיעור של 2.7% אל מול תכנון מקורי של 7.4% כאשר בצד הכנסות המדינה נרשמה יציבות יחסית ועמידה ביעד התקציב המקורי.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד בשנת 2014 ב-0.2%. זאת לאחר עליה של 1.8% בשנת 2013. בכל שנת 2014 נרשמה עליית מחירים ב-3 סעיפים בלבד: דיור - 3.1%, בריאות - 0.8% וחינוך, תרבות ובידור - 0.4%, כאשר מנגד המדד השלילי הושפע, בין היתר, מהירידה החדה במחירי הסחורות ומחירי הנפט, הגברת התחרותיות בענפי רשתות המזון והתקשורת. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 מדד המחירים לצרכן יעלה בשנת 2015 בכ-1.1%, אולם ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון והחזאים נמוכות יותר. תחזיות האינפלציה לשנת 2015 נמוכות יחסית מהיעד (בין 1% ל-3%) ומגלמות בין השאר את ההשפעה של הוזלת המיסים בחודש ינואר והוזלת החשמל הצפויה בחודש פברואר. הגורם העיקרי שפועל לעליית האינפלציה ב-2015 הוא הפיחות המשמעותי של השקל מול הדולר שהתרחש במחצית השנייה של 2014, כאשר הירידה החדה של כ-40% במחירי הנפט ברבעון האחרון של השנה צפויה למתן את האינפלציה.

בחודש ינואר 2015 נמשכה מגמת ירידת המחירים כך שמדד המחירים לצרכן ירד ב-0.9% (בעיקר הלבשה וההנעלה, תחבורה ותקשורת). בשנים עשר החודשים האחרונים (ינואר 2015 לעומת ינואר 2014) ירד המדד ב-0.5% והוא נמוך משמעותית מגבול התחתון של יעד האינפלציה. להערכת הכלכלן הראשי במשרד האוצר, האינפלציה השלילית אשר נצפתה בסוף שנת 2014, אינה נובעת בעיקרה מחולשה בביקוש המקומי, אלא נובעת ברובה מזעזועים חיצוניים בהיצע (ירידת מחירי האנרגיה והסחורות).

שוק הדיור

מגמת העלייה במחירי הדיור נמשכת. על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים נובמבר - דצמבר 2014, לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים אוקטובר - נובמבר 2014, עלו מחירי הדירות ב-0.2%. מהשוואת העסקאות בתקופה נובמבר - דצמבר 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-4.5%. בשנת 2013 נרשמה עלייה של 7.3% במחירי הדירות. מחירי הדיור מושפעים גם מהירידה בקצב התחלות הבנייה, כאשר בתשעת החודשים הראשונים של 2014 הוחל בבנייתן של כ-32,850 דירות חדשות (ירידה של כ-7.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) והסתיימה בנייתן של כ-31,000 דירות (ירידה של כ-1.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד).

שוק העבודה

נתוני האבטלה לחודש דצמבר 2014 מצביעים על תמונה חיובית, כאשר חלה ירידה בשיעור האבטלה (גילאי 15 ומעלה) לרמה של 5.7%, לעומת 6.5% בחודש ספטמבר 2014 ו-5.9% בסוף שנת 2013. השיפור נראה גם בגילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) בו שיעור האבטלה ברבעון הרביעי עמד על 4.8% (לעומת 5.2% ברבעון השלישי 2014), תוך עלייה בשיעור ההשתתפות. ברבעון הרביעי של 2014 חלה עלייה של 2% במספר המועסקים במשרות מלאות ומספר המועסקים במשרות חלקיות ירד ב-0.7%. השכר הנומינלי והשכר הריאלי עלו ביולי-ספטמבר ב-1.0% וב-0.9% בהתאמה יחסית לאפריל-יוני (נתונים מנוכי עונתיות).

שער החליפין

ברבעון האחרון של השנה התחזקו שערי החליפין של הדולר והאירו בשיעור של 5.3% ו-1.6%, בהתאמה. במהלך שנת 2014 התחזק שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של 12% ואילו שער החליפין של האירו מול השקל נחלש בשיעור של כ-1.2%.

על מנת לתמוך בשער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך שנת 2014 כ-7.1 מיליארד דולר (מזה כ-3.5 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש דצמבר הודיע בנק ישראל שבמסגרת התוכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין ירכוש הבנק 3.1 מיליארד דולר בשנת 2015. התחזקות שעי"ח של הדולר במהלך הרבעון הרביעי של 2014 הושפעה מהורדת ריבית בנק ישראל ל-0.25% בחודש ספטמבר ומהפסקת רכישת אגרות החוב על ידי הבנק המרכזי בארה"ב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית, דבר שתמך גם הוא בהתחזקות נוספת של הדולר בעולם.

	שיעור השינוי-%		שער החליפין ליום			
	שנת 2013	שנת 2014	31.12.12	31.12.13	31.12.14	
דולר	(7.0%)	12.0%	3.73	3.47	3.89	
יורו	(2.8%)	(1.2%)	4.92	4.78	4.72	

ריבית בנק ישראל

בשנת 2014 הוריד בנק ישראל את הריבית מרמה של 1.0% לשפל היסטורי של 0.25%, זאת על מנת להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים של 3%-1% ב-12 החודשים הבאים ולתמוך בצמיחה, תוך שמירה על היציבות הפיננסית. תוואי הריבית בהמשך תלוי בהתפתחויות בסביבת האינפלציה, בצמיחה בישראל ובכלכלה העולמית, במדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים ובהתפתחות שער החליפין. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 הריבית תשאר ברמתה הנמוכה במהלך שנת 2015 ותתחיל לעלות בשנת 2016 וזאת על מנת לתמוך בפעילות המשק ובחזרת האינפלציה אל סביבת מרכז היעד (2.0%). ב-23 לפברואר החליטה הוועדה המוניטרית של בנק ישראל על הפחתת הריבית לחודש מרץ 2015 ב-0.15 נקודות אחוז לרמה של 0.1%, שפל היסטורי חדש. ההחלטה הינה על רקע התגברות קצב הייסוף בשקל והשפעותיו האפשריות על הפעילות במשק והאינפלציה ונועדה, בין היתר, להחזיר אותה אל תוך מרכז תחום היעד.

הסביבה הגלובלית

תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2014 נותרה ללא שינוי מהתחזית הקודמת ועומדת על 3.3%. על אף הירידה במחירי הנפט, תחזית הצמיחה הגלובלית של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2015 הופחתה מ-3.8% בתחזית הקודמת שפורסמה בחודש אוקטובר ל-3.5% ושל שנת 2016 מ-4% ל-3.7%. הסיבות לתחזית הפסימית הינה צפי להאטה בצמיחה בסין, הסתמנות מיתון וצמיחה שלילית ברוסיה, בין היתר, בהשפעת הירידה החדה במחירי הנפט בשווקים הגלובליים וכן מהשפעת החולשה המתמשכת בגוש האירו.

באשר לארה"ב, העלתה קרן המטבע הבינלאומית את תחזית הצמיחה לשנת 2014 ל-2.8% (לעומת 2.2% בתחזית הקודמת). תחזית הצמיחה בארה"ב לשנת 2015 עודכנה ל-3.6% (לעומת 3.1% בתחזית הקודמת) ולשנת 2016 ל-3.3% (לעומת 3.0% בתחזית הקודמת) וזאת בגלל עלייה בביקושים הפרטיים הפנימיים, שנתמכת ע"י הירידה במחירי הנפט ובגלל המדיניות המוניטרית התומכת של הבנק המרכזי.

תחזית הצמיחה לגוש האירו לשנת 2014 עדיין נמוכה ועומדת על 0.8% ועל 1.2% בשנת 2015 (1.4% בתחזית הקודמת) ובשנת 2016 על 1.4% (1.7% בתחזית הקודמת) וזאת על רקע החולשה בפעילות הכלכלית.

נתוני כלכלת ארה"ב ברבעון השלישי של שנת 2014 ממשיכים להצביע על מגמה חיובית, התוצר צמח בקצב שנתי גבוה של 3.9% והצריכה הפרטית גדלה ב-2.2%. המשך שיפור בשיעור האבטלה בחודש נובמבר עמד על 5.8% לעומת 5.9% בחודש ספטמבר. על רקע השיפור בנתוני המאקרו, הפסיק הבנק המרכזי בחודש נובמבר את רכישת אגרות החוב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית. בחודש דצמבר הותיר הבנק

המרכזי בארה"ב את הרבית על רמתה האפסית וככל הנראה צפוי להתחיל בהעלאתה החל מהמחצית השנייה של 2015. השפעת ירידת מחירי הנפט על האינפלציה צפויה להשפיע על מועד העלאת הריבית.

באירופה, מרבית הכלכלות עדיין מתקשות להציג שיפור מתמשך בפעילות הכלכלית. קצב האינפלציה בגוש האירו נותר נמוך, עד כדי חשש לדפלציה. הבנק המרכזי באירופה הותיר את הרבית בשפל היסטורי של 0.05% כשבמקביל הודיע הבנק המרכזי על מדיניות הרחבה כמותית. בינואר 2015 הודיע הבנק המרכזי כי ירכוש אג"ח ממשלתיות ב- 60 מיליארד יורו כל חודש עד ספטמבר 2016 לפחות. הודעה זו תמכה בהמשך מגמת היחלשות האירו שהגיע בימים אלו לשפל של למעלה מעשור מול הדולר. הרכישות יתחלקו על פני מדינות גוש היורו, כאשר לא ירכשו יותר מ- 25% מאגרות החוב של מדינה אחת. גם הרבית השלילית הנגבית בבנק המרכזי על הפיקדונות של בנקים מסחריים תוותר על 0.2%.

בשווייץ החליט הבנק המרכזי במפתיע בינואר 2015 לבטל את שער החליפין המינימלי של 1.2 פרנק לירו ובמקביל להפחית את הריבית על הפיקדונות בבנק המרכזי של הבנקים המסחריים וארגונים פיננסיים לרמת שפל שלילית של 0.75% לעומת ריבית שלילית של 0.25%, מה שהביא להתחזקות הפרנק השווייצרי בעשרות אחוזים.

שוקי ההון

בשוק המקומי נעצרו עליות השערים ברבעון האחרון של שנת 2014 ונרשמה מגמה מעורבת במדדים. מדד ת"א 100 ירד בכ-1.3% (עלייה של כ-6.7% מתחילת השנה) ומדד ת"א 25 עלה בכ-0.4% (עלייה של כ-10.2% מתחילת השנה). מדד האג"ח הקונצרני הצמוד (תל-בונד) ירד בשיעור של 2.4% במהלך הרבעון האחרון של השנה (עלייה של כ-0.7% מתחילת השנה) ומדד האג"ח הממשלתי הכולל ירד בכ-0.1% (עלייה של כ-6.6% מתחילת השנה).

מחזורי המסחר היומי הממוצע של המניות וההמירים עלו מתחילת השנה בשיעור של כ-3.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מנגד מחזורי המסחר היומי הממוצע של אגרות חוב ירדו בשיעור של כ-2.2%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
2013	2014	2013	2014	
595	573	12.13%	10.20%	מדד ת"א 25
777	766	15.12%	6.73%	מדד ת"א 100
4,340	4,245	5.44%	4.72%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת עלייה של כ-7.1% במהלך שנת 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בסקטור העסקי, כאשר מנגד באג"ח הממשלתי חלה ירידה בשיעורי הגיוס.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	2013	2014	
14.0%	7,674	8,746	מניות והמירים
(21.7%)	65,785	51,522	אג"ח ממשלתי
57.4%	36,699	57,754	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
7.1%	110,158	118,022	סה"כ

בארה"ב נמשכה מגמת עליות השערים, כאשר מדד ה-S&P עלה בכ-4.4% במהלך הרבעון האחרון של שנת 2014 (עלייה של כ-11.4% מתחילת השנה). באירופה ירד מדד היורוסטוק 600 בכ-0.2% (עלייה של כ-4.4% מתחילת השנה). מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM MSCI) ירד בכ-4.9% ברבעון האחרון (ירידה של כ-4.6% מתחילת השנה).

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו חברה בת של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבינלאומי" או "חברת האם"). הבנק הוקם ביום י"ט לחודש טבת התשל"ח (29 לדצמבר 1977) בבעלות משותפת של הבינלאומי, הסתדרות פועלי אגודת ישראל ואחרים, כתוצאה מהתאגדות של קופת מלווה וחסכון של פועלי אגודת ישראל תל-אביב וחיפה.

צבינו של הבנק והתמקדותו במגזר החרדי-דתי נמשכים גם לאחר ביצוע הרכישה כאמור.

הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק" לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. הבנק אינו מחזיק בחברות אחרות.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ הינו הבנק ה"חרדי-דתי" היחיד במדינה, ומתוך כך נגזרת האסטרטגיה העיסקית שלו להיות הבנק העיקרי והמוביל במגזר ה"חרדי-דתי". כפועל יוצא מכך מרבית סניפי הבנק ממוקמים במרכזי האוכלוסייה של מגזר זה. הבנק ממשיך לטפח את השירות שניתן ברוח המיוחדת המאפיינת את ציבור לקוחותיו, תוך שימת דגש על מקצועיות גבוהה והתבססות על התשתיות המתקדמות של הבינלאומי.

הבנק פועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובנוסף שני מרכזי ייעוץ אזוריים להשקעות בירושלים וברחובות.

לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המיחשוב, מערכים אחוריים בתחומי התפעול והבקרה, חדר עסקאות במט"ח, ניהול הסיכונים ופעילות הנוסטר, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיוצ"ב.

הנהלת הבנק בוחנת באופן שוטף ותדיר את האפשרות לפתוח סניפים ושלוחות חדשים, באזורים בהם ניכר גידול של האוכלוסייה החרדית-דתית המהווה פוטנציאל לפיתוח עסקי באוכלוסיות המטרה של הבנק. הבנק פועל לשפר את איכות השירות הבנקאי הניתן ללקוחותיו וכן להרחבת מעגל הלקוחות הצורך שירותים בנקאיים פיננסיים מחוץ לכותלי הסניף. במסגרת זו פועל "הפאג"י קול" המאפשר קבלת מידע וביצוע פעולות גם מחוץ לשעות הקבלה בסניפים. כמו כן, מופעלים שירותי הטלרפון, טלרפקס, וכן עמדות לשרות לקוחות הממוקמות בסניפים, ובכלל זה, מכשירים למשיכת מזומנים במטבע ישראלי ובמט"ח, המאפשרים ביצוע של מגוון פעילויות בנקאיות ומכשירים להפקדת שיקים ומזומן. "הפאג"י קול" משמש כיום כמערכת עזר למתן שירותים בנקאיים ללקוחות הסניפים. אתר האינטרנט של הבנק מאפשר קבלת מידע עסקי וביצוע מגוון של פעולות בנקאיות שהותרו על ידי המפקח על הבנקים וביניהן: רכישת ומכירת ניירות ערך ואופציות מעוף, מסחר דו-צדדי במט"ח, תשלומים למוסדות והעברות לצד ג' במטבע ישראלי ובמט"ח.

פעילותו העסקית של הבנק מתמקדת בשלושה מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי - התיווך הפיננסי עומד ביסודה של הבנקאות המסחרית כתיווך בין מפקידים ללווים. פעילות זו מקבלת את ביטוייה בהכנסות מריבית של הבנק.
- השקעת ההון של הבנק וניהול סיכונים שוק - מקבלים אף הם את ביטויים בפעילות המימון של הבנק.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים - שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות בתחומי ניהול חשבון הבנק השוטף במטבע ישראלי ובמט"ח, סחר בינלאומי, ניירות ערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, ייעוץ וניהול פיננסי ובנקאי, מכשירים פיננסיים נגזרים, משכנתאות וכיוצ"ב. מרבית ההכנסות מפעולות אלו נרשמות בהכנסות שאינן מריבית.

הנהלת הבנק מוכוונת, מונחית ומפוקחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לגבי מדיניותו העסקית של הבנק, אשר ממנה נגזר תיאבון הסיכון של הבנק. במסגרת זו מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים, הקצאת המשאבים והקווים העקרוניים לפעילותו של הבנק, הקפדה על ממשל תאגידי, הוראות וחוקים שונים ואישור מדיניות הבנק בנושאים שונים (כולל אתיקה).

לדירקטוריון מוגשים תכנית העבודה והתקציב של הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים בשנת העבודה. הדירקטוריון מפקח ומבקר את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום המדיניות העסקית שאושרה על ידו. המדיניות העסקית של הבנק לשנת 2014 הותאמה למצב הכלכלי ששרר בישראל, וכן לצרכי לקוחות היעד של הבנק במגזר ה"חרדי-דתי". בשנת 2014 לא בוצעו רכישות, מכירות או העברות של נכסים בהיקף מהותי, שלא במהלך העסקים הרגיל.

השליטה בתאגיד הבנקאי

בעל השליטה בתאגיד הבנקאי הינו הבנק הבינלאומי שמחזיק נכון ליום 31 בדצמבר 2014 100% ממניות הבנק.

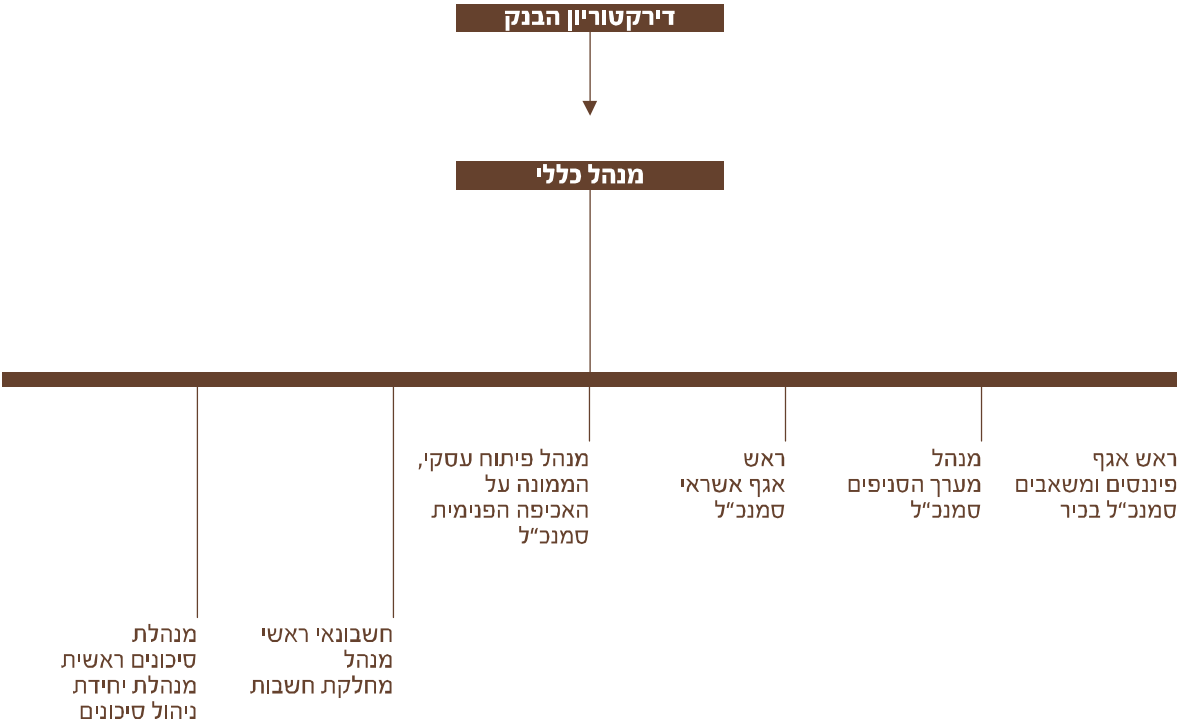
חלוקת דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 25 בדצמבר 2014 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בשנת 2014 בהשוואה לשנה הקודמת, בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014, הושפעו בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי ובהוצאות התפעוליות והאחרות ומקיטון בהכנסות שאינן מריבית, שקוזזו בחלקם מגידול בהכנסות מריבית.

הרווח הנקי לשנה השוטפת הסתכם ב- 27.2 מיליון ש"ח לעומת 38.5 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 29.4%.

הרווח לפני מסים הסתכם השנה ב- 49.1 מיליון ש"ח, לעומת 61.8 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 20.6%. ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה השנה ב- 21.9 מיליון ש"ח לעומת 23.3 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 6.0%.

הרווח הנקי למניה הסתכם בשנת 2014 ב- 536.3 ש"ח לעומת 759.1 ש"ח אשתקד.

התשואה ברוטו על ההון היתה השנה 13.2% לעומת 17.8% אשתקד.

התשואה נטו על ההון היתה השנה 7.3% לעומת 11.1% אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו השנה ב- 131.5 מיליון ש"ח לעומת 128.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 2.7%.

להלן נתונים עיקריים לגבי ההתפתחות בהיקף הנכסים נושאי ריבית במגזרי ההצמדה השונים :

שינוי באחוזים	ממוצע שנתי		שקלי לא צמוד צמוד מדד צמוד מט"ח סך הכל
	2013	2014	
	סכומים מדווחים		
	במיליוני ש"ח		
(1.8)	2,901	2,850	
(5.6)	355	335	
(2.2)	45	44	
(2.2)	3,301	3,229	

עיקר הקיטון בנפחי הפעילות במגזר השקלי הלא צמוד נובע מקיטון בפקדונות בבנקים ובניירות ערך שקוזזו בחלקו מגידול באשראי לציבור.

נפחי הפעילות בנכסים ובהתחייבויות במטבע חוץ, אינם באים לידי ביטוי בטבלה זו, והם כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי, כאמור להלן בפרק "פעילות חוץ מאזנית".

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, שנעשו על בסיס שמרני, הסתכמו השנה ב- 6.5 מיליון ש"ח לעומת 4.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 62.5%. הגידול נובע בעיקר מהפרשות בגין מספר לקוחות מצומצם וכן מעדכון ההפרשה הקבוצתית בהתאם להוראות בנק ישראל. הגידול קוּזַז בחלקו מגביית חוב בעייתי של לקוח גדול.

שיעור ההוצאה השנתית להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) הינו 0.3% לעומת 0.2% אשתקד.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב-31 בדצמבר 2014 ב- 50.4 מיליון ש"ח לעומת 43.1 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 16.9%.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו השנה ב- 4.7 מיליון ש"ח לעומת 2.9 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 62.1%. הגידול נובע בעיקר ממימוש ניירות ערך.

ההכנסות מעמלות הסתכמו השנה ב- 107.4 מיליון ש"ח לעומת 110.5 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 2.8%.

בשנת 2014 לא נרשמו הכנסות אחרות לעומת הכנסה בסך של 0.5 מיליון ש"ח שנרשמה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו השנה ב- 188.0 מיליון ש"ח לעומת 176.1 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 6.8%, כמפורט להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו השנה ב- 99.5 מיליון ש"ח לעומת 95.7 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 4.0%. הגידול נובע בעיקר בשל עדכוני שכר בהתאם להסכמי העבודה.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמה השנה ב- 31.2 מיליון ש"ח לעומת 27.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 15.6%. הגידול נובע בעיקר מהרחבת השטח במספר סניפים ועדכוני הסכמי שכירות, וכן מעדכוני התחשבויות עם החברה האם.

ההוצאות האחרות הסתכמו השנה ב- 57.3 מיליון ש"ח לעומת 53.4 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 7.3%. עיקר הגידול נובע מעדכוני התחשבויות עם החברה האם ומעיצום כספי בגין ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון. ראה להלן בביאור 16' לדוחות הכספיים.

יחס ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך ההכנסות עמד בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 על 77.2% לעומת 72.8% אשתקד.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם השנה ב- 44.6% לעומת 37.7% אשתקד. שיעור זה עלה בעיקר עקב עליה בשיעור המס הסטטוטורי.

התפתחות סעיפי המאזן

המאזן ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב- 3,870.3 מיליון ש"ח לעומת 3,602.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, גידול של 7.4%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי הבינלאומי, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

להלן השינויים בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי באחוזים	31 בדצמבר		
	2013	2014	
	סכומים מדווחים		
	במיליוני ש"ח		
17.1	1,097.8	1,285.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
(11.4)	233.3	206.6	ניירות ערך
5.0	2,203.3	2,313.0	אשראי לציבור, נטו
8.5	2,811.0	3,050.0	פקדונות הציבור
12.3	87.5	98.3	פקדונות מבנקים
(0.1)	137.9	137.7	כתבי התחייבות נדחים
1.9	355.4	362.0	הון

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב- 2,313.0 מיליון ש"ח לעומת 2,203.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 5.0%, ומהווה 59.8% מסך המאזן, לעומת 61.2% אשתקד. האשראי לציבור מתפלג בעיקר לענפים הבאים: בינוי ונדל"ן, מסחר, שירותים ציבוריים וקהילתיים ואנשים פרטיים.

סיכון האשראי כולל: אשראי לציבור, לבנקים ולממשלת ישראל, איגרות חוב וסיכון אשראי חוץ מאזני הכולל מסגרות והתחייבויות להעמדת אשראי שלא נוצלו וערבויות. סיכון האשראי הכולל ברוטו, הסתכם ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 4,148.4 מיליון ש"ח לעומת 4,054.7 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 2.3%.

הבנק פועל באופן יזום לצמצום ריכוזיות של לווים גדולים בראייה לטווח ארוך.

סיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 625.1 מיליון ש"ח לעומת 596.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 4.9%.

סיכון האשראי לענף המסחר (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 461.0 מיליון ש"ח לעומת 465.1 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 0.9%.

סיכון האשראי לענף שירותים ציבוריים וקהילתיים (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 643.9 מיליון ש"ח לעומת 605.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 6.3%.

סיכון האשראי לאנשים פרטיים (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 1,102.7 מיליון ש"ח לעומת 1,023.6 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 7.7%.

האשראי לציבור במגזר השקלי הלא צמוד מהווה 97.7% מסך האשראי המאזני לציבור והסתכם השנה ב- 2,260.3 מיליון ש"ח לעומת 2,149.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 5.2%.

האשראי במגזר השקלי צמוד המדד מהווה 2.2% מסך האשראי המאזני לציבור והסתכם השנה ב- 50.1 מיליון ש"ח לעומת 49.2 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 1.6%.

האשראי במגזר צמוד הדולר מהווה 0.1% מסך האשראי המאזני לציבור והסתכם השנה ב- 2.6 מיליון ש"ח לעומת 4.8 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 45.8%.

סך האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, כולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם בסוף שנת 2014 ב-110.6 מיליון ש"ח, לעומת 189.3 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 41.6%. הקיטון נובע בעיקר מגביית חוב בעייתי של לקוח גדול. סך האשראי הבעייתי לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני בהשוואה לסך סיכון האשראי, עמד בסוף 2014 על 2.7% לעומת 4.2% אשתקד.

החובות הבעייתיים בבנק ליום 31 בדצמבר 2014 מתפלגים כדלהלן: 19.3% משויכים לענף הבינוי והנדל"ן, 14.6% לענף המסחר, 10.0% לענף השירותים הציבוריים והקהילתיים, 28.7% לענף האנשים הפרטיים ו-27.4% לענפי משק אחרים.

שיעור סך החובות הבעייתיים המאזניים לסך כל האשראי לציבור במאזן עומד על 4.6%. בתוספת האשראי במט"ח המהווה מרכיב חוץ מאזני כמפורט להלן ("פעילות חוץ מאזנית") שיעור סך החובות הבעייתיים לסך כל האשראי, כולל מט"ח, עומד על 4.5% לעומת 8.1% אשתקד.

א. להלן פירוט סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים:⁽¹⁾

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
103.7	2.6	101.1	60.0	2.9	57.1	סיכון אשראי פגום ⁽²⁾
15.4	11.0	4.4	5.5	0.4	5.1	סיכון אשראי נחות
70.2	6.5	63.7	45.1	1.9	43.2	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
189.3	20.1	169.2	110.6	5.2	105.4	סך סיכון אשראי בעייתי
יתרה ל-31 בדצמבר 2013			יתרה ל-31 בדצמבר 2014			
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח			סכומים מדווחים במיליוני ש"ח			

ב. נכסים שאינם מבצעים

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:

97.2	48.7
97.2	48.7

שנבדק על בסיס פרטני

סך הכל נכסים שאינם מבצעים⁽²⁾

ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

3.9	8.4
-----	-----

ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

4.5%	2.4%	שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.1%	0.1%	שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
2.3%	2.1%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור

ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

52.4%	103.5%	מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית ⁽²⁾
-------	--------	--

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(2) במהלך שנת 2014, גבה הבנק חוב בעייתי של לקוח גדול בסך של 47.5 מיליון ש"ח.

יתרה ל-31 בדצמבר 2013	יתרה ל-31 בדצמבר 2014
סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח	

ו. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

3.2% 5.9%

ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור (כולל מט"ח)

0.3% 0.2%

0.3% 0.2%

(0.1%) 0.6%

(1.7%) 29.5%

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (כולל מט"ח)

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2014 בסך 206.6 מיליון ש"ח לעומת 233.3 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 11.4%.

תיק ניירות הערך של הבנק מורכב בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות ברובן אגרות חוב שקליות לא צמודות בריבית משתנה, ובמקצתו מאגרות חוב קונצרניות כמפורט להלן בפרק ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכונים שוק וחבות. התיק מפוצל לשני תיקים: תיק זמין למכירה בסך 181.9 מיליון ש"ח, ותיק למסחר בסך 24.7 מיליון ש"ח.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינות למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 בדצמבר 2014 הינו עד לשיעור של 1.7% בלבד. סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 1.0 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים (ביום 31 בדצמבר 2013 שיעור הירידה בשווי ההוגן הינו עד לשיעור של 0.3%, סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 בסך של 3,050.0 מיליון ש"ח לעומת 2,811.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 8.5%. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

פקדונות הציבור מהווים ביום 31 בדצמבר 2014 - 78.8% מסך המאזן, לעומת 78.0% אשתקד.

פקדונות הציבור במגזר השקלי הלא צמוד הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 2,775.5 מיליון ש"ח לעומת 2,566.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 8.1%.

פקדונות הציבור במגזר צמוד המדד הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 223.0 מיליון ש"ח לעומת 201.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 10.9%.

פקדונות הציבור במגזר צמוד דולר הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 48.1 מיליון ש"ח לעומת 42.6 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 12.9%.

הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 98.3 מיליון ש"ח לעומת 87.5 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 12.3%.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 219.6 מיליון ש"ח לעומת 207.6 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 5.8%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה ב- 19.6 מיליון ש"ח לעומת 21.0 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 6.7%.

הון והלימות הון

ההון ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב- 362.0 מיליון ש"ח לעומת 355.4 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 1.9%. השינוי נובע בעיקר מרווחי השנה בניכוי הדיבידנד ששולם.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל 3" ליום 31 בדצמבר 2014 הינו 16.7% (מזה: 12.0% יחס הון עצמי רובד 1).

ביום 25 בדצמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה- ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2014 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

לאור ממצאי תהליך ה-ICAAP ולאחר דיון במכלול השיקולים המפורטים במסמך, ובהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא SREP, החליט הדירקטוריון לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרס 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימאליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון עצמי רובד 1 המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% וביחס הון כולל של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי הוא 12.5%.

דיבידנד

ביום 25 בדצמבר 2014 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

מבנה ההון

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾	31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾
סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח	
13.0	13.0
342.2	349.4
-	(0.4)
355.2	362.0
140.2	142.5
495.4	504.5

הון מניות נפרע

עודפים

רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה

סה"כ הון רובד 1

סה"כ הון רובד 2

סה"כ הון כולל כשיר

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבינלאומי באמצעות עובדי הבנק או באמצעות חדר העסקאות של הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבינלאומי, הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2014 ב- 161 מיליון \$ (626.1 מיליון ש"ח), לעומת ב-181 מיליון \$ (628.3 מיליון ש"ח) אשתקד, קיטון של 11.0% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2014 בכ-7 מיליון \$ (27.2 מיליון ש"ח), לעומת 8 מיליון \$ (27.8 מיליון ש"ח) אשתקד.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2014 ב-34.2 מיליון \$ (133.3 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 32.4 מיליון \$ שהיוו 126.0 מיליון ש"ח), לעומת 46.6 מיליון \$ (161.8 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 44.0 מיליון \$ שהיוו 152.6 מיליון ש"ח) אשתקד, קיטון של 26.6% בערכים דולריים.

תרומות הבנק

הנהלת הבנק קבעה מסגרת תקציבית למתן תרומות. השנה תרם הבנק 0.3 מיליון ש"ח, לעומת 0.4 מיליון ש"ח אשתקד. התרומות ניתנו לעשרות גופים שפעילים בתחומים שונים כגון: סיוע לאוכלוסיות במצוקה, פעילות חברתית ותרומה לקהילה.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מריבית** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מהכנסות ריבית כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.

כמו כן, כוללות הכנסות הריבית עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכו'.

- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.
- **הכנסות שאין מריבית** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - למרכז הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממתן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמסות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.
- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשינון הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים".

במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הנ"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית ולדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

סגמנטציה

בשנת 2015 בכוונת הבנק ליישם סגמנטציה חדשה לפילוח פעילות הלקוחות למגזרי פעילות, כך ששיוך הלקוחות הפרטיים למגזרי הפעילות אישי/בנקאות פרטית יהיה על בסיס תבחין גיל הלקוח ופאסיבה או גובה משכורת (במקום תיק השקעות וגובה משכורת בלבד ללא פונקציה של גיל הלקוח). כמו כן שיוך הלקוחות למגזר העסקי/מסחרי יהיה על בסיס מחזור הפעילות ויתרת האשראי המנוצלת וכן בהתאם לסמכות אישור האשראי כך שלקוחות המטופלים על ידי ההנהלה יהיו מסווגים כעסקי/מסחרי וכל שאר האשראי בסניפים יסווג כעסקים קטנים.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי

בשנת 2014 צמח המשק ב-2.6%, לאחר עלייה של 3.2% בכל שנת 2013 ו-3.0% בשנת 2012.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל צפויה צמיחה גבוהה יחסית ברבעונים הקרובים, החל מהרבעון הרביעי של 2014 ובשנת 2015 התוצר צפוי לצמוח ב-3.2%.

להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 מדד המחירים לצרכן יעלה בשנת 2015 בכ-1.1%, אולם ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון והחזאים נמוכות יותר. תחזיות האינפלציה לשנת 2015 נמוכות יחסית מהיעד (בין 1% ל-3%) ומגלמות בין השאר את ההשפעה של הוזלת המים בחודש נובמבר והוזלת החשמל הצפויה בחודש פברואר.

להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2014 הריבית תשאר ברמתה הנמוכה במהלך שנת 2015 ותתחיל לעלות בשנת 2016 וזאת על מנת לתמוך בפעילות המשק ובחזרת האינפלציה אל סביבת מרכז היעד (2.0%).

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

התקנות שהותקנו ליישום של חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נכנסו לתוקף ב-1 ליוני 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלות נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ליוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי ("ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (ההסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). ההסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בענין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA בחוזר הבהיר המפקח כי- סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברת האם אצל רשויות המס האמריקאיות.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

סיכוני רגולציה בפעילות לקוחות תושבי חוץ

בחודש נובמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים לבנק (ולמיטב ידיעת הבנק, גם לבנקים אחרים) בנושא היערכותו לסיכוני רגולציה בפעילות לקוחות תושבי חוץ בבנק. לדעת הפיקוח על הבנקים, התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל והניסיון לאתר כספי חייבי מס, שהועברו על ידי אזרחיהם באמצעות תאגידים בנקאיים זרים, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן גם לחשוף את הבנק לסיכוני ציות וסיכוני מוניטין.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל. לבנק מדיניות ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהלי השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA.

בהמשך לפניית הפיקוח על הבנקים, הבנק משלים צעדים נוספים לשיפור ניהול הסיכון הנובע מפעילות זו ובכלל זה גיבוש מסמך מדיניות ייעודי העוסק בניהול הסיכון הרגולטורי הנובע מפעילות של לקוחות תושבי חוץ וביצוע ביקורת פנימית בבנק, בסיוע של יועצים חיצוניים, בדבר נאותות תהליך ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים הגלומים בפעילות תושבי חוץ.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2013		2014		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
29.2%	70.7	28.4%	69.1	
6.7%	16.3	6.4%	15.5	
8.8%	21.3	9.6%	23.4	
44.7%	108.3	44.4%	108.0	
41.0%	98.9	40.0%	97.6	
7.9%	19.2	7.5%	18.2	
48.9%	118.1	47.5%	115.8	
6.4%	15.5	8.1%	19.8	
-	-	-	-	
100.0%	241.9	100.0%	243.6	

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2013		2014		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
20.3%	7.8	7.7%	2.1	
6.2%	2.4	5.9%	1.6	
10.9%	4.2	8.1%	2.2	
37.4%	14.4	21.7%	5.9	
29.8%	11.5	18.4%	5.0	
7.3%	2.8	19.5%	5.3	
37.1%	14.3	37.9%	10.3	
25.5%	9.8	40.4%	11.0	
-	-	-	-	
100.0%	38.5	100.0%	27.2	

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מייחוס הוצאות הפסדי אשראי בגין המגזרים. המגזר בו הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינו מגזר הניהול הפיננסי שהניב רווח של 11.0 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלוקחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטית. שירותים ללקוחות המגזר, ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק ומרכזי הייעוץ וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני. בנוסף, מציע הבנק ללקוחותיו שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב, ראה להלן בפרק עיקרי חקיקה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, רשות ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן", אכיפה מנהלית והוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית הסתכם השנה ב- 2.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 7.8 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון בשיעור של 73.1%. הקיטון נובע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל-3.6%, בהשוואה ל-16.7% אשתקד.

הכנסות המגזר הסתכמו השנה ב- 69.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 70.7 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 2.3%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב- 6.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.7 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 246.7%. עיקר הגידול נובע מעדכון ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בהתאם להוראות בנק ישראל וכן מגידול בהיקף הפעילות עם לקוחות המגזר.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב- 58.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 55.2 מיליון ש"ח, גידול של 5.3%.

בשנת 2014 חל גידול בהיקף הפעילות של המגזר. היתרה הממוצעת של הנכסים, שעיקרם אשראי לציבור, הסתכמה ב- 570.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 525.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 8.6%. הגידול הינו בהתאם למדיניות הבנק למזעור סיכון האשראי תוך הגדלת חלקו של האשראי הצרכני בתיק האשראי הכולל.

הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסים בחלק מסניפיו.

היקפי הביצוע של המשכנתאות בשנת 2014 הסתכמו בכ- 591 מיליון ש"ח לעומת כ- 542 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 9.0%.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

קהל היעד העיקרי של הבנק במגזר משקי הבית הוא המגזר החרדי-דתי. בשנים האחרונות מתעצם וגובר במגזר החרדי תהליך של יציאה לשוק העבודה. במסגרת זו אנו עדים לפתיחתם של מסלולי לימוד במכללות ובמוסדות יעודיים למגזר החרדי ולהקמתם של ארגונים שונים העוסקים ביעוץ, עזרה הכוונה ומימון לציבור החרדי המבקש להשתלב בלימודים גבוהים ולהשתלב בשוק העבודה. כמו כן נפתחים מסלולים מיוחדים לציבור החרדי במוסדות קיימים המכשירים את הלומדים בהם למגוון רחב של תחומי תעסוקה ומקנים להם את הכלים הדרושים להשתלבות בשוק העבודה.

כתוצאה ממגמה זו, מאפייני הצריכה הפרטית של משק בית בו ההורים עובדים גדלים, לאור העלייה ברמת ההכנסה בקרב משפחות אלו. שיעור הילודה הגבוה יחסית המאפיין את המגזר החרדי, הנישואים

בגיל צעיר יחסית וההעדפה של ציבור זה להתרכז בערים ובשכונות העונים על הצרכים של אורח החיים החרדי, מצביעים על מגמה של גידול גבוה יחסית של מספר משקי הבית הנמנים על המגזר החרדי באזורים ספציפיים ברחבי הארץ.

הבנק מתאים את היקפי האשראי ושיעורי הריבית על אשראי המועמד ללקוחותיו וכן את תמהיל הבטחונות הנדרש מהלקוח, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לשיפור השירות ללקוחות ולצורך ניתוח מצב הלקוחות למטרות בקרה ושיפור אפקטיביות השיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

פיתוח מוצרים פיננסיים פשוטים וקלים להבנה ללקוח, פריסת הסניפים והשלוחות בריכוזי האוכלוסיה החרדית והדתית, פיתוח מערכת מיכונית לשירות אישי ללקוחות, מתן מענה לצרכי הלקוחות במוצרי אשראי והשקעות, הטבות והנחות בניהול חשבונות עו"ש ומעורבות קהילתית. כמו כן קיימת חשיבות רבה להכרת אורח החיים של המגזר החרדי והתאמת הפעילות הבנקאית והמוצרים הפיננסיים לאוכלוסיה זו, על צרכיה היחודיים.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון בפריסה ארצית רחבה, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק. בנוסף לסניפי הבנק, לקוחות בנק פאג'יי יכולים לקבל שירותי בנקאות בסיסיים בכל סניפי הבנקים המשתייכים לקבוצת הבנק הבינלאומי (כ- 178 סניפים), וזאת במסגרת הסכם שירותים הדדי בין הבנקים בקבוצה. כמו כן, הכשרת צוות עובדים מיומן המשוק ומתחזק את מגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיים, הינו תנאי הכרחי למתן שירות מקצועי ואיכותי ללקוח.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות ביטוח, חברות כרטיסי אשראי וספקים ונותני שירות במגוון רחב של תחומים, מציעים אשראי ושירותים בתחום המט"ח ושוק ההון ללקוחות המגזר. הבנק פועל באמצעות ספקית שירותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, להכנסת שיפורים טכנולוגיים במערכי התפעול השונים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב ולגוון את סל המוצרים הבנקאיים העומדים לרשות הלקוח. יצויין עוד כי אחד המאפיינים הבולטים במגזר החרדי-דתי הינה התמיכה הקהילתית והעזרה ההדדית אשר בולטת לטובה במגזר החרדי והדתי, בהשוואה למגזרים אחרים במשק. ההיבט הפיננסי של עזרה זו המתבטא בפעילותם של גמ"חים העוסקים בגיוס פקדונות ובמתן הלוואות, מהווה תחליף לחלק מהשירותים שהבנק מספק.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

עיקר פעילות הבנק במגזר משקי הבית הינו בקרב הציבור החרדי והדתי. לאור התמקדות המערכת הבנקאית במגזר הקמעונאי בכללותו, הבנקים ממשיכים בהרחבת פעילותם השיווקית והפריסה הסניפית שלהם גם בקרב לקוחות האוכלוסיה החרדית. נמשכת תחרות חזקה גם מצד בנקים גדולים שלא נתפסו בעבר כמתחרים ישירים במגזר זה. בנוסף, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 של בנק ישראל מאפשרות מעבר מהיר וקל מבנק לבנק. צמצום מספר העמלות, הוראות בנק ישראל על ההקלות בעמלות שונות למשקי בית, חובת הגילוי הנאות והשקיפות הנדרשים על פי חוק העמלות החדש, כל אלה מביאים להגברת התחרות במגזר.

מוצרים חדשים

במסגרת תכנית השיווק למגזר הקמעונאי לחשבונות מעבירי משכורת, שיטת ה-PSS (PAG'S STATIONS SYSTEM - שיטת השלבים של פאג'יי), פיתח הבנק מסלול נוסף הנותן מענה ללקוחות המבקשים להימנע מתשלום עמלות: פטור מעמלת ערוץ פקיד וישיר כולל מינימום למשך 5 שנים. הבנק מתכוון להמשיך ולפתח מסלולים נוספים במסגרת שיטת ה-PSS ולספק מענה לצרכים העולים בקרב אוכלוסית היעד של הבנק.

הבנק מתכנן גם ליצוק תוכן נוסף למועדון כרטיסי האשראי "פאג'יי פלוס" שהוקם בשיתוף עם חברת כאל. במסגרת המהלך יגובשו הטבות ייחודיות למחזיקי הכרטיס שיעניקו חיסכון בקניות השוטפות של הלקוחות תוך שימת דגש מיוחד על אופי הצריכה הייחודי למגזר החרדי.

עם התפתחות הטכנולוגיה בכלל, וברשת האינטרנט בפרט, ומתוך הכרה בחשיפה ההולכת וגוברת של המגזר החרדי לנושא, נערך בנק פאג'יי לשדרוג של אתר האינטרנט של הבנק לאתר חדשני המכיל אופציות לביצוע מגוון פעולות מתקדמות ולשיפור חווית המשתמש. כמו כן, יוכנסו שיפורים באפליקצית הבנק למכשירים סלולריים חכמים. בהמשך מתכוון הבנק לפתח אופציה של פתיחת חשבון באינטרנט בכפוף להוראות בנק ישראל בנושא.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים בעיקר משקי בית בעלי עושר פיננסי נמוך עד בינוני ותיק השקעות עד לסך של 500 אלפי ש"ח.

שיווק והפצה

הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצי השונים לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. כמו כן תכנים ומסרים שיווקיים מתבצעים בסניפים - מפגש עם הלקוחות, באמצעות הטלפון וה"פאג'יי קול" - ובפנייה יזומה.

הבנק פועל בשיתוף פעולה עם מספר גורמים העוסקים במתן הכוונה והדרכה לציבור החרדי וכן עם גופים העוזרים במציאת פתרונות תעסוקה לגברים ולנשים היוצאים לשוק העבודה.

מסרים שיווקיים והצעות שיווקיות מועברים, בדיוור ישיר ללקוח, בשילוט ועלוני מידע בתוך הסניף. הבנק מעניק חסות ויוזם פורומים שונים בתחומים בהם קיים פוטנציאל כלכלי לבנק וערך מוסף ללקוחותיו. בבנק פועלת מערכת שיווק מתקדמת המאפשרת ניהול ומעקב מכירות ברמה גבוהה כחלק משגרת העבודה, הן ברמת המטה והן ברמת הסניפים.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 151 משרות (2013 - 159), מתוכן 26 עובדים בדרגת ניהול (2013 - 21).

בסניפי הבנק מועסקים עובדים שרובם מהמגזר החרדי והדתי שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם למאפייני השירותים הבנקאיים של ציבור הלקוחות.

הבנק מסייע לעובדים ללמוד לתואר ראשון, במידת האפשר, וזאת הן באמצעות עזרה במימון הלימודים והן באמצעות מימון ימי חופשה למבחנים, וכן השתתפות בקורסים והכשרות מקצועיות במחלקת ההדרכה של קבוצת הבנק הבינלאומי ובמסגרות אחרות.

"בפאג'יי קול" מועסקים עובדי הבנק הבינלאומי, אשר עברו הכשרה ייעודית, כולל עמידה במבחני קבלה למוקדן למתן שירות.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק שואף להגדיל את רווחיו על ידי העמקת הפעילות מול לקוחותיו תוך ייעול ושיפור תהליכי העבודה. הבנק מתכנן את הצעדים הבאים לשם מימוש אסטרטגיה זו:

- פתיחת סניפים חדשים ושלוחות של הבנק בריכוזים חרדיים ובמקומות בהם קיים פוטנציאל כלכלי מהותי, שלהערכת הבנק עדיין לא מוצה.
- פיתוח מוצרים בנקאיים, התואמים בעיקר את הצרכים של הציבור החרדי-דתי (כדוגמת הרחבת פלטפורמת השירותים וההטבות באמצעות כרטיס האשראי "פאג'יי פלוס" כמצוין לעיל).
- הרחבת והעמקת הפעילות עם לקוחות קיימים על ידי שיווק "עוגנים" שונים כדוגמת כרטיס אשראי, הרשאות לחיוב חשבון, הוראות קבע, משכנתאות וכדו' וכן גם אשראי צרכני בהתאם לצרכים וליכולות ההחזר של הלקוח.

- שיפור השירות ללקוח, והקצאת המשאבים הדרושים לכך, תוך מדידה ובקרה של הפעילות השוטפת והעמידה ביעדים של מבצעי שיווק ממוקדים.
- המשך והעמקה של פניה לקהלים ותיקים וחדשים באמצעות מתן חסות, ארגון והשתתפות בפורומים כלכליים התואמים את צרכי המגזר ותחומי העניין שלו.
- בכוונת הבנק להתמקד, בין היתר, בהפעלת חשבונות קיימים בעלי פוטנציאל להרחבת פעילותם הפיננסית וכן במתן מענה למעגל הצרכים הבנקאיים של הלקוח בהיבטיו השונים: אשראי, פקדונות ושוק ההון, כרטיסי אשראי, משכנתאות, הרשאות לחיוב חשבון, יעוץ פנסיוני, מטבע חוץ ועוד.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

נושאים שיווקיים

- מבצעים מקומיים לגיוס חשבונות חדשים, לשיווק כרטיסי אשראי, להעמקת פעילות עם לקוחות קיימים וכן פרסומים ומבצעי שיווק, לפי העניין.
- הרחבת והעמקת הפעילות בתחום האשראי הצרכני, עקב הצרכים הגדלים והולכים של משקי הבית במגזר החרדי.

נושאים עסקיים ותפעוליים

- רצינוליזציה של מדיניות המחירים למגזר משקי הבית בתחומי המימון והשירותים הבנקאיים על רקע התחרות הגוברת במגזר הקמעונאי מחד, והגידול בסיכון האשראי, מאידך.
- בחינת הרלוונטיות לפתיחת סניפים חדשים ושלוחות באיזורים בהם מתגוררת אוכלוסיה חרדית/דתית.
- חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. במסגרת זו, פועלים מרכזי ייעוץ אזוריים בסניפי רמות ורחובות שאליהם הועברו יועצי השקעות ממספר סניפים, על מנת לשפר את הקשר עם הלקוחות המיועצים. בסניפים שהוגדרו כסניפי מפתח - הייעוץ ניתן על ידי יועצי ההשקעות בסניף.

הפעילות מתמקדת בעיקרה בנושאים הבאים :

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבון.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון, רשות ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. כמו כן נכנס לתוקפו ביום 27 בינואר 2011 חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן", אכיפה מנהלית והוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ב-1.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2.4 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 33.3%.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו בשנת 2014 ב-12.8 מיליון ש"ח, לעומת 12.5 מיליון ש"ח אשתקד.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר, הגיע ל-23.5% בהשוואה ל-40.7% אשתקד. שיעור זה נובע בעיקר מייחוס הון בהיקפים קטנים במגזר זה, שכן עיקר פעילותו נובעת ממזן שירותי בנקאות ומגיוס מקורות.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-15.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16.3 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 4.9%.

היתרה הממוצעת של פעילות הפאסיבה של המגזר, שעיקרה פקדונות הציבור, הגיעה בשנת 2014 ל-559.8 מיליון ש"ח לעומת ל-652.3 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 14.2%.

התפתחות במגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

חלק מלקוחות המגזר מנהלים חשבונות נוספים במספר בנקים. הלקוחות הינם בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, לקוחות אלו מעוניינים בדרך כלל במגוון רחב של מוצרים בנקאיים מתוחכמים. התנודתיות המאפיינת את שווקי ההון והכספים בעולם הביאה לצמצום פעילות הלקוחות במגזר, למרות שיעורי הריבית הנמוכים יחסית המוצעים על פקדונות בנקאיים במטבע ישראלי ובמט"ח.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מערכת הייעוץ לשוק ההון משלבת את כל מערכות הייעוץ תומכות ההחלטה הקיימות כיום בבנק. המערכת משדרגת את שיחת הייעוץ לרמה מקצועית ואיכותית יותר, ומאפשרת העברת הוראות אוטומטית באמצעות קישור למערכות מידע ומסחר, בהתאם ובכפוף לחוק הייעוץ.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- מערכות תפעול ומסחר מתקדמות.
- שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש רב על יחס אישי, התאמה לצרכים ואפיון מדויק.
- ייעוץ השקעות מקצועי, הנעזר במערכות תומכות החלטה ובמערכות בקרה מתקדמות.
- מערכת שירותי בנקאות ישירה מתקדמת (אינטרנט, "פאג'יי קולי").
- מערך בקרה מתקדם ובעל זמני תגובה מהירים.
- שירות בעל גמישות רבה, בהתאם לתנאי שוק משתנים בארץ ובעולם.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון בפרטית ארצית, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק, והכשרת כוח אדם מיומן ומקצועי למתן ייעוץ פיננסי ללקוחות, על-פי הוראות חוק הייעוץ.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

חלק מלקוחות הבנקאות הפרטית הם לקוחות המנהלים חשבון ביותר מבנק אחד. כתוצאה מכך, התחרות בין הבנקים על לקוחות אלה אגרסיבית ביותר ובאה לידי ביטוי בהטבות בתנאי ניהול החשבונות, ברמות המחירים, שיפור מערך ייעוץ ההשקעות וחדשנות מתמדת במוצרים. בתי השקעות וכלל מערכת הבנקאות הינם המתחרים הפוטנציאליים על פלח השוק הני"ל.

מוצרים חדשים

חברת האם מפתחת מכשירים פיננסיים ומוצרים מובנים המיועדים לכל ציבור הלקוחות והבנק משווק את אותם מוצרים באופן ספציפי בהתאם לצרכי הלקוח הבודד ולאור אפיון שבוצע בחשבוננו. כמוצר מדף משלים, מבצע הבנק באמצעות מיקור חוץ מחברת האם יעוץ פנסיוני ללקוחותיו על פי דרישה.

לקוחות

לקוחות הבנקאות הפרטית הינם בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה ותיק השקעות מעל 500 אלפי ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק שירותי הבנקאות הפרטית של הבנק נעשה בדרך כלל באופן ממוקד, על סמך הכרות אישית ונגישות ללקוחות ולגופים בעלי עושר פיננסי, המעוניינים בניהול ואקטיביזציה של תיק ההשקעות שלהם, על סמך אפיון רמת הסיכון של הלקוח וקריטריונים שונים של סיכון. במקביל, הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצי השונים, לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. שירותי הבנקאות הפרטית ניתנים ביחידה לבנקאות הפרטית של הבנק, בסניפי הבנק ובשלוחותיו, על ידי יועצי השקעות מורשים וצוות עוזרים, במפגשי יעוץ אישיים עם הלקוח, בתקשורת באמצעות הטלפון, האינטרנט, פניה יזומה ובתגובה לפנית הלקוחות.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 27 משרות (2013 - 25), מתוכן 13 עובדים בדרגת ניהול (2013 - 11).

את מגזר הבנקאות הפרטית משרתים יועצי השקעות בעלי רישיון יעוץ של הרשות לניירות ערך, וביניהם עובדים בתפקידי עזר, שאינם יועצים, שעברו הכשרה מתאימה למתן שירות המותאם לצרכי לקוחות המגזר.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים ללקוחות קיימים, במטרה להעמיק את היקף הפעילות עימם.
- גיוס לקוחות חדשים.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. המגזר פועל הן באמצעות סניפים ושלוחות, הפרוסים ברחבי הארץ והן באמצעות ערוצים ישירים; אינטרנט ו"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

ביום 8 ביולי 2013 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה אשר מסדירה את הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים ושירותי ריביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים. ראה גם להלן, פרק עדכוני חקיקה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, רשות ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן" והוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-2.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4.2 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון בשיעור של 47.6%.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-23.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-21.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 9.9%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-1.5 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 0.5 מיליון ש"ח אשתקד. השינוי נובע בעיקר ממספר לקוחות מצומצם וכן מגידול בהפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב-18.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 19.0%.

היתרה הממוצעת של נכסי המגזר הסתכמה ב-111.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 85.4%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על פי רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל-38.6% בהשוואה ל-89.4% אשתקד.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

החשיפה של כל מגזר הבנקאות העסקית בישראל לכלכלה העולמית השפיעה על העסקים הקטנים, שרגישותם לירידות בביקושים המקומיים ולשפל כלכלי מקומי גדולה יותר.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- זיהוי והתאמת צרכי הלקוח - איתור נכון של מכלול צרכיו הבנקאיים של הלקוח והתאמת מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלו.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו לבין רמת השירות בפועל. במסגרת זו ניתן לכלול, בין היתר, את זמני התגובה של הבנק לאישור או דחית בקשות של לקוחות למסגרות אשראי, ציטוט מחירים ותנאים, וקביעת סוגי הבטחונות הנדרשים.

- היכולת לנהל ולקיים באופן שוטף בקרת סיכונים ובעיקר סיכון אשראי שהינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר. ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה, חיוניים לצמצום החשיפה של הבנק לשל אשראי ולנזקים כתוצאה מכשלים תפעוליים ומשפטיים, ולהשגת רווחיות נאותה במגזר זה.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון רחבה בפריסה ארצית, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק והכשרת כוח אדם מיומן ובעיקר בתחום האשראי.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים וגורמים נוספים ובכלל זה חברות כרטיסי האשראי וחברות המבצעות ניכיון של כרטיסי אשראי, המציעים אשראי ושירותים פיננסיים שונים ללקוחות המגזר.

הבנק פועל באמצעות ספקית שירותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים, המתאימים למגזר לקוחות זה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות במגזר זה היא עם כל הבנקים במערכת, והיא מתמקדת במתן תגובה מהירה לצרכי הלקוח, נגישות וזמינות של מוצרים ושירותים פיננסיים, במגוון תחומי האשראי ותנאיו המאושרים ללקוח ובתמהיל הבטחונות.

לקוחות

במגזר עסקים קטנים מטופלים לקוחות ממגוון רחב של ענפי משק, בעלי נפח פעילות עסקי נמוך, כאשר האובליגו הינו עד 100,000 ש"ח.

שיווק והפצה

הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצייה השונים לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. בנוסף, השיווק וההפצה מתבצעים בסניפים - במפגש עם הלקוחות, באמצעות הטלפון ופאג'י קול, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 43 משרות (2013 - 46), מתוכן 7 עובדים בדרגת ניהול (2013 - 6).

במגזר מועסקים עובדים שהוכשרו לתפקידים שונים ובעלי מיומנות בעיקר בתחום האשראי, בהתאם לצרכים הבנקאיים של לקוחות המגזר.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים ללקוחות קיימים, במטרה להעמיק את היקף הפעילות עימם.
- גיוס לקוחות חדשים.
- קיצור זמני תגובה לבקשות אשראי של הלקוח.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

הבנק פועל להרחיב את הפעילות במגזר זה והתפתחויות הצפויות בו הינן בהתאם להתפתחות הכלכלית.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני-עתידי כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

שינויים בהיקף הפעילות במגזרים וברווח הנקי שלהם
להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים :

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
3.3	(10.0)	17.5	2.9	(12.7)	13.8
3.0	15.8	15.8	4.2	17.3	18.9
6.3	5.8	33.3	7.1	4.6	32.7
15.0	10.5	37.4	16.3	10.9	36.4
21.3	16.3	70.7	23.4	15.5	69.1
(0.5)	-	1.7	1.5	(0.1)	6.2
15.8	12.5	55.2	18.8	12.8	58.1
-	-	-	-	-	-
15.8	12.5	55.2	18.8	12.8	58.1
6.0	3.8	13.8	3.1	2.8	4.8
1.8	1.4	6.0	0.9	1.2	2.7
4.2	2.4	7.8	2.2	1.6	2.1
89.4%	40.7%	16.7%	38.6%	23.5%	3.6%
60.3	66.1	525.0	111.8	78.6	570.4
285.8	652.3	962.4	310.2	559.8	1,005.5
39.0	49.0	392.0	47.0	56.0	476.0
4.4	2.0	23.2	5.8	2.5	27.0
1.9	3.8	10.1	1.3	2.1	5.7
6.3	5.8	33.3	7.1	4.6	32.7

הכנסות ריבית, נטו
- מחיצוניים
- בינמגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
(לרבות פחת והפחתות):
- לחיצוניים
- בינמגזרי
סה"כ
רווח לפני מסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון
הממוצע)
יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של התחייבויות
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרכיבי הכנסות ריבית, נטו:
מרווח מפעילות מתן אשראי
מרווח מפעילות קבלת פקדונות
סך הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
ובינמגזרי

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכיו"ב.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

על לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של חינוך, תרומה וסיוע לקהילה.

השלכות המצב הפוליטי וצמצום תקציבי הממשלה למוסדות וכן הוראות רגולטוריות בנושא FATCA וכו' עלולים להשפיע על פעילותם של גופים אלו.

השלכות המשבר הפיננסי העולמי עלולות לפגוע בנזילותם ובהכנסותיהם של גופים, מוסדות ותורמים שונים בחו"ל, ועלולות לגרום לצמצום היקף התרומות שלהם למוסדות בארץ. ראה גם פרק רקע כללי לעיל.

הנחיות "באזל" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב, זמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל, שיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים, ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, רשות ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת הוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-5.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11.5 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 56.5%. הקיטון נובע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל-3.5%, בהשוואה ל-8.1% אשתקד.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-97.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-98.9 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 1.2%. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-5.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 96.4%. הגידול נובע בעיקר ממספר לקוחות מצומצם.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב-83.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-77.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 6.8%.

היתרה הממוצעת של נכסי המגזר עמדה על 1,281.7 מיליון ש"ח, לעומת 1,250.0 אשתקד, גידול של 2.5%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
75.4	14.2	61.2	87.8	15.9	71.9
(15.4)	(5.0)	(10.4)	(24.3)	(6.8)	(17.5)
60.0	9.2	50.8	63.5	9.1	54.4
38.9	2.9	36.0	34.1	3.7	30.4
98.9	12.1	86.8	97.6	12.8	84.8
2.8	(0.8)	3.6	5.5	(4.4)	9.9
77.8	9.4	68.4	83.1	10.9	72.2
-	-	-	-	-	-
77.8	9.4	68.4	83.1	10.9	72.2
18.3	3.5	14.8	9.0	6.3	2.7
6.8	1.3	5.5	4.0	2.8	1.2
11.5	2.2	9.3	5.0	3.5	1.5
8.1%	5.8%	8.9%	3.5%	12.1%	1.3%
1,250.0	250.8	999.2	1,281.7	233.2	1,048.5
583.7	37.5	546.2	570.1	36.5	533.6
1,192.3	317.3	875.0	1,183.0	237.0	946.0
56.1	8.9	47.2	61.2	8.9	52.3
3.9	0.3	3.6	2.3	0.2	2.1
60.0	9.2	50.8	63.5	9.1	54.4

הכנסות ריבית, נטו :
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך הכל
 הכנסות שאינן מריבית
 סך הכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 הוצאות תפעוליות ואחרות
 (לרבות פחת והפחתות) :
 - לחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך הכל
 רווח לפני מסים
 הפרשה למסים על הרווח
 רווח נקי
 תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון
 הממוצע)
 יתרה ממוצעת של נכסים
 יתרה ממוצעת של התחייבויות
 יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
 מרכיבי הכנסות ריבית, נטו :
 מרווח מפעילות מתן אשראי
 מרווח מפעילות קבלת פקדונות
 סך הכל הכנסות ריבית, נטו
 מחיצוניים ובינמגזרי

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

פעילותם של מרבית לקוחות המגזר מתבצעת בשוק המקומי. יחד עם זאת, במסגרת מגזר זה פעילים לקוחות המנהלים פעילות ענפה של יבוא ויצוא.

ענפי המשק העיקריים בהם פועל המגזר הינם: מסחר, נדל"ן, תעשייה וכן גופים הנמנים על ה"מגזר השלישי" (מגזר העמותות). תהליכים מאקרו כלכליים הנוגעים לענפים אלו וכן המדיניות התקציבית של הממשלה, משפיעים על פעילותם של לקוחות המגזר, לצד שינויים בשערי המטבעות הזרים, שיעורי הריבית במגזרי ההצמדה השונים, שינויים במחירי חומרי גלם מיובאים, במחירי המזון וכד'.

על רקע ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בעולם ובארץ, מתאים הבנק את היקפי האשראי, את שיעורי הריבית על אשראי המועמד ללקוחותיו, את מסגרות האשראי המוקצות להם ואת תמהיל הבטחונות הנדרש מהם, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

מרכיב גבוה יחסית של מקורות ההכנסה של לקוחות מגזר העמותות הינו במטבע חוץ.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- זיהוי והתאמה לצרכי הלקוח - איתור נכון של מכלול צרכיו הבנקאיים של הלקוח והתאמת מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלו.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו לבין רמת השירות בפועל. במסגרת זו ניתן לכלול, בין היתר, את זמני התגובה של הבנק לאישור או דחית בקשות של לקוחות למסגרות אשראי, ציטוט מחירים ותנאים, וקביעת סוגי הבטחונות הנדרשים.
- היכולת לנהל ולקיים באופן שוטף בקרת סיכונים (ובעיקר סיכון אשראי שהינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר). ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה, חיוניים לצמצום החשיפה של הבנק לכשל אשראי ולנזקים כתוצאה מכשלים תפעוליים ומשפטיים, ולהשגת רווחיות נאותה במגזר זה.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

לבנק מערכת סינון בפריסה ארצית רחבה, בהתאם לאוכלוסיית המטרה שלו. בנוסף לסניפי הבנק, לקוחות הבנק יכולים לקבל שירותי בנקאות בסיסיים בכל סניפי הבנקים המשתייכים לקבוצת הבנק הבינלאומי (כ- 178 סניפים), וזאת במסגרת הסכם שירותים הדדי בין הבנקים בקבוצה. כמו כן, רמת המקצועיות הנדרשת במתן שירותים בנקאיים ללקוחות מגזר זה מחייבת הכשרת כח-אדם מיומן במגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיים.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים וגורמים נוספים ובכלל זה חברות כרטיסי האשראי וחברות המבצעות ניכיון של כרטיסי אשראי, המציעים אשראי ושירותים פיננסיים שונים ללקוחות המגזר.

הבנק פועל באמצעות ספקית שירותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים, המתאימים למגזר לקוחות זה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

המגזר מאופיין בתחרותיות גבוהה במכלול הפעילויות המנוהלות על ידי לקוחות המגזר. התחרות במגזר זה הינה עם כל המערכת הבנקאית.

בתחום האשראי - התחרות מתמקדת בשיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על ידי שאר הבנקים, מסגרות האשראי המוקצות להם, וברמת החשיפה לסיכונים האשראי שהמתחרים לוקחים על עצמם, בעיקר בהיבט של הבטחונות הנדרשים מהלקוחות.

בתחום ההשקעות - התחרות באה לידי ביטוי ברמת השירות, באיכות הייעוץ ובמדיניות המחירים וההטבות.

לקוחות

הקריטריון העיקרי לסיווג הלקוח במסגרת המגזר המסחרי הינו לקוחות בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות, מתבצעים באופן ישיר ושוטף על ידי עובדי הבנק.

הון אנושי

בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-89 משרות (2013 - 81), מתוכן 32 עובדים בדרגת ניהול (2013 - 34).

בסניפים מועסקים עובדים שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים של הלקוחות, תוך התמחות בעיקר בתחום האשראי.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדיו האסטרטגיים של הבנק במגזר מתמקדים במספר נושאים :

- פיתוח הפעילות בתחום זה על ידי גיוס לקוחות חדשים במגוון רחב של תחומי פעילות.
- הרחבת הפעילות עם לקוחות קיימים ופוטנציאליים תוך התאמת מוצרי הבנק לפעילותם.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר בנקאות עסקית

למגזר העסקי משתייכים לקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

הנחיות "באזל" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב, זמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל, שיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים, ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

מגבלות חקיקה, תקנה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון, רשות ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312, 313 ו-315 חלות מגבלות על גובה החבות המותרת ללווה בודד, לקבוצת לוויים, חבות לוויים בעלי חשיפות אשראי גדולות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון התאגיד הבנקאי, ללקוחות המוגדרים כ"אנשים קשורים" ומגבלת ריכוזיות ענפית. למגבלות אלו עלולה להיות השלכה על גידול בהיקף פעילות המגזר העסקי בבנק עם אותם לקוחות או עם לקוחות גדולים אחרים.

על מנת לעמוד במגבלות, כאמור לעיל, בין היתר, אושר בוועדות הביקורת ובדירקטוריונים של הבנק ושל חברת האם, הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים.

לפרטים בדבר הוראות חקיקה שונות החלות על הבנק והצעות חוק אשר עשויות להשפיע על הבנק, ראה פרק עיקרי שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב- 5.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 89.3%.

שיעור תשואת הרווח הנקי המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל-11.8% בהשוואה ל-8.2% אשתקד.

הכנסות המגזר הסתכמו ב- 18.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 19.2 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 5.2%.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב- 15.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 14.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 2.7%.

היתרה הממוצעת של נכסי המגזר עמדה על 253.9 מיליון ש"ח, לעומת 293.1 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 13.4%. הקיטון מוסבר בעיקר עקב מדיניות הבנק לצמצם אשראי בהיקף גבוה יחסית בתשואות נמוכות ולהתמקד באשראי בהיקף בינוני.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
10.6	8.3	2.3	9.8	7.2	2.6
(0.5)	(3.1)	2.6	(0.6)	(3.1)	2.5
10.1	5.2	4.9	9.2	4.1	5.1
9.1	3.4	5.7	9.0	4.8	4.2
19.2	8.6	10.6	18.2	8.9	9.3
-	-	-	(6.6)	(6.3)	(0.3)
14.8	6.8	8.0	15.2	7.4	7.8
-	-	-	-	-	-
14.8	6.8	8.0	15.2	7.4	7.8
4.4	1.8	2.6	9.6	7.8	1.8
1.6	0.6	1.0	4.3	3.5	0.8
2.8	1.2	1.6	5.3	4.3	1.0
8.2%	6.3%	10.5%	11.8%	14.9%	6.2%
293.1	161.2	131.9	253.9	128.7	125.2
253.7	35.1	218.6	229.1	35.9	193.2
286.7	158.7	128.0	369.0	237.0	132.0
9.1	4.9	4.2	8.5	4.0	4.5
1.0	0.3	0.7	0.7	0.1	0.6
-	-	-	-	-	-
10.1	5.2	4.9	9.2	4.1	5.1

הכנסות ריבית, נטו :
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך הכל
 הכנסות שאינן מריבית
 סך הכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 הוצאות תפעוליות ואחרות
 (לרבות פחת והפחתות) :
 - לחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך הכל
 רווח לפני מסים
 הפרשה למסים על הרווח
 רווח נקי
 תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון
 הממוצע)
 יתרה ממוצעת של נכסים
 יתרה ממוצעת של התחייבויות
 יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
 מרכיבי הכנסות ריבית, נטו :
 מרווח מפעילות מתן אשראי
 מרווח מפעילות קבלת פקדונות
 מרווח אחר
 סך הכל הכנסות ריבית, נטו
 מחיצוניים ובינמגזרי

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

על רקע ההתפתחות במגמות הצמיחה בארץ ובעולם, הבנק המשיך להתאים את היקפי האשראי, את שיעורי הריבית על אשראי המועמד ללקוחותיו, ואת מסגרות האשראי המוקצות להם ותמהיל הבטחונות הנדרש מהם, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר
מערכות המידע המשמשות את המגזר העסקי מיועדות לסייע בתהליכי ניתוח, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר
גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר העסקי הינם: קשר ושירות טוב ללקוח, היכרות עם מאפייני הפעילות שלו ומענה מהיר יחסית לצרכיו השונים, השקעה בהכשרה מקצועית לעובדים וניהול ובקרת סיכונים (בדגש על סיכוני אשראי).

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר
פעילות המגזר העסקי, ובכלל זה הנתונים הפיננסיים והביטחונות שהעמידו הלקוחות לרשות הבנק, מחייבת ניהול מעקב ובקרה על החשיפות והסיכונים השונים, שווי הבטוחות, הקצאת הון מתאימה ועמידה במגבלות הרגולטוריות החלות על מגבלת החשיפה ללווה בודד, לקבוצת לוויים, ללוויים גדולים ולריכוזיות ענפית. באופן יחסי לגודלו של הבנק, מספר הלקוחות במגזר זה הינו מצומצם.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם
מקורות המימון האלטרנטיביים המוצעים על ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאיים ובפרט גופים מוסדיים, כתחליף לאשראי בנקאי ללקוחות המגזר העסקי, הינם הנפקות ציבוריות ופרטיות של מניות, אגרות חוב וניירות ערך אחרים בשוקי ההון בארץ ובח"ל, וכן אשראי הניתן על ידי גופים אלה ועל ידי חברות כרטיסי אשראי וחברות מימון העוסקות בניכיון שטרות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו
במגזר העסקי קיימת תחרות מצד הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל. התחרות בתחום זה גבוהה יחסית ומתבטאת בשירות, במחירים ובמהירות התגובה לבקשות הלקוח להקצאת אשראי וכן ברמת חשיפת האשראי והערכת שווי הבטחונות של הלקוח. הבנק מתמודד בתחום זה מול כל המערכת הבנקאית.

לקוחות
הלויים המשתייכים למגזר זה הינם בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה
שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות, מתבצעים באופן ישיר ושוטף על ידי עובדי הבנק.

הון אנושי
בשנת 2014 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 17 משרות (2013 - 17), מתוכן 12 עובדים בדרגת ניהול (2013 - 14).

העובדים המטפלים בלקוחות המגזר, הינם ברובם בעלי השכלה אקדמאית. העובדים עוברים באופן שוטף הכשרה מקצועית מתאימה בבנק. במסגרת העבודה במגזר נדרשים העובדים ליכולת ניתוח בקשות מימון וחוסן פיננסי של לקוחות, התמודדות עם עסקות מורכבות ותודעת שירות גבוהה מקצועית וזמינה ללקוחות המגזר.

הליכים משפטיים
ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכונים השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכונים השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים, הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כיסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הרגולטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב שהנפיקה ממשלת ישראל, ומיעוטו מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההון של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה, בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 בדצמבר 2014 הינו עד לשיעור של 1.7% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכמת ב-0.7 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 3 לדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון, רשות ההגבלים העסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לתיאור מקיף יותר ראה פרק עיקרי שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברוח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2014 ב-11.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-9.8 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 12.2%.

הכנסות המגזר הסתכמו בשנת 2014 ב-19.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15.5 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 27.7%. הגידול נובע בעיקר מעליה בהכנסות מממוש אגרות חוב.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מגזר הניהול הפיננסי עתיר טכנולוגיה. בהתאם לכך, זמינות מידע פיננסי ויכולת לבצע עסקות בזמן תגובה מידיים, משפיעים על ניהול השקעות ההון הפני של הבנק וניהול מאזני ההצמדה שלו.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורמי ההצלחה בתחום הניהול הפיננסי הוא מצב השווקים הפיננסיים ואיכות המשאב האנושי, כאשר המועסקים בתחום הינם בעלי כישורים אנליטיים גבוהים.

כמו כן, יחידת נוסטרו למסחר בחברת האם מיעצת לבנק על אופן השקעות הנוסטרו ומנהלת היחידה משתתפת באופן שוטף בוועדות של הבנק הדנות בנושא.

יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות השייכת לחטיבת ניהול סיכונים של חברת האם, הנותנת שירותי בקרת סיכונים שוק לבנק, עוקבת ומדווחת באופן שוטף על מצב החשיפות ומצב הנזילות בבנק. היחידה שולחת אחת לרבעון דו"ח להנהלת הבנק אודות חשיפות אלו והיא נעזרת לצורך עבודתה במודלים מתקדמים להערכת הסיכון, כולל VAR בשיטות שונות, ועוקבת אחר איכות תוצאות המודלים באמצעות מבחני Back Testing. בנוסף, יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות של חברת האם מריצה מבחני קיצון הבוחנים את הנזק שעלול להיגרם לבנק בגין תרחישים קיצוניים בעלי הסתברות נמוכה. היחידה מדווחת באופן שוטף להנהלת הבנק אודות כל חריגה שהיא מאתרת בתחום אחריותה.

מערך הביניים בחברת האם, השייך לחטיבה הפיננסית, מבצע בקרה על פעילות תיק הנוסטרו בהתאם למדיניות הבנק. היחידה מנטרת ומאתרת באופן שוטף את הסיכונים השונים ומפתחת בקורות ונהלי עבודה לצמצום סיכונים חשיפת הבנק. הבקרה מתבצעת במגוון רחב של היבטים: חשבונאיים, פיננסיים וכלכליים.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

בשנים האחרונות עולה באופן מתמיד רמת התחכום בשווקים הפיננסיים בישראל. מגמה זו בולטת במיוחד בהרחבת סל המוצרים העומדים לרשות המשקיעים והפעילים בשוק.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

התוכנית האסטרטגית של הבנק לגבי פעילותו בתחום הניהול הפיננסי מיועדת להשיג גידול ברווח מפעילות מימון הנובע מניהול ההון הפנוי ומאזני ההצמדה של הבנק, תוך ניהול סיכונים מושכל ומבוקר לכל הקשור לחשיפות לסיכונים שוק.

הבנק בוחן את החלופות האפשריות לשיפור התשואה על עודפי המקורות של הבנק במטבע ישראלי והוא פועל במגבלות החשיפה לסיכונים בסיס, ריבית והשקעות באגרות חוב קונצרניות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

רכוש קבוע

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה, רחובות ונתניה. מרבית הנכסים של הבנק הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות. במהלך חודש יוני 2014 הועתק סניף שלומציון למשכנו החדש ברחוב כנפי נשרים 24 בירושלים ושמו שונה לסניף כנפי נשרים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2014 הרחיב הבנק את שלוחת רימונים שבעיר בני ברק.

עלויות והשקעה

העלות המופחתת של בנינים וציוד הסתכמה ב-31 בדצמבר 2014 ב-19.6 מיליון ש"ח לעומת 21.0 אשתקד.

שרותי מיחשוב ומערכות מידע

הבנק מקבל שירותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מיחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

שיעור מס הרווח החל על מוסד כספי בהתאם לצו שפורסם ב-2 ביוני 2013 הוא 18%.

שיעור מס החברות הועלה ל-26.5% בתוקף מ-1 בינואר 2014.

שיעור המס הכולל החל על תאגיד בנקאי משנת 2014 ואילך הוא 37.71% (בשנת 2013 היה שיעור המס הכולל 36.22%).

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, ההסכמים המפורטים להלן, שנחתמו בשנת 2014 ו/או בשנים קודמות ועדיין מחייבים את הבנק, עשויים להיחשב כהסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל:

1. **הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם)** - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.

2. **הסכמי העבודה הקיבוציים הקיימים בבינלאומי כוללים גם את עובדי הבנק** - בבינלאומי קיימים שני ועדים - ועד הפקידים ועד המנהלים ומורשי החתימה.

ועד הפקידים בבינלאומי וועד המנהלים ומורשי החתימה בבינלאומי, ביחד עם הסתדרות העובדים החדשה, מייצגים את הפקידים בבנק ואת המנהלים ומורשי החתימה בבנק, בהתאמה.

תנאי העבודה של הפקידים ושל מורשי החתימה בבנק הם כמו של הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה בבינלאומי, בהתאמה. עיקרם הם:

- חוקת עבודה (נפרדת לפקידים ונפרדת למנהלים ולמורשי החתימה) המסדירה נושאי יסוד: נידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות והתשלום עבורן, חופשה שנתית, הבראה, חופשת מחלה, חופשת לידה, לימודים, פיטורים והתפטרות ופיצויי פיטורים.

- הסדר קיבוצי מיום 19 בנובמבר 1975 בין הנהלת הבנק הבינלאומי לבין הוועד הארצי של אגודת מנהלים ומורשי החתימה של הבנק, בדבר הצמדת תוספות שכר ונילוויים, כנהוג לגבי מורשי החתימה בבנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן נחתמים מעת לעת, בין הבנק הבינלאומי לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.

- הסדר קיבוצי מיום 25 באוקטובר 1974 בין הנהלת הבנק הבינלאומי לבין הוועד הארצי של ארגון עובדי הבנק, בדבר קבלת תוספות שכר ותשלומים נלווים, כפי שמקבלים עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק הבינלאומי לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.

- הסכמים אישיים עם חברי הנהלת הבנק.

3. **שעבוד לטובת בנק ישראל**

להבטחת אשראי מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר איפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

אגרת החוב אשר נוצרה לטובת בנק ישראל ב-2007, להבטחת אשראי מבנק ישראל לצורך השתתפות בסליקה במערכת זה"ב, בוטלה ביום 22 בדצמבר 2010.

נכון ליום 31 בדצמבר 2014 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

4. **שיפוי לנושאי משרה בבנק**

ראה באור 16' לדוחות הכספיים.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות באזל. בגין יתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע, במידת הצורך, הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות באזל - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק, עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות בבנק ובחברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - מ.ר. בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם - מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.
 - גב' ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק ומנהלת הסיכונים התפעוליים. בניהול ומזעור הסיכונים התפעוליים נעזרת מנהלת הסיכונים ביחידות המתמחות בחברת האם.
 - רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מ.ר. אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכוני האשראי.
 - עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפוקחים ו/או מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי חברי הנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם ועל ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו. במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת נוהל בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון ובמסגרת הוראה 310 בנושא ניהול סיכונים אומצו, בין היתר עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש מרס 2013 אישר דירקטוריון הבנק המסמך בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים המהווה תשתית לממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, התואמת את עקרונות באזל ווהנחיות בנק ישראל. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק.

במסמך מוגדרים הגופים השונים הפועלים במשימות ניהול סיכונים, התהליכים היסודיים של ניהול הסיכונים וחלוקת התפקידים והמשימות, הסמכות והאחריות של האורגנים השונים מרמת הדירקטוריון, ההנהלה, חברי ההנהלה ומנהלי היחידות האחראים כל אחד על סיכונים שבתחומי פעילותם, גופי ניהול הסיכונים ובקרת ניהול סיכונים והביקורת הפנימית. מסמך זה משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים בבנק. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון מסמכי המדיניות הרלוונטיים ונהלי היחידות השונות.

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה ועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.

ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.

ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום ההלוואות ובתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכיוצא"ב. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכוני ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.

ה. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות הביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון, לאחר שדנה וגיבשה המלצה בכל אלה: ההערכות והאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות

החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי (אם וככל שקיימות), לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.

ו. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שירותים במסגרת הסכם השירותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.

ז. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

ח. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות הביקורת הפנימית לנושא ניהול הסיכונים

מעריך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תוכנית העבודה הרב שנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בבנק, את יישום המדיניות ואת ביצוען בפועל של החלטות הדירקטוריון בהיבטי ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, במסגרת הביקורות המבוצעות מעריך את מידת ההתאמה ואת אפקטיביות ואיכות תהליכי הבקרה הנהוגים בבנק. כמו כן, מבצעת הביקורת את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.

ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

ג. ועדת אשראי בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת בשבוע ודנה בבקשות אשראי חדשות ובחידושי אשראי.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים השונים וביניהם: סיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.

ה. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים הראשי בבנק. על חברי הפורום נמנים, ראש אגף פיננסיים ומשאבים, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית ומדווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.

ו. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ז. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.

ח. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

ט. יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות הכפופה למחלקת בקרות וסיכונים ראשית בחברת האם ויחידת בקרת אשראי הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסיים.

י. תחום ניהול סיכונים אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב, החל מסוף שנת 2013, משתי יחידות. האחת, יחידת בקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי בבנק שתפקידה לוודא תקינות תהליך אישור האשראי, בחשבוניות העונים על הפרמטרים המפורטים בנוהל היחידה, קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והבטחונות וקיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה מספקת חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח ללווה בודד או לקבוצת לוויים, וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין 311 ומשתתפת בוועדות האשראי בראשות הסמנכ"ל. בנוסף, היחידה מבצעת הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי. השנייה, היחידה לבקרת אשראי, יחידה בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי ללוויים נבחרים על פי מדגם מבוסס סיכון.

יא. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעת הוראות באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.

יב. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למחלקת בקרות וסיכונים ראשית של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק ועל חקירת מודלים.

יג. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדר הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות לסיכוני השוק אליהם חשוף הבנק ורמת המכשירים הפיננסיים השונים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל 3 בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת נדבך 2.

בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

סיכון כללי		באזל II
31 בדצמבר		
2013	2014	דרישות ההון בגין
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
-	-	סיכוני מט"ח
-	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
0.1	-	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכוני בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:
 - ההשקעה במגזר השקלי הלא צמוד אינה מוגבלת (עד ליום 30 ביוני 2014 המגבלה היתה שההשקעה לא תעלה על 150% מההון הפנוי ולא תפחת מ-0%).
 - ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 60% מההון הפנוי (עד ליום 30 ביוני 2014 המגבלה היתה 100% מההון הפנוי), ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.
 - ההשקעה במגזר המט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ-15% מההון הפנוי של הבנק.
- ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של ההון הנבדקת באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק (סיכוני בסיס וכן סיכוני ריבית). גובה המגבלה הוא עד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגים במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי		% מההון הפנוי		החשיפה בפועל ⁽¹⁾		
				(במיליוני ש"ח)		
31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	
0/+150	אין מגבלה	105	109	351.8	373.0	מט"י לא צמוד
-50/+100	-50/+60	(5)	(9)	(17.3)	(30.6)	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-15/+15	-	-	(0.1)	-	מט"י צמוד מט"ח

[1] השיעורים השליליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

במהלך שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. סיכון הריבית לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הריבית, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333, בנושא ניהול סיכונים הריבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחיתת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי, במגזר צמוד המט"ח וכן מגבלה כוללת לכלל מגזרי פעילות הבנק.
 - בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).
 - תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגות במסמך הסיכונים הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- סכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. לצורך מדידת חשיפת הריבית מדיניות הבנק היא להתייחס ליתרות עו"ש אלה כהתחייבות הארוכה מיום אחד.
- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.
 - המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק לגבי החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית הינן כדלהלן: במגזר הצמוד למדד וכן במגזר השקלי הלא צמוד החשיפה לא תעלה על שיעור של 3.5% מההון העצמי (עד ליום 30 ביוני 2014 המגבלה היתה 5% מההון העצמי במגזר הצמוד למדד ו-4% מההון העצמי במגזר השקלי הלא צמוד), במגזר צמוד המט"ח בשיעור של 1% מההון העצמי, ובכלל המגזרים של הבנק סה"כ החשיפה הכוללת לא תעלה על שיעור של 5% מההון העצמי (עד ליום 30 ביוני 2014 לא היתה מגבלה).

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(2.17)	(3.50)	(3.49)	מגזר לא צמוד
(5.00)	(0.64)	(3.50)	(0.46)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	-	מגזר צמוד מט"ח
אין מגבלה	(2.85)	(5.00)	(3.98)	כלל מגזרי הבנק

במהלך שנת 2014 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014					
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
3,432.2	346.8	48.6	3.4	3,831.0	נכסים פיננסיים (1)
0.4	-	-	-	0.4	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3,032.7	393.4	48.6	3.4	3,478.1	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
399.9	(46.6)	-	-	353.3	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
31 בדצמבר 2013					
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
3,182.7	332.2	43.2	0.5	3,558.6	נכסים פיננסיים (1)
0.2	-	-	-	0.2	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,810.0	364.5	42.7	0.9	3,218.1	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
372.9	(32.3)	0.5	(0.4)	340.7	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית של השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק :

בחישוב החשיפה לשינויי הריבית המחושב על פי כללים חשבונאיים, ההתייחסות לחשבונות עו"ש שאינן נושאים ריבית היא כפקדונות שזמן פרעון עם דרישה ועד חודש.

31 בדצמבר 2014						
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים		שינוי בשווי הוגן				
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		באחוזים		
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	סה"כ	סה"כ
השינוי בשיעורי הריבית						
גידול של אחוז אחד	398.5 (45.2)	-	-	353.3	-	-
גידול של 0.1 אחוז	399.7 (46.4)	-	-	353.3	-	-
קטיון של אחוז אחד	402.3 (48.2)	-	-	354.1	0.8	0.23
31 בדצמבר 2013						
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים		שינוי בשווי הוגן				
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		באחוזים		
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	סה"כ	סה"כ
השינוי בשיעורי הריבית						
גידול של אחוז אחד	370.6 (30.1)	0.5	(0.4)	340.6	(0.1)	(0.03)
גידול של 0.1 אחוז	372.7 (32.1)	0.5	(0.4)	340.7	-	-
קטיון של אחוז אחד	375.9 (34.8)	0.5	(0.4)	341.2	0.5	0.15

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן :

ערך ה-VAR

ה- VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

ה- VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודל לחישוב ה- VAR על פי סימולציה היסטורית בתדירות יומית ועל פי סימולציה מונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונזילות שבחברת האם.

ערך ה- VAR הכולל של הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם.

מגבלת החשיפה בגובה ערך ה- VAR כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה : ערך ה- VAR הכולל של הבנק לא יעלה על 2% מההון העצמי.

בפועל, אומדן ה- VAR הכולל ליום 31 בדצמבר 2014 הינו 1.45 מיליון ש"ח (0.40% מההון) לעומת 1.55 מיליון ש"ח (0.44% מההון) ביום 31 בדצמבר 2013.

במהלך שנת 2014 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה- VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד. ה-Back Testing של מודל ה-VaR האנליטי מראה כי בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2014 נרשמו 3 מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן :
 דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי הוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק. במהלך שנת 2014 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

- הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק.
- התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם :
 - יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
 - במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
 - יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
 - היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכוני בסיס ולסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכוני שוק.
 - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
 - פורום CRO קבוצתי בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
 - פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן את אפקטיביות התרחישים הקיימים ותרחישים נדרשים.
 - אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש המערך הפיננסי של חברת האם בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו, ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתף אחראי הנוסטרו של הבנק.

ה. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחת מוועדותיו "דיווח מיידי" על החרیגות.

בנוסף, החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות על יחס הנזילות ואופק ההישרדות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.
- בספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק קבע מסגרת ותוכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות וקבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.
- בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה "יחס כיסוי הנזילות" (הוראה 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל 3. הבנק נדרש לעמוד בחישוב החל מה-1 באפריל 2015. הבנק, באמצעות חברת האם, נערך לעמידה בהוראה זו. ראה באור 12'ה' לדוחות הכספיים.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ויישום תרחישי קיצון.

מודל פנימי

- לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 המעודכנת להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות שפותח בחברת האם והותאם לבנק. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות ברמה היומית השוטפת ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פערי נזילות ואופק הישרדות.
- תרחישי קיצון:
- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות, בחברת האם.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב - RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין סילוקה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות במסגרת זו.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים.

ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, ובהם:

- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת, בין השאר, בנושאי סיכוני נזילות.
- פורום חודשי לניהול פיננסי בראשות מנכ"ל, העוסק, בין השאר, בנושאי סיכון נזילות.
- מערך הביניים בחברת האם - במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות ובאינדיקטורים שנקבעו על ידי ההנהלה והדירקטוריון לגבי סיכון נזילות הבנק.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, ודיווח חצי שנתי בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון על החשיפה לסיכון נזילות ועל תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת דוח של יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות או על חריגות מתיאבון הסיכון שנקבע.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 31 בדצמבר 2014 הושקע רובו באגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד ושקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, כ-20% מהתיק מושקע באגרות חוב קונצרניות.

שווי התיק ליום 31 בדצמבר 2014 עמד על סך של 206.6 מיליון ש"ח. כ-88% מהתיק מסווג כתיק זמין למכירה ו-12% מהתיק הינו למסחר.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: החשבונות, מערך הביניים והיחידה לתחום סיכוני שוק ונזילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החרیגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
- ישיבות השקעה שבועיות בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בבנק.
- דיון אחת לחודש בראשות מנכ"ל הבנק.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:				
31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾		31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (12.5%)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	ריבונות
0.2	2.7	0.5	4.3	ישויות סקטור ציבורי
20.7	229.4	28.6	229.0	תאגידים בנקאיים
113.2	1,258.1	159.1	1,272.8	תאגידים
6.7	74.7	8.5	68.1	בביטחון נדל"ן מסחרי
65.7	730.2	71.2	569.2	קמעונאים
3.4	37.3	42.1	336.5	עסקים קטנים
5.3	59.2	12.3	98.3	נכסים אחרים
215.2	2,391.6	322.3	2,578.2	סה"כ בגין סיכוני אשראי
-	0.1	-	-	סיכוני שוק
41.7	463.4	55.8	446.3	סיכון תפעולי
256.9	2,855.1	378.1	3,024.5	סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון
	9.0%		12.5%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
	12.4%		12.0%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	17.4%		16.7%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

(3) שיעור זה יחול מיום 1 בינואר 2015.

החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

היחידה לניהול סיכונים בבנק והחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מעורבות בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק אשר נידונה ומאושרת לפחות אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק. החל מ- 2015 היחידה לניהול סיכונים תוביל את תהליך גיבוש מדיניות האשראי, תוך שיתוף הגורמים נותני האשראי בשלבי התהליך השונים.

מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן:

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונו, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצ"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים.

תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.

במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח, שפותחו בחברת האם בסיוע ספקים חיצוניים והותאמו לבנק. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונו, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מהפעילות איתו, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונו.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
- א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך סיכוני האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
- ב. נוספו דיווחים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.
- בנוסף בוחן הבנק באופן תדיר את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווח/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, שעבודי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הביטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההישענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם באגף אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בבטחון פיננסי כשיר לאחר הפרשה להפסדי אשראי

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾					
במיליוני ש"ח					
ריבונות	833.5	-	-	-	833.5
ישויות סקטור ציבורי	12.7	-	-	-	12.7
תאגידים בנקאיים	563.7	-	134.4	-	698.1
תאגידים	1,701.0	133.6	-	97.1	1,470.3
בביטחון נדל"ן מסחרי	69.3	-	-	0.5	68.8
קמעונאים	1,122.5	0.6	-	86.8	1,035.1
עסקים קטנים	664.3	0.2	-	72.0	592.1
נכסים אחרים	136.0	-	-	-	136.0
סך הכל	5,103.0	134.4	134.4	256.4	4,846.6

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾					
במיליוני ש"ח					
ריבונות	659.4	-	-	-	659.4
ישויות סקטור ציבורי	7.5	-	-	-	7.5
תאגידים בנקאיים	601.4	-	124.4	-	725.8
תאגידים	1,578.7	124.0	-	93.0	1,361.7
בביטחון נדל"ן מסחרי	76.7	-	-	0.7	76.0
קמעונאים	1,504.3	0.4	-	155.8	1,348.1
עסקים קטנים	80.3	-	-	4.5	75.8
נכסים אחרים	136.4	-	-	-	136.4
סך הכל	4,644.7	124.4	124.4	254.0	4,390.7

[1] על פי באזל 3.

[2] על פי באזל 2.

[3] החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

ו. מדיניות איתור וטיפול בחובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לוויים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- אגף האשראי בבנק מטפל בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.
- תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון ועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת אחת לחודש.
- ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות בין היתר חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה במגוון נושאים, בין היתר בתחום ניהול ובקרת סיכונים אשראי.
- וועדת אשראי מתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציג היחידה לניהול סיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות ראש אגף אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל היחידה העיסוקית המסחרית, מנהלת יחידת הנדל"ן, הפיקוח והבקרה שבאגף האשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום דן בנושאים שונים בתחום הסיכון וחשיפות האשראי בבנק.

יחידות ומערכי בקרה

ניהול סיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

תחום ניהול סיכונים אשראי ביחידה לניהול סיכונים בבנק ובחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם

התחום מורכב משתי יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, אחראית על בקרת סיכונים האשראי של לוויים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק. היחידה בוחנת בין השאר את שקיפות תהליך קבלת ההחלטות באשראי, עמידה בתיאבון הסיכון ומדיניות האשראי של הבנק. על פי עקרון מס' 14 בהוראת ניהול בנקאי תקין 311 ("בקרת אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי, ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, ראש אגף אשראי, מנהל הסיכונים הראשי והמבקר הפנימי הראשי.

השנייה, היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אשר תפקידיה, בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנוהל היחידה, הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה אחראית למתן חוות דעת כתובה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח, וזאת כחלק מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 311. החל מה-1.1.2015 תתן היחידה חוות דעת כתובה לגבי חשיפות אשראי מעל 20 מיליון ש"ח ללקוחות קיימים, ומעל 15 מיליון ש"ח ללקוחות חדשים.

נציג היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי משתתף בוועדת אשראי (מסמכות מנכ"ל ומעלה), בודק ומעריך את סיכונים האשראי בכל הבקשות הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות.

פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה הניתנת באופן בלתי תלוי ביחידות העסקיות, נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.

בנוסף, מבצעת היחידה הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מדרדר, לרבות קביעת נאותות הסיווגים והפרשות להפסדי אשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.

בנוסף, גם אגף אשראי בבנק מפקח אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבונות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

מערך הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון אשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון אשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים אשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף הינו אשראי הניתן לרכישת אמצעי שליטה בהם שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נכון ליום 31 בדצמבר 2014 אין בבנק מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכלול בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים.

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק, אושרה על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה מסתייע הבנק ביועצים חיצוניים והטמיע מתודולוגיה קבוצתית לניהול סיכונים סביבתיים.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדת הלוואות וניהול סיכונים ודירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתי, הלווים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכונים אשראי.

ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים:

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקצית ניהול הסיכונים לכל חשיפת אשראי מהותית מעל לסכום של 25 מיליון ש"ח.
 - אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
 - אחריות לקביעת דרוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
 - בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט, על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.
- ב-30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם:

- הדירקטוריון וההנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
- תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
- תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכוני אשראי.
- תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכוני האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.
- סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
- השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
- תהליך הערכת סיכוני האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכוני אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי :

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפות ברוטו ממוצעות במשך התקופה ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי				
במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2013 ^[2]		31 בדצמבר 2014 ^[1]		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[3]	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[3]	חשיפה	
3,163.0	3,277.6	3,274.2	3,577.7	אשראי
310.2	231.3	206.6	181.9	אגרות חוב
0.6	0.5	0.8	1.0	נגזרים
1,048.2	1,049.8	1,139.2	1,225.6	חשיפות חוץ מאזניות
127.4	136.4	133.6	136.0	נכסים אחרים
4,649.4	4,695.6	4,754.3	5,122.2	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

(3) הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי :

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾						
ריבונות	694.5	139.0	-	-	-	833.5
סקטור ציבורי	7.7	-	-	5.0	-	12.7
תאגידים בנקאיים	519.8	42.9	1.0	-	-	563.7
חובות של תאגידים	1,090.9	-	-	615.3	-	1,706.2
חובות בביטחון נדל"ן	67.1	-	-	2.5	-	69.6
מסחרי	766.0	-	-	362.8	-	1,128.8
קמעונאים	431.7	-	-	240.0	-	671.7
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	136.0	136.0
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,577.7	181.9	1.0	1,225.6	136.0	5,122.2

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾						
ריבונות	430.2	229.2	-	-	-	659.4
סקטור ציבורי	4.7	-	-	2.8	-	7.5
תאגידים בנקאיים	598.8	2.1	0.5	-	-	601.4
חובות של תאגידים	1,124.2	-	-	471.7	-	1,595.9
חובות בביטחון נדל"ן	74.4	-	-	2.9	-	77.3
מסחרי	999.8	-	-	536.4	-	1,536.2
קמעונאים	45.5	-	-	36.0	-	81.5
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	136.4	136.4
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,277.6	231.3	0.5	1,049.8	136.4	4,695.6

[1] על פי באזל 3.

[2] על פי באזל 2.

[3] החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2014 ⁽²⁾					
סוג החשיפה	אשראי לציבור (1)	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה	2,093.5	36.3	0.1	780.9	136.0
מעל שנה ועד חמש שנים	642.1	57.8	0.9	87.2	-
מעל חמש שנים	775.0	87.8	-	23.5	-
סך הכל תזרימי המזומנים	3,510.6	181.9	1.0	891.6	136.0
ללא תקופת פרעון	67.1	-	-	334.0	-
סך הכל	3,577.7	181.9	1.0	1,225.6	136.0

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2013 ⁽³⁾					
סוג החשיפה	אשראי לציבור (1)	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה	2,193.5	136.6	0.1	797.8	135.5
מעל שנה ועד חמש שנים	625.8	68.6	0.4	85.3	0.9
מעל חמש שנים	266.7	26.1	-	15.0	-
סך הכל תזרימי המזומנים	3,086.0	231.3	0.5	898.1	136.4
ללא תקופת פרעון	191.6	-	-	151.7	-
סך הכל	3,277.6	231.3	0.5	1,049.8	136.4

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

(2) על פי באזל 3.

(3) על פי באזל 2.

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון :

31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾								
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	-	833.5	833.5	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	12.7	-	-	12.7	סקטור ציבורי
-	-	-	-	207.6	356.1	-	563.7	תאגידים בנקאיים
-	19.3	1,681.7	-	-	-	-	1,701.0	חובות של תאגידים
-	0.5	68.8	-	-	-	-	69.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	9.4	1.0	1,112.1	-	-	-	1,122.5	קמעונאים
-	9.1	1.2	654.0	-	-	-	664.3	הלוואות לעסקים קטנים
28.8	-	26.3	-	-	-	80.9	136.0	נכסים אחרים
28.8	38.3	1,779.0	1,766.1	220.3	356.1	914.4	5,103.0	סך הכל

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	-	659.4	659.4	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	7.5	-	-	7.5	סקטור ציבורי
-	-	-	-	208.7	392.7	-	601.4	תאגידים בנקאיים
-	49.6	1,529.1	-	-	-	-	1,578.7	חובות של תאגידים
-	0.2	76.5	-	-	-	-	76.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	6.0	0.5	1,497.8	-	-	-	1,504.3	קמעונאים
-	0.3	-	80.0	-	-	-	80.3	הלוואות לעסקים קטנים
-	-	59.2	-	-	-	77.2	136.4	נכסים אחרים
-	56.1	1,665.3	1,577.8	216.2	392.7	736.6	4,644.7	סך הכל

[1] על פי באזל 3.

[2] על פי באזל 2.

[3] החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾							
במיליוני ש"ח							
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה
-	-	-	-	-	-	833.5	833.5
-	-	-	-	12.7	-	-	12.7
-	-	-	-	342.0	356.1	-	698.1
-	19.1	1,451.2	-	-	-	-	1,470.3
-	0.5	68.3	-	-	-	-	68.8
-	9.0	0.8	1,025.3	-	-	-	1,035.1
-	8.5	1.2	582.4	-	-	-	592.1
28.8	-	26.3	-	-	-	80.9	136.0
28.8	37.1	1,547.8	1,607.7	354.7	356.1	914.4	4,846.6

31 בדצמבר 2013 ⁽²⁾							
במיליוני ש"ח							
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה
-	-	-	-	-	-	659.4	659.4
-	-	-	-	7.5	-	-	7.5
-	-	-	-	333.0	392.8	-	725.8
-	49.9	1,311.8	-	-	-	-	1,361.7
-	0.2	75.9	-	-	-	-	76.0
-	5.5	0.1	1,342.5	-	-	-	1,348.1
-	0.3	-	75.5	-	-	-	75.8
-	-	59.2	-	-	-	77.2	136.4
-	55.9	1,447.0	1,418.0	340.5	392.8	736.6	4,390.7

(1) על פי באזל 3.

(2) על פי באזל 2.

(3) החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאית ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.4	7.8	1.0	-	1.0

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.2	4.1	0.5	-	0.5

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל יחידת ניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350.
- מנהל הסיכונים הראשי (CRO) מונה למנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנכ"ל הבנק, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - הבנק פעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.
- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.
- התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בשנת 2013 סיימו חברת האם והבנק עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנותי).
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לניהול הסיכון התפעולי לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיקו הבנק וחברת האם, מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, ובנוסף הבנק בשיתוף היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), על מנת לאמוד את הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את : אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים המשותפים עם חברת האם, קויימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, מסמך מסגרת עבודה הכולל פירוט לגבי תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכנסים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, מעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

חברת האם והבנק עתידים להעביר את מתקן המחשב הראשי מתל-אביב לאזור ראשון לציון, במהלך שנת 2015, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר ומדובר במתקן חדיש וממוגן המרוחק מאתר הגיבוי שנמצא בתל-אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיניות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ואירועי סייבר על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות הסייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

ההערכות להתמודדות עם ההתקפות הקיברנטיות מבוצעות בחברת האם עבור כל הקבוצה, כולל הבנק, וכל המפורט להלן מבוצע בחברת האם.

הבנק נערך להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות. בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חירום.

- ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך 2014 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.
 - מבוצעת בחינה של הסיכונים העיקריים וסקירת הסיכונים הרלוונטים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.
 - ברבעון השני של השנה בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על מערכות הבנק אשר מטרתה הייתה לבחון את התגובה של צוותי המחשוב וחדרי המצב במתן ובקבוצה לאירוע הסייבר.
 - ברבעון השלישי של השנה בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על המערכת הבנקאית בכללה.
 - ברבעון הרביעי של השנה בוצע תרגיל סייבר לבחינת עמידות מרכז המחשבים של הקבוצה בבית הבנק להתקפות באמצעות פגיעה או חדירה דרך מערכות תומכות של הבניין.
- הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.
- במהלך השנה מתבצעים ניסיונות תקיפה באופן רציף אך הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק.
- הנהלת ודירקטוריון חברת האם החליטו להרחיב את הכיסוי הביטוחי בגין מתקפות סייבר.

1. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לשלושת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - 1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - 1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - 1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק, כאשר הם פעלו בתום לב והיה להם יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחוזה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימי הראשי משתתף בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. על חברי הפורום נמנים גם מנהל היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם וראש אגף פיננסים ומשאבים. פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, KRI, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע המתכנס לפחות אחת לחודש.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל המשכיות עסקית של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים " הרבעוני כנדרש בהוראות 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם אירועי כשל לפי הסף שנקבע במדיניות ניהול סיכונים תפעוליים.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמערך המשפטי של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידו למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון של הבנק, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של היחידה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידי ל"מנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצועו של סקר פערים בנושא ופועל לסגירת הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את סמנכ"ל פיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך. במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם, כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מדיניות הציות, תוכנית הציות ותוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק. כל עסקה של הבנק, תבוצע על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.
- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי והבנק השלימו עדכון מקיף לסקר התשתיות בשנת 2014. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו.
- לצד קצין הציות הראשי פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובמטה, אשר מתפקדים, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים שמחייבים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.

- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מערך הייעוץ המשפטי, מחלקת שיטות ותהליכים, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בסיוע מחלקת הציות של חברת האם.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה, מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות את המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא. ביום 24 בדצמבר 2013, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2014.

ו. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 308 - ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי

בנק ישראל העביר לתגובת התאגידים הבנקאיים טיוטת שינוי להוראת ניהול בנקאי תקין 308 - "ציות ופונקציית הציות בתאגיד בנקאי". טיוטת ההוראה נועדה לעדכן ולערוך התאמות להוראה הקיימת שפורסמה ביום 17 בינואר 2002.

עיקרי השינויים מתבססים על הנחיות ועדת באזל מאפריל 2005 בעניין ציות ופונקציית הציות בבנקים, התאמה לרשויות במדינות אחרות והתאמה לרגולציה המקומית.

כמו כן, הורחבה חובת הציות לכלל הדינים וכללי ההתנהגות החלים על הפעילויות הבנקאיות השונות של התאגיד הבנקאי.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים ועוד.
- במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולצמצם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. תיאבון הסיכון

- הבנק נוהג מדיניות מחמירה שנועדה להבטיח יישום דווקני של הוראות החוק והכרה נאותה של הלקוח אתו מנהל הבנק עסקים, ובכלל זה הבנת עסקיו המנוהלים עם הבנק או באמצעותו, החיוניים למניעת הלבנת הון ומימון טרור באמצעות הבנק ולניהולו התקין של הבנק.
- המדיניות בתחום מניעת הלבנת הון כוללת הגדרה ברורה של איסורים ביחס לפעילות מול גופים ומדינות מולם ישנן הגבלות.
- מדיניות ניהול הסיכון מתייחסת לדרישות "הכר את הלקוח" בהתאם לחקיקה מחייבת ומגדירה תהליכים וכלים הנדרשים לצורך עמידה מיטבית בדרישות אלו.

ד. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, האחראי על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה מנהל בכיר ביחידה על מנת לשדרג את הפיקוח והבקרה בתחום זה, בשל היכרות טובה יותר של מאפייני המגזר החרדי.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.

- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. הלומדה מתעדכנת בהתאם לשינויים והתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנים במבדק ונבדקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לרענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון. כל הפערים טופלו ע"י הבנק.
- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייצעת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבוניות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום קבוצתי למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ה. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.

בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא. ביום 24 בדצמבר 2013, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2014.

ו. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד. בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור.

במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.

מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק.

מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011.

לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

ו. דוח ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון

ביום 10 באוקטובר 2013, התקבל בבנק דו"ח ביקורת אשר נערך על ידי הפיקוח על הבנקים, בתחום איסור הלבנת הון. המסקנה העיקרית מדו"ח הביקורת היתה כי על הבנק להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי ואיתור פעילות חריגה המאפיינת את רמת הסיכון. לדו"ח הביקורת צורפה רשימה של דרישות לביצוע, אשר בוצעו ברובן, ותושלמנה עד סוף הרבעון הראשון של 2015.

ביום 19 בפברואר 2014, התקבלה בבנק הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי על פי סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס 2000. הבנק הגיש ביום 23 באפריל 2014 את טיעוניו בכתב ואת בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקיים (להלן "הוועדה"). ביום 16 ביוני 2014 התכנסה הוועדה, והבנק הציג בפניה את טיעוניו בעל פה.

ביום 30 בדצמבר 2014, התקבלה בבנק החלטת הוועדה, לפיה הוטל על הבנק עיצום כספי בסך של 2.3 מיליון ש"ח. בהחלטתה ציינה הוועדה, כי בקביעת סכום העיצום הכספי, היא התחשבה ברצינות הצעדים שננקטו ובשינוי ושיפור שעבר הבנק טרם הליך הביקורת, בשיתוף הפעולה של הבנק בגילוי ההפרות ותוצאותיהן, וכן בנקיטת הפעולות האפקטיביות שביצע הבנק לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותן.

דין בגורמי סיכון

על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. כל גורם סיכון המופיע בטבלה נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה.

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1. סיכוני שוק	סיכוני השוק הם סיכונים קיימים או עתידיים לפגיעה בהכנסות והון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם פועל הבנק והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או על התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים. כדי למזער את החשיפה לסיכוני שוק לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המפרטת, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים השונים, דיווח תקופתי להנהלה ולדירקטוריון על החשיפה לסיכוני שוק, הגדרת מערך סמכויות, כלי המדידה, הבקרה והפיקוח אחר החשיפה לסיכונים.	נמוכה
1.1 סיכון ריבית	סיכון ריבית הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין פער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים לבין ההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה.	נמוכה
1.2 סיכון האינפלציה	סיכון האינפלציה הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות).	נמוכה
1.3 סיכון שער החליפין	סיכון שער החליפין הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות).	נמוכה
2. סיכון אשראי	סיכון האשראי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכותם ו/או הרעה בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את החשיפה לסיכון אשראי מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות השונים.	בינונית
2.1 איכות לוויים ובטחונות	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה מהרעה באיכות הלוויים על רקע פגיעה בכושר ההחזר שלהם, ו/או בשווי ובטיב הבטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי, כלהלן: - חוסנו הפיננסי של הלווה - איתנות, נזילות, רווחיות, כושר החזר, רמת המינוף וכו', ו/או פגיעה בהם כתוצאה מתמורות בפרמטרים כלכליים שונים (שערי חליפין, שערי הריבית וכו'), ו/או סיבות עסקיות ותמורות בענף בו פעיל הלווה. - שווי, איכות או תמהיל הבטחונות הניתנים על ידי הלווה להבטחת האשראי בחשבוניותיו.	בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
2.2 ריכוזיות ענפית	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לענף משק מסויים ו/או השקעות במוצרים הרגישים לענף. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה, על רקע שינויים בביקוש או בהיצע, שינוי במחירי חומרי גלם, שינויים בטחוניים ו/או פוליטיים, שינויים רגולטוריים, קיצוצים בתקציב המדינה ועוד, עלולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ו/או בשווי הבטחונות שניתנו על ידי חלק מהלווים המשתייכים לענף זה, וכתוצאה מכך, להשפיע לרעה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו. כדי למזער את החשיפה לסיכון, אושר בפורומים הנדרשים הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים. כמו כן, קיים תהליך של בקרת קיום המגבלות ודיווח להנהלה ולדירקטוריון.	בינונית
2.3 ריכוזיות לווים וקבוצת לווים	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מהרעה במצב של לווה/קבוצת לווים גדולה יחסית לתיק האשראי, שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי, ובהתאמה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו. השפעת הסיכון הינה נגזרת, בין היתר, של התמהיל הפנימי של הקבוצות, הקשר בין החברות המרכיבות אותן עסקית או ענפית, פיזור, והשפעת הבעיות באחת מהן על היתר. כדי למזער את החשיפה לסיכון, אושר בפורומים הנדרשים הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים. כמו כן, קיים תהליך של בקרת קיום המגבלות ודיווח נמוכה-להנהלה ולדירקטוריון.	בינונית
3. סיכון תפעולי	סיכון תפעולי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין. כדי למזער את החשיפה לסיכון תפעולי מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח. הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, כמו כן פוליסת הביטוח הבנקאי של הבנק אמור להקטין את חשיפת הבנק לחלק מהסיכונים התפעוליים.	בינונית
4. סיכון נזילות	סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים, לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות. כדי למזער את החשיפה לסיכון נזילות מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. המדיניות כוללת, בין היתר: מגבלות על פער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, מגבלות על תזרים המזומנים, וכן התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.	נמוכה

סיכון	השפעה	רמת סיכון
5. סיכון משפטי	סיכון משפטי הינו סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומן של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית. במטרה למזער את הסיכון, הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. במסגרת זאת פועל הבנק לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים שונים, לרבות בחינת כל מוצר/שירות או פעילות חדשה ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.	נמוכה - בינונית
6. סיכון מוניטין	סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסומים שליליים, נכונים או שגויים המתייחסים לתאגיד הבנקאי, לרבות כאלו הנובעים מהמאפיינים היחודיים של הבנק ולקוחותיו, יגרמו למצב של חוסר אמון באיתנותו, אמינותו, מהימנותו או באופיו של התאגיד, לירידה מיידית או הדרגתית בבסיס הלקוחות, לעלויות משפטיות גבוהות ו/או לירידה בהכנסות. ידיעות בתקשורת על ערוציה השונים ו/או שמועות בשוק משפיעות על התפיסה הציבורית את הבנק ומהוות פקטורים משמעותיים בקביעת רמת הסיכון בקטגוריה זו. סיכון המוניטין מושפע באופן מהותי מהתממשות של סיכונים משיקים כגון סיכון תפעולי, סיכון אשראי, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור ועוד, אשר דבר פרסומם עלול לגרור התממשות של סיכון המוניטין (לדוגמא: אירועי גניבה או מעילה, אירועי הלבנת הון, הפסד כספי גבוה וכו').	בינונית
7. סיכונים חקיקה ורגולציה	סיכון חקיקה ורגולציה הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו. הבנק, כתאגיד בנקאי, כפוף להוראות רגולטוריות רבות הבאות לידי ביטוי בחקיקה, חקיקת משנה ומדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה כגון: הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, אגף שוק ההון וחיסכון באוצר, הרשות לניירות ערך, הרשות להגבלים עסקיים, גופים סטאטוטוריים בתחום הגנת הצרכן וכיו"ב. תחום המחשוב רגיש אף הוא לשינויים בחקיקה וברגולציה, על רקע שדרוגים ושינויים שנדרש לעיתים לעשות במערכות המחשוב. בתחומים אלו קיימים שינויים ו/או חידושים תכופים בחקיקה ובמדיניות הרשויות השונות. שינויים כאמור בחקיקה ובמדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה השונות עלולים להשפיע על פעילות הבנק ועל עסקיו, וכן לרוב דורשים השקעות והוצאת משאבים על מנת להתאים את הפעילות אליהם, הן בהשקעה במערכות והן בכח אדם ובהכשרתו.	נמוכה - בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
8. סיכון ציות	סיכון ציות הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר מאי עמידה בהוראות דין צרכניות ודיני ניירות ערך, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי, ובכלל זה הוראות חוק ורשויות בתחום יחסי הבנק עם לקוחותיו. החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, תהליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום. הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, המסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. במטרה למזער את החשיפה לסיכון קיימת בחברת האם מחלקת ציות, אשר נותנת שירותים לבנק במסגרת הסכם השירותים עם חברת האם ואשר אחראית על ריכוז הבקרה לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, לרבות ביצוע סקרי תשתיות.	נמוכה
9. סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור	סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר כתוצאה מאי עמידה בהוראות החוק והרגולציה בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור. התממשות הסיכון עלולה לגרור עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק, היווצרות של אחריות פלילית של התאגיד הבנקאי ו/או מי מעובדיו וכן עלולה לגרום להתממשות של סיכון מוניטין, בין היתר בשל המאפיינים היחודיים של הבנק וציבור הלקוחות אותו הבנק משרת. על הבנק, כתאגיד בנקאי, חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל וחוזרים שונים. במטרה למזער את החשיפה לסיכון פועלת בחברת האם יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר נותנת שירותים לבנק במסגרת הסכם השירותים עם חברת האם ואשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן, לרבות קיום הדרכות והפצת דפי מידע. בנוסף, לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו, מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים.	בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
10. סיכון תחרות ואסטרטגיה	- סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיו. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו, כגון: חברות ביטוח ובתי השקעות. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים. - סיכון האסטרטגיה הינו הסיכון הנגזר מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון נובע גם, בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים והגדלת השקעה בתשתיות לשם מימוש האסטרטגיה העסקית. סיכון זה הינו פונקציה של ההתאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התוכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. לאור אופי תהליך ניהול הסיכונים האסטרטגי הסדור בבנק, הכולל זיהוי, מיפוי, מדידה ונקיטת פעולות להפחתת הסיכון, בצד מדיניות שמרנית, מוערכת השפעת הסיכון כבינונית.	בינונית

אין שינוי בהערכת רמת הסיכון בהשוואה לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2013.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל 3

רקע

בחודש דצמבר 2010 פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל 3"), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010. ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

להלן פירוט עיקרי ההוראה שפורסמה במהלך שנת 2014:

"מגבלות למתן הלוואות לדיור" - הלוואה שסכומה עולה על 5 מיליון ש"ח תשוקלל במשקל סיכון של 100% לא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2014.

"מגבלות למתן הלוואות לדיור" - הגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור. הגדלת יעד ההון בשיעורים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

"הלוואות ממונפות בריבית משתנה" - החל מיום 1 בינואר 2015 יהיה ניתן להפחית את משקל הסיכון מ-100% ל-75%.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל 3, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בקבוצת הבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2014:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2014 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 25 בדצמבר 2014. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2014. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2014 מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק שנערכו באמצעות חברת האם:

- ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS (Bank for International Settlements), כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בחברת האם בהתאם להוראות של ה-BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. חברת האם והבנק בוחנים דרכים לסגירה וצמצום הפערים שזוהו.
- הדירקטוריון והנהלת הבנק אישרו תוכניות עבודה לסגירת הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תיעדוף גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות, וכן תיעדוף גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק באזל 3 - עמוד 86	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 18	טבלת מבנה ההון בעמוד 18
3	הלימות ההון	פרק באזל 3 - עמוד 86	באור 4 - ראה עמוד 18 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 56
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 56	(א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 64 (ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 65 (ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 66
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 56	(א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 67 (ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 68
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכונים אשראי - עמוד 56 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 58	טבלת בטחונות - עמוד 59
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 46	(א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 68 (ב) באור 16א' - ראה עמוד 222
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 46	(א) טבלת סיכונים שוק - עמוד 46 (ב) באור 4 - ראה עמוד 18
9	גילויים פיקוחיים נוספים - גילוי בדבר נדבך 3 של באזל	אתר האינטרנט של הבנק	אתר האינטרנט של הבנק

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ע - 2010, חוק הבנקאות (רישוי) וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד.

הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליו כאמור.

להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

בנקאות

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ד-2014

ביום 10 במרס 2014 פורסם תיקון מס' 19 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח). התיקון מחייב את התאגידים הבנקאיים, בטרם העמדת הלוואה לפרעון מיידי או פתיחה בהליך משפטי נגד לקוח, למסור ללקוח על כך הודעה מראש ובכתב. במסגרת התיקון מפורט המידע המדויק אותו נדרש הבנק לציין בהודעה שתימסר ללקוח. התיקון יחול גם ביחס להודעות הנמסרות לערבים, אך זאת בהתאם לכללים נפרדים שיקבע המפקח על הבנקים במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 453 שפורסמה ביום 23 באפריל 2014. התיקון לחוק נכנס לתוקפו ביום 10 בספטמבר 2014 וחל גם ביחס להלוואות שניתנו לפני מועד זה.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ה-2015

במסגרת המשך יישום דו"ח ועדת זקן, פורסם ביום 28 בנובמבר 2013 ברשומות התיקון הנ"ל. התיקון כולל הרחבה של הגדרת "עסק קטן" ליחיד שהוא עסק (אלא אם הבנק ימצא כי מחזור עסקיו השנתי עולה על 5 מיליון ש"ח), קביעת שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב (הכוללים רשימת שירותים אחידה) שבנק חייב להציע ללקוחותיו ומסלול עמלות נוסף שהינו רשות, וכן הפחתה של עמלת המינימום בעו"ש, הכל ביחס ליחידים ולעסקים קטנים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2014, למעט התיקון הנ"ל בהגדרת "עסק קטן" אשר בהתאם להבהרת בנק ישראל ייכנס לתוקף עם השלמת הליך החקיקה לתיקון סעיף 9טו(ו) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

ביום 26 במרס 2014 פורסם ברשומות צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014, לפיה שירות מסלול בסיסי מוכרז כשירות בר פיקוח ונקבע לו סכום עמלה מירבי של 10 ש"ח בחודש, בתוקף מיום 1 באפריל 2014. להערכת הבנק ההשפעה הצפויה של תיקון זה על הכנסות הבנק נטו הינה קיטון של כ-4 מיליון ש"ח בשנה.

ביום 29 בינואר 2015 פורסם ברשומות התיקון הנ"ל, המשלב תיקונים ממספר טיוטות קודמות ותיקונים נוספים, שעיקרם -

- הוראות בנושא ההצטרפות למסלולים.

- תיקון (נוסף) בהגדרת "עסק קטן" לפיו תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח, לא יידרש למסור דוח שנתי נוסף

וימשיך להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווגו כעסק שאינו עסק קטן.

- תיקונים בעמלות שונות- איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מידי, תיקונים בעמלות טיפול במזומנים, העברה ב- RTGS ועמלות כרטיסי אשראי, ביטול עמלת דמי ניהול/גבייה של הלוואות,

- הוסף תעריפון בענין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב.

בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את ההשפעה הצפויה של תיקון זה על תוצאות הבנק.

בחודש פברואר 2015 הופצה טיוטת תיקון נוסף לכללי העמלות, הכוללת ביטול עמלת "חיוב המפקיד בהחזרת שיק", הכנסת עמלת "הודעות" לפיקוח ואיסור על גביית דמי כרטיס בעד כרטיס חיוב מידי שהונפק ללקוח שברשותו כרטיס אשראי שהונפק ע"י אותו תאגיד בנקאי.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(גילוי נאות ומסירת מסמכים)(תיקון), התשע"ה-2014

ביום 7 באוקטובר 2014 פורסם ברשומות התיקון הנ"ל, הכולל -

- הוראות משלימות ליישום כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), התשס"ח-2008 בהקשר להגדרת "עסק קטן" (חובת מתן דף הסבר לכל אדם המבקש לפתוח חשבון למטרת עסק ותוכנו) ולמסלולי העמלות, לרבות הסמכת המפקח לקבוע הוראות שונות לעניין המידע שיימסר ללקוח בהצטרפות למסלול (בנק ישראל טרם פירסם נוסח סופי לטיטוט החוזר שהפיץ ביום 5.3.14 בנושא המידע הנ"ל).

- חובת פרסום באתר הבנק באינטרנט של שיעורי ריבית מסוימים ומחיר מטבע חוץ, שקבע הבנק.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(גילוי נאות ומסירת מסמכים)(תיקון מס' 2), התשע"ה-2014

ביום 30 בדצמבר 2014 פורסם ברשומות התיקון הנ"ל, שעיקרו -

- חובת פרסום באתר הבנק של חוזים אחידים מסוימים הנהוגים בבנק.

- הסמכת המפקח לקבוע סוגי חשבונות או תנאים מסוימים שבהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח על הסכמים עם הבנק.

ביום 4 בינואר 2015 פורסם מכוח הסמכה זו חוזר בענין סוגי הסכמים ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח וניתן יהיה לאשרם באינטרנט (לרבות מסמכי פתיחת חשבון מקוון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 418).

- הוספת הסדר לענין מסירת עותקי הסכמים/מסמכים באמצעות אתר הבנק או בדואר אלקטרוני.

- הסדר מרכז בנושא מתן הודעה ללקוחות על שינויים.

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם)(תיקון) התשע"ד 2014

ביום 27 באוגוסט 2014 פורסם תיקון לצו, המשנה את נוסחת החישוב של עמלות פירעון מוקדם בהלוואות לדיר. בהתאם לתיקון, אם שיעור הריבית הממוצעת במועד מתן ההלוואה נמוך משיעור הריבית התקופתית החלה על ההלוואה במועד העמדתה, עמלת הפירעון המוקדם לא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה.

עם זאת, במקרה בו ריבית ההלוואה נמוכה מהריבית הממוצעת הידועה ביום העמדת ההלוואה, תחושב העמלה בהתבסס על הריבית הממוצעת הידועה ביום הפירעון מול ריבית ההלוואה (במקרה זה נוסחת חישוב העמלה נשארת, איפוא, כפי שהיתה בעבר).

עוד נקבע כי במקרים בהם הלווה נפטר, אין לגבות עמלה בגובה עשירית האחוז מהסכום הנפרע, וכן הוספו אמצעים למתן הודעה מוקדמת והורחבה חובת הגילוי וחובת הוספת פרטי יצירת קשר בדפי

ההסבר הניתנים ללקוחות. תחילת התיקון 180 יום מיום פרסומו יחול על כל הפירעונות המוקדמים של הלוואות לדיוור שיבוצעו החל ממועד כניסתו לתוקף.

הבנק נערך ליישום התיקון.

הוראת ניהול בנקאי תקין 421 בעניין "הפחתה או תוספת בשיעורי ריבית"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 9 בספטמבר 2013, מחייבת את הבנק, ביחס להלוואות ולפיקדונות מסוימים, לשמור לאורך כל תקופת ההלוואה/הפקדון על אותה הפחתה או תוספת לריבית הבסיסית, שחלה במועד מתן ההלוואה/במועד ההפקדה. "הלוואה" - לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון או מסגרת אשראי בכרטיס חיוב.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014, למעט ביחס לפקדונות לגביהם ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2014 והיא חלה על הלוואות ופקדונות של "יחיד" ו"עסק קטן" שיבוצעו לאחר כניסת ההוראה לתוקף. הבהרות לגבי ההוראה ניתנו בקובץ שאלות ותשובות שפורסם ע"י בנק ישראל ביום 23 לאפריל 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין 414 בעניין "גילוי עלות שירותים בניירות ערך"

על פי ההוראה, אשר פורסמה ביום 2 באפריל 2014, נדרשים הבנקים לגלות ללקוח, בהודעת פירוט עמלות חצי-שנתית הנשלחת ללקוח ובאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, גם "מידע השוואתי" בקשר עם עמלות בסוגי פעולות בניירות ערך שנקבעו בהוראה, ששולמו בפועל על ידי לקוחות שמחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפקדון שמחזיק הלקוח. המידע ההשוואתי והמידע בדבר עמלות ניירות ערך בהן חויב הלקוח, יוצגו במתכונת שנקבעה בהוראה.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים. ההוראה נכנסה לתוקף ב-1 בינואר 2015, כאשר ההצגה הראשונה של המידע ללקוח ופרסומו באתר האינטרנט, התבססה על נתונים שהתקבלו במהלך החודשים יולי-דצמבר 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו.

ביום 26 למאי 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהולו.

סעיף 2(א)(2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 קובע, בין היתר, כי תאגיד בנקאי לא יסרב מטעמים שאינם סבירים לפתוח ולנהל עבור לקוח חשבון עו"ש המתנהל ביתרות זכות. ההוראה מגדירה רשימת מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עו"ש כאמור: לקוח מוגבל/מוגבל חמור/מוגבל מיוחד לרבות לקוח שהוגבל בעבר; לקוח בהליך פשיטת רגל לרבות לקוח שהיה בעבר בהליך כאמור; לקוח שהוטל עיקול על חשבונותיו; לקוח שמתנהל או שהתנהל נגדו בעבר הליך משפטי שמקורו בגביית חוב בינו לבין תאגיד בנקאי אחר.

בנוסף לאמור קובעת ההוראה רשימת שירותים בסיסיים, אותם, ככלל, מחויב הבנק לספק בכל חשבון המתנהל אצלו.

ההוראה חלה על יחידים תושבי ישראל ונכנסה לתוקף באופן מלא ביום 1 בינואר 2015.

הוראת ניהול בנקאי תקין 418 בעניין "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 16 ביולי 2014, מאפשרת לבנק לפתוח ללקוחות חשבונות באופן מקוון ולנהלם, ובלבד שהמבקשים לפתוח חשבון יהיה יחידים, בגירים, תושבי ישראל, ולא יהיו נהנים בחשבון זולת בעלי החשבון. לצורך זיהוי הלקוחות ואימות פרטיהם יבוצעו הליכים יחודיים, לרבות אימות על סמך העתק מסמכי זיהוי, חתימה על הצהרת נהנים באופן מקוון, זיהוי באמצעות טכנולוגיית היועדות חזותית, וביצוע הליך הכר את הלקוח מוגבר. ההוראה קובעת הגבלות שונות בניהול החשבון (סכומי מקסימום - לפעולות, יתרת נכסים בסוף כל יום ולמסגרת לפעילות בכרטיס חיוב, זהות המורשים לפעול בחשבון. סוג וכמות טפסי שיקים שיונפקו ללקוח). ההגבלות תוסרנה לאחר שהלקוח יפקוד את הסניף ויושלם הליך זיהוי מלא. תאגיד בנקאי העומד להציע פעילות על פי הוראה זו, יודיע על כך למפקח על הבנקים בכתב לפחות 60 יום מראש.

הוראת ניהול בנקאי תקין 403 בעניין "הטבות לא בנקאיות ללקוחות" והוראת ניהול בנקאי תקין 470 בעניין "כרטיסי חיוב"

ביום 6 ביולי 2014 פורסם תיקון להוראות הנ"ל, המסדיר את תחום ההטבות הלא בנקאיות הניתנות ללקוחות ע"י בנקים וחברות כרטיסי אשראי. במסגרת התיקון נקבע כי ניתן לתת הטבות בנקאיות כגון הפחתה/פטור בתשלום עמלות, הפחתה/תוספת ריבית וכו', אך, ככלל, נאסר לתת הטבה לא בנקאית, כגון מתנה, ובפרט כזו הכובלת את הלקוח. עם זאת, ההוראה מתירה לתת הטבה לא בנקאית בתנאים מסוימים, כגון במסגרת הגשת בקשה להנפקת כרטיס חיוב, החזקתו והשימוש בו (בכפוף למגבלות בהקשר לאשראי מתגלגל) או תשלום כסף בפתיחת חשבון עו"ש בלבד וכו', אך זאת בתנאי שלא יותנו בתנאים שפורטו בהוראה. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 23 בנובמבר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים. ההוראה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. הדיווח יכלול מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. ההוראה כוללת אפשרות שהמפקח על הבנקים ירחיב את חובת הדיווח גם למידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים ותיכנס לתוקף ביום 28 בפברואר 2016 (התאגידים הבנקאיים נדרשים להעביר למפקח על הבנקים פירוט הנוסחאות המשמשות בסיס לחישוב הנתונים וכן תצוגה ראשונית של הדוחות עד ליום 1 ביולי 2015).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 21 בדצמבר 2014 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שנקבעה בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים ותיכנס לתוקף במועדים שונים - 1 בינואר 2015, 1 ביולי 2015 ובאופן מלא ביום 28 בפברואר 2016.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' A308 בענין טיפול בתלונות הציבור

ביום 30 לספטמבר 2014 פורסמה ע"י בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין A308 בענין טיפול בתלונות הציבור.

ההוראה מחייבת הקמת פונקציה יעודית לטיפול בתלונות הציבור ומינוי נציב תלונות הציבור. בנוסף קובעת ההוראה את הסמכויות והתפקידים של הפונקציה הנ"ל וכן של ההנהלה והדירקטוריון, על מנת להבטיח את תפקודם היעיל והתקין ומתן מענה מהיר והוגן ללקוחות.

תחילתה של ההוראה ביום 15 באפריל 2015.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 19), התשע"ג-2013

הטיוטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים ושיעורי ריביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

שוק ההון

א. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

ביום 27 בינואר 2014 פורסם החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר במסגרתו תוקן חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, השתנ"ה-1995 באופן המסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי נכסים פיננסיים, אשר ניתן יהיה לתת לגביהם ייעוץ השקעות גם על ידי מי שאינו בעל רישיון ייעוץ לפי החוק. ביום 19 בנובמבר 2014 פורסמו תקנות המגדירות קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ) כנכס פיננסי כאמור.

השלכות תיקון זה עדיין אינן ידועות.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014

ביום 30 ביולי 2014 פורסם חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014. התיקון מסדיר, בין היתר, את האפשרות להציע לציבור בישראל יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלו אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלהן ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ.

החוק נכנס לתוקף 3 חודשים ממועד פרסומו, אולם הפרק ההמסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות, אשר נועדו להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל.

ב. ניירות ערך

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013.

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך.

התיקון לחוק ייכנס לתוקף ביום 17.6.2015, עם תחילתן של תקנות לחוק שהותקנו לעניין זה.

המלצות הוועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי כוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום המלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". הבנק נערך ליישום המלצות הוועדה אשר חלקן נכנסו לתוקף כבר ביום 1 לאוקטובר 2013 וחלקן ביום 1 ביולי 2014.

ג. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ד-2014, אשר פורסמה גם בחודש מאי 2012, על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010. טיוטת התקנות קובעת, בין היתר, שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיוטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

לאחרונה הובהר לאיגוד הבנקים כי לעת עתה ולאור כוונת הממונה על שוק ההון לגבש עמדה אחרת בנושא, מוקפא קידומה של טיוטת התקנות האמורה לעיל.

בחודש ספטמבר 2014, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ד-2014, המחליפה טיוטה קודמת מחודש מאי 2012. הטיוטה קובעת, בין היתר, כי דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) בשל מוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני אך למעט פוליסת ביטוח לתקופה שאינה עולה על שנתיים) ישולמו רק לבעל רישיון חדש שמונה לבקשת לקוח. בעל רישיון לעניין זה מוגדר ככולל סוכני ביטוח שותפים אשר ערכו הסכם בכתב לחלוקה ביניהם של דמי עמילות המתקבלים בעד לקוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבוטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה.

ביום 10 במרס 2014 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, אשר פורסמה גם בשנת 2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רישיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים.

ד. כללי

החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד - 2013 פרסום רשימות

בתאריך 11 בדצמבר 2014 פרסמה הוועדה לצמצום הריכוזיות, על פי הוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד - 2013 ("חוק הריכוזיות"), את רשימת הגורמים הריכוזיים במשק ואת רשימת התאגידים הראליים המשמעותיים והתאגידים הפיננסיים המשמעותיים. בהתאם לרשימות הבנק הבינלאומי הוגדר כגוף פיננסי משמעותי ופז חברת נפט בע"מ ("פז") הוגדרה כתאגיד ראלי משמעותי, ושניהם הוגדרו כגורם ריכוזי. לאור האמור, ובהתאם למצב הדברים הקיים, לאחר תום תקופת המעבר שנקבעה בחוק הריכוזיות, בעלי השליטה בבנק (מעבר לבנק הבינלאומי ולפיבי) לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

הוראת בנק ישראל בעניין "פעילות בסחורות"

בחודש יולי 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים את עמדתו בנושא פעילות בסחורות. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי אינו רשאי לפעול בסחורות עבור הנוסטר, ובכלל זה מכשירים פיננסיים נגזרים שנכס הבסיס שלהם הוא סחורה, לרבות נגזרים משובצים. גם פעילות במתכות יקרות נחשבת כפעילות בסחורות, למעט השקעה בזהב המיועד לצרכים מוניטריים.

בנוסף, מגבילה ההוראה את הפעילות המותרת בסחורות עבור לקוחות, וקובעת תנאים לקיומה. תנאים אלה כוללים, בין היתר, ביצוע הפעילות בדרך של תיווך, התחשבות כספית בלבד עם הלקוח ועם הצד הנגדי (למעט במקרים מוגדרים בהם ניתנה הקלה בהקשר זה להסכם עם הצד הנגדי), ותיחום הלקוחות עבורם תבוצע הפעילות ללקוחות כשירים, כהגדרת "לקוח כשיר" בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וללקוחות הפעילים בתחום הסחורות שבבסיס הנגזרים ובלבד שיש הלימה בין הפעילות בסחורות עבור לקוחות המבוצעת על ידי תאגיד הבנקאי לבין הפעילות העסקית של הלקוח.

ההוראה אינה מגבילה פעילות עבור לקוחות במוצרים פיננסיים סחירים המבוססים על סחורה בה הבנק אינו משמש צד לעסקה.

מועד תחילתה של ההוראה הוא עם פרסומה, והיא תחול על עסקאות שנקשרו או שחודשו עם כניסתה לתוקף.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

הצעת חוק להעמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מיסים ולהרתעה מפני הלבנת הון)(תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה ביום 31.7.13 ובהתאם לה יתקן חוק איסור הלבנת הון במטרה להגביר את המלחמה בהון השחור שמקורו בעבירות מס חמורות. התיקונים כוללים בעיקר הוספת עבירות מס חמורות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון (עבירה לפי ס' 220 לפקודת מס הכנסה, לפי ס' 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), ולפי ס' 117(ב) או (3) עד (8) או (11) לחוק מס ערך מוסף), וכן מתן סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד מכס חוקר וקביעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לפקיד מכס חוקר.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ד-2014

ביום 2 לפברואר 2014 פרסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001. עיקרי התיקון הינם שינוי בקריטריונים המחייבים דיווח על פעילות בלתי רגילה באופן המחייב דיווח במקרה בו התעורר חשש שמדובר בפעילות האסורה לפי חוק איסור הלבנת הון או חוק מימון טרור, שילוב חובת "הכר את הלקוח" בצו, הטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים לאימות זהותם של נהנים ובעלי שליטה. תחילתו של הצו היא תשעה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום התיקון.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק. הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק.

המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

ביום 31 במרס 2014 פורסמו תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ד-2014. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודת הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק. תחילתן של התקנות 10 ימים מיום פרסומן.

הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" ("ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת תגמול. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר, בכפוף לחריגים מסוימים, נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה, מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשווה לו מהבנק בשנה החלפה או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים כאמור להגדרת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי. ההוראה קובעת הוראות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הוראות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. במקביל להוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת תגמול בקשר עם מדיניות התגמול ותגמול של עובדים בבנק. בהתאם להוראה על הבנק לקבוע מדיניות תגמול לא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2014. בחודש ספטמבר 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות ועדת התגמול, מדיניות תגמול ביחס לכלל העובדים והעובדים המרכזיים בהתאם לנדרש על פי ההוראה. מדיניות התגמול בבנק כוללת הגדרה של קבוצת העובדים המרכזיים בבנק; תיאור של מנגנון התגמול לכלל העובדים וכן לקבוצת העובדים המרכזיים השונות ובכלל זה מתייחסת לתגמול קבוע, הסדרי סיום ההעסקה ותגמול משתנה; וכן תיאור של הגורמים המרכזיים המעורבים בתכנון, אישור, יישום וניטור של מנגנון התגמול בבנק. מדיניות התגמול גובשה בהתאם לעקרונות למדיניות תגמול קבוצתית שנקבעו ע"י הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ השולט בבנק בחודש יוני 2014. יצוין, כי ביום 29 באוקטובר 2014, פרסם הפיקוח על הבנקים, קובץ שאלות ותשובות ליישום ההוראה. בהתאם לקובץ, בין היתר, תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו נמוך מ-1000 עובדים יכול שלא לכלול בהגדרת עובד מרכזי עובד שהיה נכלל בהגדרה רק בשל העובדה שהוא מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, קבוצת העובדים המרכזיים בבנק אינה כוללת עובדים כאמור. לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול ראה להלן בפרק מדיניות תגמול וכן בבאור 13'ה' לדוחות הכספיים.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים"

ביום 10 ביולי 2014 פרסם בנק ישראל תיקון לניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". הנוהל תוקן בנושאים רבים, וביניהם, הנושאים הבאים: הקטנת מגבלת החבות הכוללת לכל האנשים הקשורים (מ-10% מההון הרגולטורי ל-10% מהון רובד 1 בלבד לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים), קביעת מגבלה פרטנית, מתוך המגבלה הכוללת, לגופים שונים המוגדרים כאיש קשור, ולא רק למרכיבים בקבוצת שליטה (כולל, בין היתר, מגבלת חבות של נושא משרה בבנק (בן זוג, צאצא ותאגידים בשליטתם) שלא תעלה על 1 מיליון ש"ח, למעט הלוואה לדירור), הרחבת האנשים והגופים שייחשבו איש קשור לבנק (כולל, בין היתר, צאצא של נושא משרה ותאגידים בשליטתו ומי שמחזיק בבנק יותר מ-5% מסוג אמצעי שליטה) וכן הרחבת היקפי העסקאות עם אנשים קשורים שיובאו לאישור ועדת הביקורת. התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015, פרט לענין הגדרת ההון שיופחת בהדרגה על פני 16 רבעונים עד ליום 31 בדצמבר 2018.

הבנק נערך ליישום התיקון.

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014

ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014. הצעת החוק כוללת שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חלה הצעת החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיקיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בהצעת החוק.

על פי ההצעה, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומן יהיו טעונים אישור עד לתום שנה מפרסום החוק. אולם, על פי הצעת החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015 והיא תחול לגבי עלות שכר שנשא בה התאגיד הפיננסי ממועד זה ואילך.

חוזר המפקח על הבנקים בענין הקדמת מועדי פרסום דוחות כספיים

ביום 29 בספטמבר 2013 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא הקדמת מועד פרסום דוחות לציבור. בחוזר נקבע כי דוחות שנתיים של תאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית יפורסמו לא יאוחר מחודשיים מתאריך המאזן ודוחות כספיים רבעוניים של תאגידים בנקאיים יפורסמו לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

כניסת ההוראה לתוקף תתבצע באופן מדורג, ולענין הדוחות הכספיים הרבעוניים תהיה כלהלן: בשנת 2014 יפורסמו לא יאוחר מתום 55 ימים מתאריך המאזן, בשנת 2015 לא יאוחר מ-50 ימים מתאריך המאזן ומשנת 2016 ואילך, לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

הבנק נערך לפרסום הדוחות במועדים שנקבעו.

חקיקה בינלאומית

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

התקנות שהותקנו ליישום של חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נכנסו לתוקף ב-1 ליוני 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הני"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ליוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי ("ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (ההסכם בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בענין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA בחוזר הבהיר המפקח כי- סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן

הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28.10.14 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - Common Reporting Standard).

וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה.

הודעה זו הנה בהמשך להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 200) התשע"ד-2014, אשר פורסמה ביום 29 לינואר 2014, שמטרתה לאפשר חילופי מידע וסיוע בענייני מס בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי הסכם בינלאומי, אף אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע כאמור.

פעילות מול תושבי חוץ

ביום 15 בדצמבר 2014 הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר בענין פעילות בנקאית של תושבי חוץ. בהתאם לטייטה, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בטייטה, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בענין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

בעריכת הדוחות הכספיים מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ופועל בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים כמפורט בבאור 1 בדוחות הכספיים. בהתאם לכך, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר התחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים, וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. יחידות הבקרה והפיקוח השונות פועלות באופן עצמאי ואינן מעורבות בהחלטות העיסוקיות.

יש לציין, כי התפתחויות שונות יהא בהן כדי לשנות את ההערכות והאומדנים השונים, על כן הבנק עוקב אחר התפתחויות אלו. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלו.

התחומים הקריטיים העיקריים בפעילות הבנק, לגביהם משתמשת הנהלת הבנק באומדנים ובהערכות אשר להם השפעות מהותיות על התוצאות העסקיות של הבנק, הינם: ההפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור, סיווגים של חובות בעייתיים, תביעות משפטיות נגד הבנק ואומדנים שונים של כלכלנים, אקטוארים, שמאים וכד' עליהם מתבסס הבנק בהערכת הבטחויות, יכולת החזר החוב של חייבים ופרעון של אגרות חוב קונצרניות, עמידה בקריטריונים של נכסים ברי השבה לגבי השקעותיו של הבנק וכן התחייבויות הבנק בגין זכויות עובדים כגון, מענקי יובל.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב.

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. כמו כן, הבנק קבע מדיניות למדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, המתבססת על מגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית.

ההפרשה הקבוצתית, הרלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני מחושבת על בסיס שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים (משנת 2010 ואילך), תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי. שיעורי הפסד העבר מחושבים על בסיס מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בשנים אלו (החל מיום 1 בינואר 2011) או שיעורי ההפרשה (שנת 2010) ביחס ליתרה הממוצעת של החובות. הבנק משתמש בממוצע שיעורי ההפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בטווח השנים כאמור לעיל, ובנוסף, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגביה לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח, וזאת לאור חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19.1.15 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים".

התחייבויות תלויות

נגד הבנק טענות ותלויות של לקוחות וכן קיימות תביעות משפטיות שבגינן קיימות הפרשות בדוחות הכספיים. ההפרשות נקבעו על-פי הערכת ההנהלה המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק. חוות הדעת של יועציו המשפטיים של הבנק, מתייחסות, בין היתר, לסיכון הטמון בתביעה, והערכת ההנהלה מתייחסת לכימות הנזק אליו חשוף הבנק. ראה גם בפרק "ניהול הסיכונים המשפטיים" לעיל וגם בבאור 1 לדוחות הכספיים.

הערכות אקטואר בקשר למענקי יובל וזכויות עובדים

עובדים של חלק מחברות הקבוצה, ובכללם הבנק, זכאים להטבות מסוימות בתקופת עבודתם, בעת פרישתם ולאחר פרישתם לגמלאות. הטבות אלו כוללות מענק וותק, פיצויי פיטורין עודפים, ביטוח חיים והטבות לגמלאים. ההתחייבות בגין הטבות אלו מחושבת על בסיס אקטוארי בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. זכאות למענק ותק ("מענק יובל") ולתקופת חופשה מיוחדת, הינה לאחר שצברו 20, 30 ו-40 שנות ותק. סכום המענק שווה למספר משכורות חודשיות וימי חופשה, כפי שנקבע לגבי כל תקופת ותק. כמו כן, זכאים עובדי הבנק לקבלת הטבות מסוימות לאחר צאתם לגמלאות. התחייבויות אלו תלויות במספר תנאים שיתממשו בעתיד.

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפי החוזר, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

לצורך עריכת החישובים האקטואריים נעזר הבנק באקטואר חיצוני. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה ושיעור ההיוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, על פי תצפיות שערך האקטואר בנוגע לשיעור עליית השכר בבנק ושיעורי עזיבה בבנק, החלטות הנהלת ודירקטוריון הבנק בגין הזכויות השונות. שיעור ההיוון נקבע בהוראת שעה של בנק ישראל.

השפעת ניתוח רגישות אקטוארי שבוצע על ההפרשות לזכויות עובדים אינה מהותית.

אימוץ כללי חשבונאות אמריקאיים בנושא הטבות לעובדים

לעניין פרסום טיוטת הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, אשר תחולתה מיום 1 בינואר 2015, המעדכנת את דרישות ההכרה, המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים, ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

שווי הוגן של ניירות ערך

פעילות הבנק בניירות הערך בתיק הזמין למכירה נמדדת על פי שוויה ההוגן. שווי הוגן הינו הסכום שבו היה אפשר לרכוש או למכור נכס (ליטול או לפרוע התחייבות) בעסקה שוטפת בין צדדים הפועלים בהתאם לרצונם (willing parties), כלומר בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק.

מחירי שוק המצוטטים בשווקים פעילים הינם הראיה הטובה ביותר לשווי הוגן. אם אין ציטוט של מחיר שוק, אומדן השווי ההוגן צריך להתחשב במחירים של נכסים דומים, או התחייבויות דומות ובתוצאות של שיטות הערכה.

ככלל, השווי ההוגן של ניירות הערך בהם פועל הבנק נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים.

ביחס לאותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירי שוק, נסמך הבנק על שיטות הערכה פנימיות הכוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, תוך התחשבות בהנחות אודות גורמים שונים, כגון נזילות וסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה.

בהתייחס לניירות ערך ששוויים ההוגן נקבע על פי מחירי בורסה, הרי שאלה לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

שינויים בשווי ההוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה נזקפים להון בניכוי השפעת המס, אלא אם כן קיימת ירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני. במקרה כזה, ירידת הערך נכללת בדוח רווח והפסד.

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב- העלות המופחתת). זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים :

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי אגרות חוב -לעלות המופחתת) ;
- משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו ;
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו ;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון ;
- במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון ;

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

משאבי אנוש

להלן נתונים לגבי מצבת כח-האדם :

2013	2014	
337	323	מספר מועסקים בהיקף משרה מלאה לסוף השנה
350	354	ממוצע שנתי של מספר מועסקים בהיקף משרה מלאה(1)

[1] כולל שקלול שעות נוספות למשרות.

הבנק נותן דגש מיוחד לפיתוח והכשרת העובדים. הנהלת הבנק רואה בהכשרת עובדי הבנק למיומנות ולמקצועיות אבן יסוד במדיניותו העסקית. הכשרת העובדים נעשית בכל הדרגים הביצועיים והניהוליים, והיא מבוצעת במסגרות הדרכה פנימיות וחיצוניות. הנהלת הבנק רואה קשר ישיר בין רמתו האישית והמקצועית של העובד לבין איכות השירות, הדינמיות והיוזמה העסקית המאפיינים את מכלול הקשרים שבין הבנק בכלל, והעובד בפרט, עם ציבור הלקוחות.

מערכת יחסי העבודה בבנק

קיימים שני ועדי עובדים: ועד המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי וועד הפקידים אשר מייצג כ-2,120 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי, ושני הוועדים פועלים במסגרת ההסתדרות הכללית.

בבנק פאג'יי קיים הסכם קיבוצי הקובע הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים אצלו לאלה של הפקידים והמנהלים בבנק הבינלאומי, ובבנק הבינלאומי יש הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ לבין ועדי העובדים אצלו.

ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה במסגרתו יוכל להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר ניסיון להצר את צעדי ועד ארגון הפקידים; טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

בעקבות ההכרזה על סכסוך העבודה נקטו הפקידים בעיצומים, שהתבטאו בביצוע חלקי של העבודה ביחידות מסוימות, בהשבתה של סניפים, יחידות ועובדים בתחומים מסוימים, באי ביצוע פעילות שיווקית בסניפי הבנק ובשביתה של כל הפקידים בבנק בימים 11 במאי 2014 ועד 13 במאי 2014.

הסניפים בהם שבתו הפקידים כאמור היו פתוחים לקהל וניתן בהם שירות חלקי במסגרת תפקידיהם של המנהלים ומורשי החתימה. במהלך חודש יולי הודיע וועד הפקידים על החלטתו להשעות את כל העיצומים בתחום השיווק והשעות הנוספות, בעקבות קיום משא ומתן ענייני אינטנסיבי ועל רקע המצב הבטחוני.

נציגות ארגון הפקידים הגישה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב "בקשת צד בסכסוך קיבוצי" בנושאים הקשורים לתשלום דמי הוועד וקיצוז דמי השביתה מהמענק השנתי.

בתיק דמי הוועד התקיימו שני דיונים אחריהם הושגה בין הצדדים הסכמה לסילוק התביעה, ללא עלות לבנק. ההסכמה קבלה תוקף של פסק דין.

בתיק קיצוז דמי שביתה מהמענק השנתי התקבל פסק דין של בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, אשר קבל את עמדת הבנק וקבע כי ניתן לקזז מהמענק השנתי בשל עיצומים, וזאת בחישוב פרטני.

בחודש ספטמבר 2014 הגישה נציגות הפקידים בקשה נוספת של צד בסכסוך קיבוצי, בנושא של קיצוז בגין עיצומים משכר מאי 2014 (דרישה להשבתם), וכן בנושא של קרן החינוך (דרישה לקבלת פרטים). בתיק התקיים דיון אחד, ואחריו הושגה הסכמה בין הצדדים לסילוק התביעה כנגד החזרה לעובדים של מחצית מהסכום שקוזז. ההסכמה קבלה תוקף פסק דין.

ביום 29 בינואר 2015 נחתם בבל"ל הסכם קיבוצי מיוחד לארבע השנים 2015-2018, אשר נוכח הצמדה הסכמית הקיימת בין התפתחות השכר ותנאי העבודה בבנק הבינלאומי ובבנק לזו בבל"ל יהיה בעל השפעה על התנאים בבנק הבינלאומי ובבנק.

עיקרי ההסכם בבל"ל:

1. תקציב קידום איש/הסכם שכר - הופחת מ-5% ששררו במשך שנים רבות, והועמד על:
 - שנת 2015 - 4%
 - שנת 2016 - 4%
 - שנת 2017 - 3.5%
 - שנת 2018 - 3.5%
 2. שולם לעובדים מענק חד פעמי בגובה משכורת.
 3. שכר המינימום בבנק (השכר המשולם הנמוך ביותר) עלה ל-5,000 ש"ח.
 4. הופחתו זכויות היובלות (חופשות ומענקים)
 5. הועלתה תקרת תוספת הוותק.
 6. תגמולי המעסיק לעובדים בפנסיה צוברת (דור ב' של בל"ל) עלו ל-7.5%.
 7. נקבע מנגנון לעידוד עובדים שאינם מנצלים ימי מחלה.
- נושאים 1-5 בהסכם חלים בבנק הבינלאומי ובבנק מכוח ההצמדה. תחולתם של נושאים 6 ו-7, אם בכלל ואם כן באיזה היקף, נבחנת בימים אלו.

מדיניות תגמול

גילוי בגין תגמול לפי הוראת דיווח לציבור- חוזר מס' ח-2404 של הפיקוח על הבנקים
מיום 26 בנובמבר 2013

גילוי איכותי

כללי

1. בחודש ספטמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין A301 בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "הוראה A301"), את מדיניות התגמול של הבנק (להלן: "מדיניות התגמול"). מדיניות התגמול נקבעה בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל (להלן: "מדיניות התגמול הקבוצתית" ו"הבינלאומי").

2. ביום 31 בינואר 2013, החליט דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת שכר ותגמולים ואישור ועדת הביקורת, לאשר תוכנית מענקים למנהלים בכירים החל משנת העבודה 2013 (מנכ"ל הבנק וארבעת חברי ההנהלה של הבנק). בד בבד עם אישור מדיניות התגמול, לאחר אישור ועדת התגמול, ובהתאם להוראות מדיניות התגמול, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים בתוכנית המענקים לבכירים, וזאת בגין מענקים שנתיים החל משנת העבודה 2014 (להלן: "תוכנית המענקים לבכירים"). לפרטים נוספים בדבר תוכנית המענקים לבכירים ראו ביאור 13(ה) לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2014.

הפיקוח על התגמול ותחולת מדיניות התגמול

3. כל העובדים בבנק (מלבד חברי ההנהלה) מועסקים על פי הסכמים קיבוציים כפי שנקבעים מעת לעת. ועד הפקידים בבינלאומי וועד מורשי החתימה בבינלאומי, ביחד עם הסתדרות העובדים החדשה, מייצגים את הפקידים בבנק ואת המנהלים ומורשי החתימה בבנק, בהתאמה. תנאי העבודה (כולל דרכי התגמול והקידום) של הפקידים ושל מורשי החתימה בבנק הם כמו של הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה בבינלאומי, בהתאמה.

כל עוד עובדי הבנק מיוצגים על ידי ועדי העובדים בבינלאומי כאמור, תנאי עבודתם כפופים להסכמים קיבוציים המתגבשים בעיקרם בדיונים מול הנהלת הבינלאומי. החלטות דירקטוריון הבינלאומי בדבר עקרונות הסכמי התגמול החלים על עובדי הבינלאומי כאמור, מובאים לידיעת חברי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק.

בכפוף לעיל, הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול הוא ועדת התגמול של הדירקטוריון (להלן: "ועדת התגמול"). הרכב ועדת התגמול וסמכויותיה הינם בהתאם להוראה A301 ולהוראת נוהל בנקאי תקין 301 "הדירקטוריון". נכון למועד גילוי זה חברי ועדת התגמול הינם: אלי מונטג (דח"צ לפי הוראה 301) - יו"ר, אבי חפץ, ד"ר חיים שיין (דח"צ לפי הוראה 301).

בהתאם למדיניות התגמול, גם לגופים נוספים בבנק ובבינלאומי תפקידים בקשר לפיקוח על נושא התגמול, ובכלל אלה מערך משאבי האנוש בבינלאומי ויחידת ניהול הסיכונים בבנק.

4. ועדת התגמול והדירקטוריון נעזרו בייעוץ משפטי של משרד עורכי הדין גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות' בתחום ליווי הליך גיבוש מדיניות התגמול (לרבות מדיניות התגמול לנושאי המשרה) ותוכנית המענקים לבכירים.

5. מדיניות התגמול חלה על כל עובדי הבנק, וניתנה במסגרתה התייחסות ספציפית לקבוצות העובדים מרכזיים (כהגדרת המונח בהוראה A301).

נושאי המשרה בכירה ועובדים מרכזיים אחרים נכון לסוף תקופת הדיווח

6. בבנק 15 נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה A301: 8 דירקטורים, 5 חברי הנהלה (כולל המנכ"ל) ו-2 נושאי משרה בכירה שאינם חברי הנהלה.

7. הואיל והבנק הינו תאגיד בנקאי שהיקף העובדים שלו במועד אישור מדיניות התגמול נמוך מ-1000 עובדים, עובדים שהם מנהלים המדווחים ישירות למנהלים המדווחים ישירות למנכ"ל, לא נכללים בקבוצת העובדים המרכזיים בבנק לפי מדיניות התגמול, שכן לדעת הבנק אין בקבוצה זו עובדים שלפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק.

שיקולים כלליים בקביעת מדיניות התגמול

8. במדיניות התגמול נקבעו כללים שמטרתם להבטיח כי הסדרי התגמול בבנק יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק, ובהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית.

השיקולים שהנחו את ועדת התגמול והדירקטוריון באמצע את מדיניות התגמול, בדגש על מדיניות התגמול לנושאי המשרה, הינם, בין היתר, קידום מטרות הבנק, תוכנית העבודה שלו והאסטרטגיה של הבנק בראיה ארוכת טווח ולאור סביבת הבקרה שלו; התרבות הארגונית של הבנק; יצירת תמריצים ראויים, בהתחשב, בין השאר, במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק על מנת שאלה לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון של הבנק; והבטחת יכולתו של הבנק לגייס ולשמר את כח האדם הניהולי האיכותי הדרוש לו להמשך פיתוחו והצלחתו העסקיים.

הסדרי התגמול העיקריים לעובדים שאינם עובדים מרכזיים

9. כאמור בסעיף 2 לעיל, כל העובדים בבנק (מלבד חברי ההנהלה) מועסקים על פי הסכמים קיבוציים כפי שנקבעים מעת לעת. האמור במדיניות התגמול ביחס לעובדי הבנק המועסקים על פי ההסכמים הקיבוציים בבנק, כפוף להוראות ההסכמים הקיבוציים, בהתאם לאמור בהוראה A301.

הואיל והעובדים בהסכמים קיבוציים בבנק מיוצגים על ידי ועדי העובדים בבינלאומי, ההחלטה על תשלום מענקים שנתיים לעובדים בבנק הינה נגזרת מהחלטת דירקטוריון הבינלאומי, ככל שהתקיימו תנאי סף לתשלום מענקים בבינלאומי הכוללים, לכל הפחות, יעד תשואה להון בבינלאומי (להלן: "תנאי הסף").

יצוין, כי בהתקיים נסיבות מיוחדות, וככל שהתקבלה החלטה כאמור על ידי דירקטוריון הבינלאומי, תותר הענקת מענק שנתי לעובדים, כולם או חלקם, גם אם הבינלאומי לא עמד בתנאי הסף, אולם המענק הממוצע לעובד בנסיבות אלה לא יעלה על 0.5 משכורת חודשית.

תקציב המענק השנתי לעובדים ייגזר, בכפוף לעמידה בתנאי הסף, מתקציב המענק השנתי שנקבע בבינלאומי. תקציב המענק השנתי ייקבע, ככל שייקבע באותה שנה, בהתאם לשיעור התשואה להון של הבינלאומי, החל משיעור התשואה להון שייקבע כתנאי הסף ועד לשיעור תשואה להון מרבי כפי שייקבע על ידי דירקטוריון הבינלאומי. תקציב המענק השנתי יקבע במונחים של מספר משכורות חודשיות בממוצע לכל עובד (להלן: "המשכורת לחלוקה"), ועד לתקרה של שלוש משכורות חודשיות בממוצע לכל עובד.

חלוקת תקציב התגמול המשתנה, קרי אופן חלוקת התקציב, נעשית באופן זה, שלכל מנהל בדרג שייקבע על ידי הבנק יוקצה חלק יחסי מתקציב המענק השנתי. הבנק רשאי לקבוע מקדם עדיפות בחלוקת התקציב ליחידות העסקיות על פני היחידות העורפיות כקבוע במדיניות התגמול. המנהל יאשר את המענק השנתי לכל עובד לאור התקציב היחידתי והמלצת המנהלים הממונים על העובד. היקף המענק השנתי לכל עובד יהיה בשים לב לציון הערכה שנקבע לעובד בהתאם לעמידתו בפרמטרים שונים על פי מנגנון ההערכה הנהוג בבנק.

בהתאם לחשיבות הרבה שמייחס הבנק לטיפוח כוח האדם בו, תהליך החניכה, הליווי והלימוד של העובדים נעשה באופן שוטף כל ימות השנה. במסגרת זו מתקיים גם תהליך ההערכה, המהווה כלי ארגוני ואישי להערכת העובד ולהענקת משווא ביחס להישגיו, יכולותיו וכן התחומים בהם מצופה ממנו להשתפר. מנגנון ההערכה משלב בין ציונים ברי-השוואה, הערכות מילוליות והערכת אופק התקדמותו של העובד בבנק.

בנוסף למענק השנתי, הבנק יהיה רשאי לאשר תגמול משתנה נוסף לעובדים מצטיינים (לרבות יועצי השקעות), לסניפים ו/או יחידות מצטיינות ו/או בגין הישגים בעבודה. בדרך כלל, תגמולים משתנים נוספים כאמור אינם מיועדים לעובדים שהינם עובדים מרכזיים.

הסדרי התגמול העיקריים לעובדים מרכזיים

10. ככלל, עקרונות המענק שחלים על כל עובדי הבנק חלים גם על העובדים המרכזיים שהינם נושאי משרה בכירה ושאינם חברי הנהלה, הואיל ואלה מועסקים על פי ההסכמים הקיבוציים בבנק ונוכח היקפה הקטן של קבוצת עובדים מרכזיים זו. המענק המרבי לעובד מרכזי יחושב במונחי משכורת חודשית, ולא יעלה על פי 3 ממספר המשכורות לחלוקה.

הבנק יהיה רשאי לקבוע כי מענקים לעובדים המרכזיים יוענקו בהתאם לקריטריונים שייקבעו מראש המבוטסים, בין היתר, על ביצועי העובד, היחידה העסקית והבנק בכללותו. בשנה שבה לא נקבעו קריטריונים למענק כאמור, יוגבל היקף המענק לעובד מרכזי עד לתקרה של 25% מהתגמול הקבוע של אותו עובד באותה שנה.

11. בכל הנוגע לחברי ההנהלה, חלה כחלק ממדיניות התגמול גם תוכנית המענקים לבכירים אשר עיקריה מפורטים כאמור בביאור 13(ה) לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2014. מדיניות התגמול קובעת, בין היתר, כללים הנוגעים לתגמול הקבוע ולהסדרי סיום העסקה של חברי ההנהלה, ותוכנית המענקים לבכירים קובעת כללים לתגמול המשתנה לחברי ההנהלה.

תכנית המענקים לבכירים קובעות הוראות בדבר תנאי סף לתשלום מענקים וכן הוראות בדבר קביעת תקציב המענק השנתי הנגזר, בין היתר, משיעור התשואה להון של הבנק. אי עמידה במדדים אלה תביא לכך שלא יוענק תגמול משתנה או כי תקציב התגמול המשתנה יהיה נמוך באופן יחסי, לרבות בכל הנוגע למענקים נדחים משנים קודמות. לפרטים נוספים ראו סעיפים 3 ו-4 לביאור 13(ה).

חלוקתו של התגמול המשתנה לפי תכנית המענקים לבכירים (למעט המנכ"ל), נעשית, בין היתר, על בסיס המשכורת החודשית היחסית שלהם, עמידתם במדדים אישיים שיכללו ברובם קריטריונים ניתנים למדידה המושפעים מפעילותו או מפעילות היחידה עליה הם ממונים, לרבות קריטריונים המשקפים ניהול סיכונים נכון או עמידה בהחלטות ויעדים שנקבעו לצורך שליטה ברמת הסיכון, שיאושרו מראש על ידי ועדת התגמול ורכיב הערכה אישית על ידי מנכ"ל הבנק. מדדי ביצוע אלה גם מהווים אמצעי להתאמת התגמול לביצועים.

רכיב ההערכה האישית ייקבע בשים לב לשיקולים הנוגעים לתרומתו של חבר ההנהלה (לרבות בראייה ארוכת טווח) לתוצאות העסקיות של הבנק, לשליטה ברמת הסיכון, עמידה ביעדי ציות לחוקים ולרגולציה וכיו"ב שיקולים וכן הצטיינות חבר ההנהלה.

בשים לב לכך שהיקף תקציב המענק הכולל לחברי ההנהלה נקבע על בסיס קריטריונים הניתנים למדידה, קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון כי ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה על חלוקת המענק בין נושאי המשרה לא תעלה על שיעור של 20% מסך המענק המשולם לכל אחד מחברי ההנהלה. ככל שהמענק השנתי שייקבע למי מחברי ההנהלה יכלול ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה העולה על 20% מסך המענק שנקבע לו, יותאם סך המענק עד שהשפעה של קריטריונים כאמור תעמוד על 20% מסך המענק.

תגמול במזומן ותגמול הוני

12. בהתאם למדיניות התגמול, ככלל, התגמול המשתנה בבנק יוענק במזומן. לצד זאת, מדיניות התגמול מאפשרת הענקת רכיב תגמול הוני למנכ"ל הבנק, לשם הגברת זהות האינטרסים בינו לבין הקבוצה. בהתאם לכך, בתכנית המענקים לבכירים נקבעו הוראות בדבר הענקת אופציות למניות הבינלאומי למנכ"ל כמפורט בסעיפים 4, 6, 7 לביאור 13(ה) (לעניין המגבלות בהענקת אופציות כאמור ראו גם סעיף 6.7 לביאור 13(ה)).

נכון למועד זה, טרם הוקצו אופציות בהתאם לתכנית המענקים לבכירים.

הסדרי תגמול בקשר לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת

13. מדיניות התגמול מייחדת התייחסות ספציפית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת.

התגמול המשתנה של עובדים כאמור נקבע על פי סטנדרטים המתחשבים בחשיבות ורגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלו. התגמולים של יחידות כאמור או של עובדים ביחידות כאמור לא יהיו תלויים בתוצאות העסקיות של התחומים העסקיים שאת פעילותם הם מנטרים, מבקרים או מפקחים. ככלל, עובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת, לרבות נושאי המשרה הבכירה ולמעט חברי ההנהלה, כפופים להסדרי התגמול החלים על כלל עובדי הבנק, לרבות בכל הנוגע לתגמול המשתנה. התגמול הקבוע של עובדים כאמור נגזר מההסכמים הקיבוציים. בהתאם לכך, לא נמצא כי יש מקום לקבוע בעניינם הסדרי תגמול משתנה ייחודיים.

בהתאם למדיניות התגמול, ובהתאם למנגנון שאומץ בבינלאומי, ניתנה במנגנון הערכת העובדים בבנק התייחסות ייעודית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת ביחידות עסקיות ולתפקודם בתחום זה.

בנוסף, בשים לב להיקפו הנמוך יחסית של המענק המרבי המהווה תגמול משתנה לעובד מרכזי בבנק, לא נמצא כי נדרש לקבוע יחס שונה בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה לעובדים מרכזיים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת לעומת עובדים מרכזיים אחרים (מלבד ההבחנה במקדם עדיפות על בסיס התקציב ביחידות עסקיות מול יחידות עורפיות כאמור לעיל).

הסדרים נוספים: פריסת המענק; הפחתת או הגדלת סכומי המענק השנתי; השבה

14. מדיניות התגמול קובעת הסדר לפיו חלק מתשלום המענק השנתי יידחה תוך התניית תשלום המענקים הנדחים בעמידה בתנאים כמפורט להלן, ומחזקת את ביסוס הרכיב המשתנה על ביצועים בראייה ארוכת טווח בהתאם להוראה A301, לרבות התאמה בגין ביצועים חלשים.

לפרטים בקשר לכללי פריסת המענק לפי תוכנית המענקים לבכירים, ראו סעיף 7 לביאור 13(ה). הענקת מנת תגמול נדחית קשורה לביצועי הבנק באותה שנה על מנת להבטיח כי התגמול המשתנה יינתן על בסיס ביצועים לטווח ארוך.

בכל הנוגע לעובדים מרכזיים שאינם חברי הנהלה, אשר התגמול המשתנה המוענק להם עולה על 1/6 מהתגמול הקבוע שלהם בשנת המענק, נקבעו במדיניות התגמול כללי פריסה כדלקמן ובהתאם להוראת המפקח: 50% מהמענק השנתי יידחה ויפרס לשלוש מנות שוות שישולמו בשלוש השנים העוקבות. תשלום מנת המענק הנדחה יותנה בתנאי הפריסה שנקבעו בתוכנית המענקים לבכירים בבנק כמפורט לעיל.

15. יצוין, כי בהתאם לתוכנית המענקים לבכירים, הדירקטוריון, בכפוף להמלצת ועדת התגמול ולאישור הבינלאומי כאמור במדיניות התגמול, רשאי להוסיף או להפחית את סכומי המענק השנתי כמפורט בסעיף 4 לביאור 13(ה), ובהתאם לשיקולים שונים כמפורט שם, ובלבד שההיקף המצרפי של שינוי כאמור לא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית אחת בשנת המענק לכל בכיר. הוספה או הפחתה לבכיר כאמור לא תעלה על גובה של משכורת חודשית וחצי ובכל מקרה לא תעלה על תקרת המענק השנתי כאמור לעיל ולהן. כמו כן, במקרים מיוחדים וחריגים ומנימוקים שיצוינו, הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להפחית סכומים גבוהים יותר מסכומי המענק השנתי, בכפוף למגבלות הקבועות בדיון ובהסכמים.

למען שלמות התמונה יצוין כי, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק מענק שנתי בהיקף האמור בתוכנית המענקים לבכירים, גם אם הבנק לא עמד בשיעור התשואה להון המזכה בתשלום מענק שנתי, ובלבד שוועדת התגמול והדירקטוריון מצאו כי באותה שנה התקיימו נסיבות מיוחדות בבנק עצמו או במערכת הבנקאית או במצב המקרו כלכלי; הבנק עמד ביחס הלימות ההון הכולל הנדרש; שולמו מענקים שנתיים לעובדי הבנק בגין אותה שנה.

16. בנוסף, ביחס לעובדים מרכזיים לרבות חברי ההנהלה, נקבעו במדיניות התגמול ובתוכנית המענקים לבכירים כללי השבה, כלהלן.

מבלי לגרוע מכל סעד העומד לבנק על פי דין, אם יתברר כי שולם למי מחברי ההנהלה תשלום בקשר עם תנאי כהונה והעסקה על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היה אמור להיות משולם לחבר ההנהלה סכום נמוך מזה ששולם בפועל, ישיב חבר ההנהלה לבנק, עם דרישתו, כל תשלום כאמור.

כמו כן, אם יתברר כי לא שולם, בחלקו או במלואו, רכיב מתנאי כהונה והעסקה למי מחברי ההנהלה, על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היה אמור להיות משולם סכום גבוה מזה ששולם בפועל, יזכה הבנק את חבר ההנהלה בחלק התשלום החסר ויעמיד לזכותו כל זכות שהייתה עומדת לו אילו היה מחושבים תנאי הכהונה והעסקה מלכתחילה על בסיס הנתונים כפי שהוצגו מחדש.

הוראות אלה יחולו במהלך תקופה של שלוש שנים ממועד התשלום, ולא יאוחר מחלוף שנתיים ממועד סיום העסקתו של חבר ההנהלה בבנק.

ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לקבוע את מועדי ההשבה כך שיתבצעו תוך תקופה סבירה בהתחשב בגודל הסכום אותו נדרש להשיב.

17. האמצעים המפורטים לעיל, לצד ההסדרים המפורטים לעיל בדבר תקציבי המענקים, קושרים לכתחילה את היקפי המענקים לביצועי הבנק ואף מאפשרים את התאמת היקפי המענקים בדיעבד לביצועי הבנק.

הסדרי סיום העסקה

18. בהתאם להוראה A301, חלק מהתגמולים בגין סיום העסקה לחברי הנהלה, המהווה תגמול משתנה, יהיו מותנים בביצועים שנקבעו במדיניות התגמול, וחלק מהם ייפרס לשלוש שנים נוספות, יותנה באי התקיימותם של אירועי קיצון בבנק ויהיה נתון להפעלת מנגנוני התאמה לביצועים בדיעבד.

כך, במדיניות התגמול נקבע, כי תגמולים לחברי הנהלה בבנק בגין סיום העסקה מעבר לקבוע בתנאי העסקה של כלל עובדי הבנק או חלק ממענק אי התחרות העולה על שווי שלוש (3) משכורות חודשיות, למעט מכוח התקשרויות או זכויות, קיימות או נצברות, כאמור בהוראה A301 (להלן: "תנאי פרישה משתנים"), ייקחו בחשבון את הביצועים בפועל על פני זמן וסיבת סיום העסקה, ויסווגו בהתאם כתגמול משתנה כמפורט להלן.

תשלום תנאי פרישה משתנים כאמור יהיה כפוף להסדרי דחיית תשלומים מעבר למועד עזיבת נושא המשרה, וכמו גם להפעלת מנגנוני התאמה לביצועים בדיעבד, כמפורט להלן.

בהתאם לכך, תנאי פרישה משתנים יותנו בכך שהתשואה להון הממוצעת של הבנק, בתקופת הכהונה של חבר הנהלה כחבר הנהלה בבנק או בארבע השנים האחרונות לכהונתו כחבר הנהלה בבנק, לפי הגבוה, הינה בשיעור של 4% (ארבעה אחוזים) ומעלה.

סכום בשיעור של 50% (חמישים אחוזים) מתנאי הפרישה המשתנים להם יהיה זכאי חבר הנהלה יידחה וייפרס באופן שווה על פני כל אחת משלוש השנים העוקבות למועד סיום העסקתו כאמור ויהיה צמוד לעליית המדד (להלן: "מנת מענק פרישה נדחה"). על אף האמור, אם בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים, המתפרסמים בסמוך לפני תשלום מנת מענק הפרישה הנדחה, קיימת חריגה מהותית מיחס הלימות ההון הכולל והון ליבה, הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים כפי שיהיו באותה עת, אזי תשלום מענק הפרישה הנדחה, יידחה ב- 12 חודשים נוספים (להלן: "מועד התשלום המעודכן"). במקרה בו נמשכת החריגה המהותית מיחסי הלימות ההון הכולל והון הליבה כאמור, בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים המתפרסמים בסמוך לפני מועד התשלום המעודכן, מנת מענק הפרישה הנדחה תבוטל ולא תשולם.

יתר מנות מענק הפרישה הנדחה, אשר אמורות להשתלם במועדים עוקבים למועד בו התקיימה חריגה מהותית כאמור, לא תבוטלנה ותהיינה כפופות לעמידה בתנאי האמור, בשנים לאחר מכן.

הקשר שבין מדדי הסיכון והתגמול; היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה

19. במסגרת קביעת מנגנון התגמול מוודא הבנק כי המנגנון שנקבע עולה בקנה אחד עם תאבון הסיכון של הבנק ואינו מעודד נטילת סיכונים מפורזים, עקבי עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק.

מדדי הסיכון משפיעים על התגמול במספר מובנים עיקריים: תנאי סף לתשלום מענקים לפי תוכנית המענקים לבכירים כוללים גם עמידה ביחס הלימות הון כולל, אשר נקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק; יחס הלימות הון ליבה משפיע על היקף תקציב המענק השנתי לפי תוכנית המענקים לבכירים; מדדי סיכון מובאים בחשבון בעת קביעת המדדים הכמותיים לבכירים (KPI's) לפי תוכנית המענקים לבכירים ומשפיעים על היקף המענק שייקבע לכל אחד מהבכירים מתוך סך תקציב המענקים; תשלום מענק שנתי מותנה בעמידה בשיעור תשואה להון מינימאלי; תשלום מנת מענק נדחית מותנית בעמידה ביחס הלימות ההון הכולל וכן בשיעור התשואה להון בשנת הענקת המנה הנדחית; ומדדי הסיכון משפיעים גם על אופן התאמת תגמול נדחה בגין סיום העסקה הנחשב כתגמול משתנה לפי הוראה A301.

כמו כן, הרכיב המשתנה מבוסס על תשואה להון ויחס הלימות הון וכן נותן משקל לתכנית העבודה השנתית של הבנק, הנקבעת מדי שנה על ידי הדירקטוריון, בין היתר, בהתאם לתיאבון הסיכון

העדכני של הבנק. יעדי התשואה להון ויחס הון הליבה של הבנק מותאמים אף הם לסיכונים העדכניים ולעלות ההון של הבנק על מנת לתת ביטוי לפרמטרים של שליטה בסיכון. פריסת התגמול המשתנה והתנאים להענקת מנות נדחות שלו מובילים להענקת חלק התגמול בפועל במועד מרוחק בזמן ובכך מצמצמים את המוטיבציה לנטילת סיכונים לצורכי השגת מענק בטווח הזמן המיידי ומבטיחים שאיפה לביצועים לטווח ארוך. השילוב במדיניות התגמול בין תשואה להון לבין הלימות הון מהווה את השילוב הנכון היוצר תגמול המביא לקידום מטרות הבנק. הוא יוצר תמריצים ראויים תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

20. היחס בין התגמול המשתנה המירבי לבין התגמול הקבוע, בהתאם למדיניות התגמול, הינו יחס סביר והולם:

- נקבעה תקרה לרכיב המשתנה המסייעת ביצירת מבנה תמריצים מאוזן, כך שלא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון של הבנק.
- מדיניות התגמול לא כוללת מצבים בהם התגמול המשתנה המרבי יכול להגיע ליותר מ- 100% מהתגמול הקבוע.
- בתוכנית המענקים לבכירים נקבע כי סכום המענק השנתי לחבר הנהלה לא יעלה על סך של 12 משכורות חודשיות של חבר ההנהלה.
- לעניין התגמול המשתנה של יתר העובדים המרכזיים נקבע כי המענק המרבי יחושב במונחי משכורת חודשית ולא יעלה על פי 3 ממספר המשכורות לחלוקה (קרי- מנת מספר המשכורות החודשיות שנקבע כממוצע לעובד). ואולם, כמצוין לעיל, בשנה שבה לא נקבע כי מענקים לעובדים המרכזיים יוענקו בהתאם לקריטריונים שייקבעו מראש, המבוססים, בין היתר, על ביצועי העובד, היחידה העסקית והבנק בכללותו, יוגבל היקף המענק לעובד מרכזי עד לתקרה של 25% מהתגמול הקבוע של אותו עובד באותה שנה.
- היחסים המרביים האמורים בין רכיב התגמול הקבוע לרכיב התגמול המשתנה הינם מידתיים ומאוזנים לדעת הבנק, ומאזנים כראוי בין הצורך לעודד את עובדי הבנק להצטיין ובין הצורך לשמור על יציבותו של הבנק.
- בפועל, כפי שניתן לראות בפרק הכמותי להלן, היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה בבנק נמוך באופן משמעותי מהיחסים המרביים שנקבעו במדיניות התגמול.

גילוי כמותי

21. ועדת התגמול:

- מספר הדיונים שערכה ועדת התגמול בשנת 2014: 3 דיונים.
- התגמול ששולם לחברי ועדת התגמול בגין שנת 2014: 0.5 מיליון ש"ח (לפני מע"מ).
- 22. נתונים כמותיים על אודות התגמול המשתנה:
 - במהלך שנת הדיווח לא הוענק תגמול משתנה לנושאי משרה בכירה.
 - במהלך שנת הדיווח לא הוענקו בונוסים מובטחים ו/או מענקים בעת חתימה ו/או תשלומי פיצויים לנושאי משרה בכירה.
- 23. דחיית תגמול: אין תגמולים נדחים כלשהם ביחס לנושאי משרה בכירה.

24. פירוט נוסף של סכום התגמול בגין שנת הדיווח:

שווי כולל של תגמול בגין שנת הדיווח ל-15 נושאי משרה בכירה (לפני מע"מ)	לא נדחה	נדחה
תגמול קבוע		
- מבוסס מזומן	5.5	-
- מניות ומכשירים מבוססי מניות	-	-
- אחרים	1.4	-
תגמול משתנה		
- מבוסס מזומן	-	-
- מניות ומכשירים מבוססי מניות	-	-
- אחרים	-	-

קוד אתי

דירקטוריון הבנק אישר את הקוד האתי של הבנק בחודש אוגוסט 2012, במטרה לקדם אתיקה ולהטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קבלת עובד חדש לבנק. בחברת האם קיימת ועדת אתיקה וראש אגף פיננסים ומשאבים הינו חבר בוועדה.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 23 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובנוסף נפתחו שני מרכזי יעוץ אזוריים להשקעות בירושלים וברחובות.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחווה דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2014 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

פרטי המבקרת הפנימית

גב' יעל רוני, רוי"ח מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק החל מיום 23 במאי 2011, ומשמשת כמבקרת פנימית בכל התאגידים הבנקאיים בישראל בקבוצת הבינלאומי.

המבקרת הפנימית הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת ת"א. בתפקידיה הקודמים עסקה בניהול מחלקת SOX של חברת כלל ביטוח בע"מ והייתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי.

המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקרת הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (להלן "חוק הביקורת הפנימית"), והוראת ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות אירגונית

מינוי המבקרת הפנימית אושר בוועדת הביקורת של הבנק ביום 7 באפריל 2011 ובדירקטוריון הבנק ביום 14 באפריל 2011.

הממונה בארגון על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולממצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידיה ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישויות/הפעילות המבוקרת.

תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון.

תכנית העבודה מותירה בידי המבקרת הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתוכננים העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

היקף משרות

כאמור, המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק עמד במהלך שנת 2014 על כ-4.4 משרות בממוצע.

היקף משרות זה, נגזר מתוכנית העבודה הרב שנתית ותגבור על ידי מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307, והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים.

הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל ושל הלשכה העולמית למבקרים פנימיים.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקרת הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים.

דין וחשבון המבקרת הפנימית הראשית

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת הפנימית מוגשים למנכ"ל ולחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.

דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק. דוחות הביקורת מובאים בפני ועדת הביקורת של הבנק ונדונים לפי העניין. הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח רבעוני, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי.

הדיווח הרבעוני כולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו ברבעון שחלף, ומוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, תמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי, הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית, ודיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת. לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת. במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דוח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.

הדיווח על סיכום הפעילות של הביקורת הפנימית לשנת 2013 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 20 במרץ 2014. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2014 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 11 בספטמבר 2014. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2014 ידון בחודש מרץ 2015.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקרת הפנימית

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול

תגמול המבקרת הפנימית מבוצע על ידי הבנק הבינלאומי ומתבצע חיוב של הבנק בגין שירותי הביקורת. להערכת דירקטוריון החברה האם תגמול המבקרת הולם את משרתה.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להוראות בנק ישראל, לפחות חמישה מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בפועל 4 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

בעל השליטה בבנק פועלי אגודת ישראל הינו הבנק הבינלאומי שמחזיק נכון ליום 30 בספטמבר 2014 100% ממניות הבנק. הבנק הבינלאומי מוחזק על ידי פיבי בשיעור של 48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור, ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן, לי ליברמן וגיושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק הבינלאומי.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, הבנק הבינלאומי עונה על הקריטריונים להגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פיבי ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק הבינלאומי לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק הבינלאומי ובפז.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנויות חשבונאיות ופיננסיות

בהתאם להוראת בנק ישראל, נדרש הבנק לקבוע את המספר המזערי הראוי של דירקטורים שהינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית בדירקטוריון ובוועדת הביקורת.

בהתאם לכך החליט דירקטוריון הבנק ביום 30 במרס 2006 כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, יהיה לפחות 2 דירקטורים.

החלטה זו התקבלה לאור הפעילות העסקית של הבנק המתאפיינת בפעילות בתחומים מורכבים פיננסית וחשבונאית ובהתחשב בכך שההחלטות המתקבלות במליאת הדירקטוריון הינן החלטות בעלות אופי פיננסי.

להלן פרטים אודות דירקטורים המכהנים כיום בדירקטוריון הבנק, שהינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתו בהוראת בנק ישראל דלעיל:

1. מר אבי חפץ, יו"ר הדירקטוריון
יו"ר ועדת הלוואות וסיכונים, יו"ר ועדת חובות בעייתיים וחבר בוועדת תגמול.
בוגר BA בכלכלה מאוניברסיטת בר-אילן, MBA במינהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב.
כיהן כיו"ר בחברת "עמיעד" מערכות סינון (1997) בע"מ.
מכהן כיו"ר הוועד המנהל מרכז טיפוח יזמות רעננה.
2. מר יוסי לוי
חבר בוועדת הביקורת.
שימש כמנכ"ל ויו"ר מת"ף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ וראש אגף תפעול ומערכות מידע בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
מכהן כיום כראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
בוגר הנדסת תעשייה וניהול - הטכניון.
3. מר אבישי עלי
יו"ר ועדת הביקורת וחבר בוועדת הלוואות וסיכונים וועדת חובות בעייתיים.
בוגר B.A. בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת חיפה, מוסמך L.L.M. במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן.
רואה חשבון.
יועץ עסקי.
כיהן כסמנכ"ל כספים בכרמל מערכות מיכלים בע"מ.
4. מר אלי מונטג
יו"ר ועדת תגמול וחבר בוועדת הביקורת.
בוגר L.L.B. הפקולטה למשפטים - האוניברסיטה העברית ירושלים.
שימש כיועץ המשפטי של בנק ישראל וחבר הנהלתו במשך כעשר שנים.

חברי דירקטוריון הבנק הם:

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

יוסי לוי

משה מאיר⁽¹⁾

אלי מונטג

אבישי עלי

ראובן פנחס

לימור קליין

ד"ר חיים שיין

(1) החל מיום 27.1.14.

פרטים אודות הדירקטורים של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

1. שם הדירקטור: אבי חפץ (*)
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 1.9.2005
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת הלוואות וסיכונים, יו"ר ועדת חובות בעייתיים וחבר בועדת תגמול.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
א. בוגר B.A בכלכלה - אוניברסיטת בר אילן, MBA במינהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
ב. כיהן כיו"ר בחברת: "עמיעד" מערכות סינון (1997) בע"מ.
ג. יו"ר הועד המנהל במרכז טיפוח יזמות רעננה (עמותה רשומה - מלכ"ר).
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא. (*) יו"ר הדירקטוריון.

1. שם הדירקטור: אבישי עלי
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 3.9.08
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת ביקורת, חבר בועדת הלוואות וסיכונים וחבר בועדת חובות בעייתיים.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : כן.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
א. בוגר B.A בכלכלה וחשבונאות - אוניברסיטת חיפה.
מוסמך L.L.M. במשפטים - אוניברסיטת בר-אילן.
רואה חשבון.
ב. יועץ עסקי.
ג. כיהן כמנהל השקעות ריאליות בגמול חברה להשקעות בע"מ, כיהן כדח"צ וחבר ועדת השקעות בפרפקט (י.נ.א) קרנות נאמנות בע"מ. כיהן כסמנכ"ל כספים בכרמל מערכות מיכלים בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות: פרנקל-כ.ד. בע"מ מיכלי טרי-וול (ישראל) בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: אלי מונטג
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 19.8.10
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת תגמול וחבר בועדת ביקורת.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : כן.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
א. בוגר L.L.B פקולטה למשפטים - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: ד"ר חיים שיין
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 30.3.2006
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת, ועדת חובות בעייתיים וועדת תגמול.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: כן.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר L.L.B. במשפטים באוניברסיטת ת"א, בוגר B.A. פילוסופיה כללית מאוניברסיטת ת"א, מוסמך M.A. פילוסופיה יהודית משיבה אוניברסיטה ניו יורק, PH.D. משפטים מאוניברסיטת ת"א.
 - ב. מרצה למשפטים במכללת שערי משפט ובמכללה האקדמית נתניה.
 - ג. דירקטור בחברה: שומרה חברה לביטוח בע"מ.
 6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: יוסי לוי
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 3.3.08
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר הנדסה, תעשייה וניהול - הטכניון.
 - ב. סמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
 - ג. יו"ר הבינלאומי הראשון ושות' חיתום והשקעות בע"מ, דירקטור בחברות: בנק מסד בע"מ, פורטראב חברה להשקעות בע"מ, יובנק בע"מ.
 6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: לימור קליין
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 27.1.11
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת הלוואות וסיכונים.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. תואר ראשון בסטטיסטיקה - אוניברסיטת ת"א B.Sc.
 - תאור שני בחקר ביצועים - אוניברסיטת ת"א M.Sc.
 - ב. ראש סקטור בחטיבה העיסקית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
 6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור : ראובן פנחס
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור : 29.12.06
3. חברותו בועדות הדירקטוריון : אין.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
 - א. קורסים באוניברסיטת ת"א.
 - ב. סמנכ"ל, סגן ראש החטיבה הבנקאית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור : משה מאיר
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור : 27.1.14
3. חברותו בועדות הדירקטוריון : אין.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
 - א. התמחות בתכנות מחשבים בטכניון, חיפה.
 - ב. מנהל המחלקה המסחרית עסקית ומנהל אזור עסקים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

דירקטוריון הבנק קיים 13 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-דצמבר 2014 ו- 35 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק ולעובדיו על עבודתם המסורה, אשר באה לידי ביטוי בתוצאות העסקיות של הבנק לשנת 2014.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

בחודש נובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של הבנק כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק יעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בבנק.

יצויין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מאפריל 2010.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

חברי ההנהלה הבכירים של הבנק ותחומי אחריותם

ינון שויקה	- מנהל כללי.
דוד הורביץ, רו"ח	- סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסים ומשאבים.
אמיתי וייס	- סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי.
אמיר בירנבוים	- סמנכ"ל, ראש אגף אשראי.
אבנר לארי	- סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים.

נושאי משרה אחרים

ד"ר אליה חבה, רו"ח	- חשבונאי ראשי.
יעל רונן, רו"ח	- מבקר פנימי ראשי.
אביעד בילר, עו"ד	- מזכיר הבנק.
ליאת יוזפוביץ	- מנהלת סיכונים ראשית - CRO.

פרטים אודות נושאי משרה בכירה של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

1. שם נושא המישרה הבכירה: ינון שויקה
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.6.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מנכ"ל.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
א. בוגר B.A. - כלכלה ומנהל עסקים - אוניברסיטת בר-אילן.
ב. כיהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה ומנהל מערך סניפים בבנק פאג"י.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה: דוד הורביץ
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.4.2003
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסים ומשאבים.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
בוגר B.A. - כלכלה וחשבונאות מורחב - אוניברסיטת בר אילן.
רואה חשבון.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה: וייס אמיני
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 10.7.2008
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי. ממונה על האכיפה הפנימית.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
א. בוגר B.A. - כלכלה התמחות במימון ניו אינגלנד קולג' ארה"ב.
M.B.A התמחות במימון ושוק ההון קריה אקדמית קרית אונו כנציגת אוניברסיטת מנצ'סטר - אנגליה.
L.L.B משפטים קריה אקדמית קרית אונו.
- ב. מכהן כחבר הנהלה באולפנת בהר"ן, חבר בחבר הנאמנים במכללה אקדמית יהודה ושומרון, חבר הנהלה וחבר ועדת השקעות באגודת ידידי אולפנת בהר"ן, חבר הנהלה במוסדות ישיבת שעלבים.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה: אמיר בירנבוים
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.8.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, ראש אגף אשראי.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
א. תואר ראשון כלכלה ומינהל עסקים - אוניברסיטת בר אילן.
תואר שני כלכלת עסקים - אוניברסיטת בר אילן.
- ב. כיהן כמנהל סניף ראשי בבנק פאג"י.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **אבנר לארי**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*) : 1.8.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
 - א. בוגר כלכלה וסוציולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים.
 - ב. כיהן כמנהל סניף בני ברק בבנק פאג"י.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **ד"ר אליה חבה**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*) : 10.7.2008
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : חשבונאי ראשי, מנהל מחלקת חשבות.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
 - תואר שלישי PH.D. במנהל עסקים, התמחות במימון - אוניברסיטת בר-אילן.
 - מוסמך M.B.A. במנהל עסקים, התמחות במימון - אוניברסיטת בר-אילן.
 - בוגר B.A. בחשבונאות וכלכלה מורחב - אוניברסיטת בר-אילן.
 - רואה חשבון.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **ליאת יוזפוביץ**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*) : 20.3.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : מנהלת סיכונים ראשית - CRO.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
 - א. תואר ראשון B.A. במדעי מחשב - ראשי ומתמטיקה - משני - אוניברסיטת בר-אילן.
 - תואר שני במנהל עסקים M.B.A., התמחות במימון - אוניברסיטת בר-אילן.
 - ב. כיהנה כאחראית תחום בקרה עסקית וניהול סיכונים בבנק פאג"י.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **יעל רונן**
2. תאריך שבו תחל כהונתה (*) : 23.5.2011
3. התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : מבקרת פנימית ראשית.
4. השכלתה ונסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות :
 - א. רואת חשבון ; בוגרת (BA) בכלכלה ופסיכולוגיה באוניברסיטת תל אביב ; לימודי חשבונאות כנדרש מבוגרי אוניברסיטה באוניברסיטת תל אביב ; הסמכה בינלאומית בביקורת פנימית (CIA) ; הסמכה בינלאומית בביקורת מערכות מידע (CISA).
 - ב. מנהלת מחלקת SOX בקבוצת כלל ביטוח בע"מ ; מנהלת (מנג'ר) במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רו"ח סומך-חייקין.
 - יור"ר ועדת SOX בהתאחדות חברות הביטוח ; חברת ועדת ביקורת מערכות מידע בלשכת המבקרים הפנימיים ; מרצה בקורס ההכנה לבחינות CISA של האיגוד הישראלי לביקורת ואבטחת מערכות מידע ובקורס לביקורת מערכות מידע של לשכת המבקרים הפנימיים.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

(*) המועד בו קיבלו נושאי המשרה את התואר הנוכחי.

שכר נושאי משרה בכירה ויו"ר הדירקטוריון

סכומים מדווחים (באלפי ש"ח)

שם	תפקיד	היקף משרה	משכורת	גמול דירקטורים	מענק רכב	שווי והסתגלות	מענק יובל והוצאות הנלוות(נ)	סך הכל המשכורות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים(ג)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014									
אבי חפץ	יו"ר הדירקטוריון	-	-	187	-	-	-	187	-
ינון שויקה	מנהל כללי	100%	972	-	-	64	231	1,267	123
דוד הורביץ	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסיים ומשאבים	100%	798	-	-	63	240	1,101	48
אמיר בירנבוים	סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	100%	602	-	-	64	158	824	-
וייס אמיתי	סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי ממונה על האכיפה הפנימית	100%	671	-	-	61	181	913	-
אבנר לארי	סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים	100%	649	-	-	55	129	833	-
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013									
אבי חפץ	יו"ר הדירקטוריון	-	-	189	-	-	-	189	-
ינון שויקה	מנהל כללי	100%	963	-	158	63	284	1,468	151
דוד הורביץ	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסיים ומשאבים	100%	787	-	80	62	256	1,185	77
אמיר בירנבוים	סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	100%	596	-	81	63	194	934	-
וייס אמיתי	סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי ממונה על האכיפה הפנימית	100%	669	-	70	56	242	1,037	14
אבנר לארי	סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים	100%	633	-	85	54	307	1,079	-

[1] לא כולל מס שכר.

[2] כולל הלוואות שניתנו לנושאי משרה בכירה, בתנאים שתאמו להלוואות שניתנו לכלל העובדים וסכומיהן נקבעו על פי קריטריונים אחידים.

- השיקולים בקביעת תשלומי השכר, המענקים וההטבות לעובדים הבכירים שנכללו בדוח הנ"ל התבססו על מדיניות התגמול, מעמדו ותפקידו של כל אחד מהם והתרומה שתרם לפעילותו ולקידומו של הבנק.
- התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.

מר ינון שויקה - מועסק בבנק מיום 1 בפברואר 2005 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי כחבר הנהלת הבנק, בתוקף מיום 15 ביוני 2008 לתקופה קצובה עד יום 15 ביוני 2010. לאחר מועד זה החוזה ימשך לתקופה נוספת בלתי קצובה.

החל מיום 1 ביוני 2011, מכהן מר שויקה כמנכ"ל הבנק בהסכם אישי.
כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.
עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר שויקה לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 5 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
משכורתו של מר שויקה צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר דוד הורביץ - מועסק בבנק מיום 1 באפריל 2003, בהסכם אישי.
כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.
עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר הורביץ לכספים שהצטברו בפוליסת ביטוחי המנהלים, לרבות הפרשות הבנק בגין פיצויי פיטורין.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 3 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
משכורתו של מר הורביץ צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אמיתי וייס - מועסק בבנק מיום 1 באוגוסט 2001, בהסכם אישי.
כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 60 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.
עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר וייס לחלק הפיצויים בביטוח המנהלים. יראו בסכומים אלה עד סכום פיצויי הפיטורין המגיעים לו, כתשלומים ששולמו לו ע"ח פיצויי פיטורין.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 5 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
משכורתו של מר וייס צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אבנר לארי - מועסק בבנק מיום 2 ביוני 1991 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי כחבר הנהלה בתוקף מיום 1 בספטמבר 2011 לתקופה בלתי קצובה.
כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.
עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר לארי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם, רק במקרה בו יפוטר מהבנק.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 6 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
משכורתו של מר לארי צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אמיר בירנבוים - מועסק בבנק מיום 27 ביולי 2003 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי כחבר הנהלה בתוקף מיום 1 באוגוסט 2011 לתקופה בלתי קצובה.
כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.
עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר בירנבוים לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם, רק במקרה בו יפוטר מהבנק.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 6 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
למר בירנבוים מוגדרת תקופת עבודה ראשונה של 36 חודשים בה הבנק מתחייב להעסיקו ולשלם את כל שכרו בתקופה.
משכורתו של מר בירנבוים צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

שכר רואה החשבון המבקר (1) (2) (3)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2014	
סכומים מדווחים		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
729	729	
21	21	עבור פעילות הביקורת (4)
-	28	עבור שירותי מס (5)
750	778	שירותים אחרים
		סה"כ שכר של רו"ח מבקרים

(1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

(2) שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על-פי חוק מע"מ.

(3) כולל שכר טרחה ששולם ושכר טרחה שנצבר.

(4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.

(5) ביקורת דוח ההתאמה למס הכנסה.

נתונים עיקריים בבנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

במיליוני ש"ח

שינוי ב-%	לשנה שהסתיימה ביום		רווח ורווחיות
	31.12.13	31.12.14	
	סכומים מדווחים		
0.8	124.0	125.0	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.6)	113.9	112.1	הכנסות שאינן מריבית
6.1	176.1	188.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
(20.6)	61.8	49.1	רווח לפני מיסים
(29.4)	38.5	27.2	רווח נקי
	17.8	13.2	תשואה ברוטו (באחוזים)
	11.1	7.3	תשואה נטו (באחוזים)

שינוי ב-%	31.12.13	31.12.14	מאזן - סעיפים עיקריים
	סכומים מדווחים		
7.4	3,602.1	3,870.3	סך הכל מאזן
8.5	2,811.0	3,050.0	פקדונות הציבור
5.0	2,203.3	2,313.0	אשראי לציבור, נטו
1.9	355.4	362.0	הון
(6.7)	21.0	19.6	בניינים וציוד
(0.1)	137.9	137.7	כתבי התחייבות נדחים
3.3	334.4	345.6	הון פנוי
	3,465.7	3,703.3	פקדונות הציבור כולל מט"ח
	2,334.3	2,439.0	אשראי לציבור כולל מט"ח

31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13	31.12.14	יחסים פיננסיים עיקריים
באחוזים					
10.2	9.5	8.8	9.9	9.4	הון לסך הכל מאזן
92.2	93.3	94.3	94.1	95.5	הון פנוי להון
17.5	17.3	16.3	17.4	16.7	הון לרכיבי סיכון
59.8	55.2	56.0	61.2	59.8	אשראי לציבור לסך הכל מאזן
78.2	79.8	79.7	78.0	78.8	פקדונות הציבור לסך הכל מאזן
1.2	1.6	1.3	1.1	0.8	תשואה נטו על סך כל הנכסים
0.7	0.5	0.4	0.2	0.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי לאשראי לציבור
73.7	78.9	68.0	64.7	59.6	הכנסות שאינן מריבית להוצאות תפעוליות ואחרות

תאריך אישור הדוח :
ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

ינון שויקה
מנהל כללי

סקירת ההנהלה לשנת 2014

בס"ד

להלן מידע רב תקופתי ופרטים שונים לדוחות הכספיים אשר יש בהם כדי לתת תמונה רחבה על מצבו הכספי של הבנק ותוצאות פעולותיו, והם מובאים בתוספות כלהלן :

תוספת	נושא	עמוד
א	מאזנים ליום 31 בדצמבר לכל אחת מהשנים 2010-2014	132
ב	דוחות רווח והפסד לשנים 2010-2014	133
ג	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	134
ד	ניתוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	140
ה	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי המשק	146
ו	תמצית מאזנים לסוף כל רבעון בשנים 2013 ו-2014	149
ז	תמצית דוחות רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2013 ו-2014	150

סקירת ההנהלה

תוספת א'

מאזנים לשנים 2010-2014

ליום 31 בדצמבר				
2010	2011	2012	2013	2014
סכומים מדווחים				
במיליוני ש"ח				

נכסים

881.7	1,229.2	1,159.6	1,097.8	1,285.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
310.5	330.4	447.5	233.3	206.6	ניירות ערך
(1) 1,909.1 (2)	2,040.1	2,167.3	2,246.4	2,363.4	אשראי לציבור
(1) (74.1) (2)	(57.5)	(54.9)	(43.1)	(50.4)	הפרשה להפסדי אשראי
1,835.0	1,982.6	2,112.4	2,203.3	2,313.0	אשראי לציבור נטו
21.5	22.9	19.0	21.0	19.6	בניינים וציוד
17.6	28.2	31.0	46.7	46.1	נכסים אחרים
3,066.3	3,593.3	3,769.5	3,602.1	3,870.3	סך כל הנכסים

התחייבויות והון

2,397.6	2,868.5	3,003.2	2,811.0	3,050.0	פקדונות הציבור
57.4	45.7	98.4	87.5	98.3	פקדונות מבנקים
-	2.9	2.3	2.7	2.7	פקדונות הממשלה
130.0	133.4	135.3	137.9	137.7	כתבי התחייבויות נדחים
(1) 170.0	199.7	198.4	207.6	219.6	התחייבויות אחרות
2,755.0	3,250.2	3,437.6	3,246.7	3,508.3	סך כל ההתחייבויות
311.3	343.1	331.9	355.4	362.0	סך כל ההון
3,066.3	3,593.3	3,769.5	3,602.1	3,870.3	סך כל ההתחייבויות וההון

(1) ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מספרי השוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים לשנת 2011, 2012, 2013 ו-2014 אינם ברי השוואה לנתונים המסומנים בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 1 להלן.

(2) הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת, ראה באור 1 להלן.

סקירת ההנהלה

תוספת ב'

דוחות רווח והפסד לשנים 2010-2014

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2010	2011	2012	2013	2014
סכומים מדווחים				
מיליוני ש"ח				
143.1	186.2	187.5	157.0	143.3
27.2	53.2	47.5	29.0	11.8
115.9	133.0	140.0	128.0	131.5
13.6	10.8	7.7	4.0	6.5
102.3	122.2	132.3	124.0	125.0
3.3	1.4	4.9	2.9	4.7
105.8	111.2	111.6	110.5	107.4
-	15.3	-	0.5	-
109.1	127.9	116.5	113.9	112.1
72.8	83.9	91.0	95.7	99.5
22.0	24.0	24.4	27.0	31.2
53.2	54.2	55.9	53.4	57.3
148.0	162.1	171.3	176.1	188.0
63.4	88.0	77.5	61.8	49.1
25.0	30.9	29.0	23.3	21.9
38.4	57.1	48.5	38.5	27.2
757.10	1,125.8	956.2	759.1	536.3

הכנסות ריבית

הוצאות ריבית

הכנסות ריבית, נטו

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות

משכורות והוצאות נלוות

אחזקת ופחת בניינים וציוד

הוצאות אחרות

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

רווח לפני מסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח נקי

רווח למניה בש"ח

רווח נקי למניה

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית סכומים מדווחים

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014		
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח	
6.24	135.2	2,166.4
0.98	4.4	450.9
0.59	2.2	371.4
0.47	1.0	214.0
2.86	0.1	3.5
1.77	0.4	22.6
4.44	143.3	3,228.8
		140.0
		92.4
		3,461.2

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור ⁽²⁾	
פקדונות בבנקים	
פקדונות בבנקים מרכזיים	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾	
אגרות חוב למסחר	
נכסים אחרים	
סך כל הנכסים נושאי ריבית	
חיבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית	
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾	
סך כל הנכסים	

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.5 מיליון ש"ח, 0.2 מיליון ש"ח ו-0.4 מיליון ש"ח בשנים 2014, 2013 ו-2012, בהתאמה.
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012			2013		
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
7.48	152.7	2,042.4	6.49	134.6	2,073.7
2.42	12.9	533.7	2.23	10.5	470.6
2.39	12.5	522.1	1.40	6.9	492.1
3.07	8.3	270.7	2.02	4.8	237.5
2.94	0.7	23.8	2.17	0.2	9.2
2.13	0.4	18.8	-	-	18.0
5.50	187.5	3,411.5	4.76	157.0	3,301.1
		127.2			132.7
		31.8			83.2
		3,570.5			3,517.0

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח	
-	-	103.7
(0.41)	(6.8)	1,670.2
-	-	2.6
(0.18)	(0.1)	56.2
(3.50)	(4.9)	140.0
-	-	0.1
(0.60)	(11.8)	1,972.8
		911.8
		139.5
		66.2
		3,090.3
		370.9
		3,461.2
3.84		
4.07	131.5	3,228.8

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור לפי דרישה

פקדונות הציבור לזמן קצוב

פקדונות הממשלה

פקדונות מבנקים

איגרות חוב

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו⁽²⁾ על נכסים נושאי ריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012			2013		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
-	-	141.7	-	-	156.1
(1.93)	(40.4)	2,098.7	(1.11)	(21.2)	1,913.6
-	-	2.7	-	-	2.7
(0.14)	(0.1)	74.0	(0.16)	(0.1)	63.3
(5.04)	(6.9)	136.9	(5.47)	(7.6)	138.9
(1.69)	(0.1)	5.9	(12.50)	(0.1)	0.8
(1.93)	(47.5)	2,459.9	(1.27)	(29.0)	2,275.4
		593.0			686.0
		127.2			132.7
		39.9			76.3
		3,220.0			3,170.4
		350.5			346.6
		3,570.5			3,517.0
3.57			3.49		
4.10	140.0	3,411.5	3.88	128.0	3,301.1

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח
אחוזים		
4.84	137.9	2,850.1
0.31	(4.9)	1,575.7
4.53		
1.55	5.2	335.2
(1.95)	(6.9)	353.5
(0.40)		
0.46	0.2	43.5
-	-	43.6
0.46		
4.44	143.3	3,228.8
(0.60)	(11.8)	1,972.8
3.84		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013 מול 2012 ⁽⁶⁾			2014 מול 2013 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
(18.1)	(20.1)	2.0	0.6	(5.2)	5.8
(12.4)	(9.8)	(2.6)	(14.3)	(13.0)	(1.3)
(30.5)	(29.9)	(0.6)	(13.7)	(18.2)	4.5
(19.2)	(17.5)	(1.7)	(14.4)	(13.3)	(1.1)
0.7	1.2	(0.5)	(2.8)	(2.6)	(0.2)
(18.5)	(16.3)	(2.2)	(17.2)	(15.9)	(1.3)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור
נכסים נושאי ריבית אחרים
סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור
התחייבויות נושאי ריבית אחרות
סך כל הוצאות הריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012			2013		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח
אחוזים			אחוזים		
5.76	171.2	2,971.8	4.94	143.2	2,901.4
(1.63)	(34.1)	2,090.2	(0.82)	(15.7)	1,915.5
4.13			4.12		
3.93	16.0	407.1	3.83	13.6	355.2
(3.98)	(13.4)	337.1	(4.22)	(13.3)	315.4
(0.05)			(0.39)		
0.92	0.3	32.6	0.45	0.2	44.5
-	-	32.6	-	-	44.5
0.92			0.45		
5.50	187.5	3,411.5	4.76	157.0	3,301.1
(1.93)	(47.5)	2,459.9	(1.27)	(29.0)	2,275.4
3.57			3.49		

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014

עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים
מיליוני ש"ח				
3,164.5	124.9	66.4	26.3	9.8
-	-	-	0.4	-
3,164.5	124.9	66.4	26.7	9.8
2,840.4	73.7	71.5	38.3	7.8
-	-	-	-	-
2,840.4	73.7	71.5	38.3	7.8
324.1	51.2	(5.1)	(11.6)	2.0
324.1	375.3	370.2	358.6	360.6

א. מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור 16ג' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16ג' בדוח הכספי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו באור 16ג' בדוח הכספי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- (5) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (6) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ד'

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון (1)	מעל 20 שנים	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים
							מיליוני ש"ח		
0.1	3.15	3,182.7	0.1	2.42	3,432.2	21.2	3.2	1.7	14.2
1.7		0.2	1.7		0.4	-	-	-	-
(6)0.1		3,182.9	(6)0.1		3,432.6	21.2	3.2	1.7	14.2
0.1	1.07	2,810.0	0.1	0.51	3,032.7	-	-	-	1.0
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)0.1		2,810.0	(6)0.1		3,032.7	-	-	-	1.0
						21.2	3.2	1.7	13.2
						399.9	378.7	375.5	373.8

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014

עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מיליוני ש"ח
0.8	2.3	102.1	42.3	34.7
-	-	-	-	-
0.8	2.3	102.1	42.3	34.7
77.8	4.5	42.2	53.5	45.0
-	-	-	-	-
77.8	4.5	42.2	53.5	45.0
(77.0)	(2.2)	59.9	(11.2)	(10.3)
(77.0)	(79.2)	(19.3)	(30.5)	(40.8)
28.2	23.8	-	-	-
-	-	-	-	-
28.2	23.8	-	-	-
50.5	0.8	0.4	0.3	-
-	-	-	-	-
50.5	0.8	0.4	0.3	-
(22.3)	23.0	(0.4)	(0.3)	-
(22.3)	0.7	0.3	-	-

ב. מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים [5]

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות [5]

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

ג. מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים [5]

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות [5]

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ד' (המשך)

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון (1)	מעל 20 שנים מיליוני ש"ח	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים
4.0	1.80	332.2	4.0	1.24	346.8	2.3	-	-	162.3
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)4.0		332.2	(6)4.0		346.8	2.3	-	-	162.3
4.3	1.77	364.5	3.9	1.18	393.4	-	-	20.7	149.7
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)4.3		364.5	(6)3.9		393.4	-	-	20.7	149.7
						2.3	-	(20.7)	12.6
						(46.6)	(48.9)	(48.9)	(28.2)
0.1	0.67	43.7	0.1	0.62	52.0	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)0.1		43.7	(6)0.1		52.0	-	-	-	-
0.1	0.28	43.6	0.1	0.33	52.0	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)0.1		43.6	(6)0.1		52.0	-	-	-	-
						-	-	-	-
						-	-	-	-

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014

עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים
מיליוני ש"ח				
3,193.5	151.0	168.5	68.6	44.5
-	-	-	0.4	-
3,193.5	151.0	168.5	69.0	44.5
2,968.7	79.0	114.1	92.1	52.8
-	-	-	-	-
2,968.7	79.0	114.1	92.1	52.8
224.8	72.0	54.4	(23.1)	(8.3)
224.8	296.8	351.2	328.1	319.8

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים [5]
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות [5]
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ד' (המשך)

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון (1)	מעל 20 שנים מיליוני ש"ח	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים
0.5	2.11	3,558.6	0.5	1.46	3,831.0	23.5	3.2	1.7	176.5
1.7		0.2	1.7		0.4	-	-	-	-
(0.5)		3,558.8	(0.5)		3,831.4	23.5	3.2	1.7	176.5
0.5	1.70	3,218.1	0.5	1.11	3,478.1	-	-	20.7	150.7
-		-	-		-	-	-	-	-
(0.5)		3,218.1	(0.5)		3,478.1	-	-	20.7	150.7
						23.5	3.2	(19.0)	25.8
						353.3	329.8	326.6	345.6

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

סיכון אשראי כולל (1)		
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (6)	בעייתי (5)
23.7	22.2	0.6
179.8	144.4	14.4
521.4	487.1	17.8
103.7	95.3	3.6
2.9	2.9	-
461.0	407.9	16.1
90.1	84.4	0.6
32.1	20.9	6.7
11.9	9.7	1.2
92.9	71.7	4.4
155.8	135.7	2.4
643.9	557.5	11.1
2,319.2	2,039.7	78.9
1,102.7	846.5	31.7
3,421.9	2,886.2	110.6
562.8	562.8	-
163.7	163.7	-
4,148.4	3,612.7	110.6

[1] סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,883.3 מיליון ש"ח, 206.6 מיליון ש"ח ו-1,058.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוז מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

[6] סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

31 בדצמבר 2014						
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (3)						
הפסדי אשראי (4)						
סך הכל	חובות (2)	בעייתי (5)	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
סכומים מדווחים						
מיליוני ש"ח						
23.7	22.9	0.6	0.4	0.6	0.1	0.6
179.8	139.1	14.4	7.2	0.8	-	7.6
521.4	297.0	17.8	10.7	(9.9)	(7.6)	10.6
103.7	99.7	3.6	3.4	(0.9)	(0.6)	0.9
2.9	2.5	-	-	-	-	-
461.0	336.4	16.1	12.1	7.1	1.9	11.2
90.1	80.3	0.6	0.3	0.8	-	1.0
32.1	21.4	6.7	6.1	2.5	(0.2)	3.8
11.9	7.2	1.2	-	0.2	0.2	0.1
92.9	54.7	4.4	2.6	0.1	(0.2)	0.4
155.8	119.7	2.4	1.1	(0.9)	0.1	1.2
643.9	440.0	11.1	5.9	0.6	2.0	3.3
2,319.2	1,620.9	78.9	49.8	1.0	(4.3)	40.7
1,102.7	742.5	31.7	10.2	5.5	3.3	17.7
3,421.9	2,363.4	110.6	60.0	6.5	(1.0)	58.4
519.9	519.9	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
3,941.8	2,883.3	110.6	60.0	6.5	(1.0)	58.4

סקירת ההנהלה

תוספת ה' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2013									
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזוני(3)						סיכון אשראי כולל(1)			
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי							
סכומים מדווחים									
מיליוני ש"ח									
0.1	-	0.1	0.1	0.1	7.1	7.8	0.1	7.8	ציבור - מסחרי
6.6	2.4	(2.0)	11.2	13.5	138.6	169.9	13.5	169.9	חקלאות
13.2	0.8	0.7	53.2	81.5	350.4	512.9	81.5	512.9	תעשייה
									בינוי ונדל"ן - בינוי
1.2	(0.3)	(1.7)	4.2	4.3	78.2	83.1	4.3	83.1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	-	-	-	5.2	5.2	-	5.2	חשמל ומים
6.1	9.1	5.3	10.1	17.6	317.2	465.1	17.6	465.1	מסחר
									בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.1	2.0	0.3	0.2	0.3	61.4	69.9	0.3	69.9	תחבורה ואחסנה
1.1	(1.8)	(1.1)	1.7	3.0	18.8	31.0	3.0	31.0	תקשורת ושירותי מחשב
0.1	0.2	0.1	-	-	6.1	10.0	-	10.0	שירותים פיננסיים
-	0.1	-	2.3	2.3	66.1	92.0	2.3	92.0	שירותים עסקיים ואחרים
2.1	0.2	(0.5)	1.2	2.0	117.8	146.4	2.0	146.4	שירותים ציבוריים וקהילתיים
4.7	0.1	1.4	7.5	21.4	422.1	605.8	21.4	605.8	סך הכל מסחרי
35.3	12.8	2.6	91.7	146.0	1,589.0	2,199.1	146.0	2,199.1	אנשים פרטיים
15.6	2.2	1.4	12.0	43.3	657.4	1,023.6	43.3	1,023.6	סך הכל ציבור
50.9	15.0	4.0	103.7	189.3	2,246.4	3,222.7	189.3	3,222.7	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	598.7	598.7	-	600.8	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	231.2	סך הכל
50.9	15.0	4.0	103.7	189.3	2,845.1	3,821.4	189.3	4,054.7	

ציבור - מסחרי

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושירותי מחשב
שירותים פיננסיים
שירותים עסקיים ואחרים
שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,845.1 מיליון ש"ח, 233.3 מיליון ש"ח ו-976.3 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סקירת ההנהלה

תוספת ו'

מאזנים לסוף כל רבעון בשנים 2013 ו-2014

סכומים מדווחים

2013				2014			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
מיליוני ש"ח							
1,014.5	901.1	972.1	1,097.8	823.2	1,051.5	897.3	1,285.0
324.5	340.5	279.5	233.3	181.6	225.3	218.3	206.6
2,163.5	2,184.3	2,246.4	2,246.4	2,295.4	2,291.7	2,363.0	2,363.4
(47.1)	(49.7)	(46.5)	(43.1)	(42.9)	(43.3)	(41.1)	(50.4)
2,116.4	2,134.6	2,199.9	2,203.3	2,252.5	2,248.4	2,321.9	2,313.0
19.2	19.1	20.0	21.0	20.5	20.1	19.9	19.6
31.2	37.1	44.9	46.7	46.9	39.8	42.9	46.1
3,505.8	3,432.4	3,516.4	3,602.1	3,324.7	3,585.1	3,500.3	3,870.3
2,768.1	2,672.5	2,717.6	2,811.0	2,528.0	2,770.0	2,666.0	3,050.0
48.8	74.7	92.6	87.5	81.1	91.6	86.6	98.3
2.8	2.9	2.6	2.7	3.0	2.8	3.2	2.7
136.5	138.7	141.8	137.9	138.1	140.1	141.8	137.7
209.0	196.7	205.2	207.6	212.4	207.0	221.1	219.6
3,165.2	3,085.5	3,159.8	3,246.4	2,962.6	3,211.5	3,118.7	3,508.3
340.6	346.9	356.6	355.4	362.1	373.6	381.6	362.0
3,505.8	3,432.4	3,516.4	3,602.1	3,324.7	3,585.1	3,500.3	3,870.3

נכסים

מזומנים ופקדונות

בבנקים

ניירות ערך

אשראי לציבור

הפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור נטו

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

כתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון

סך כל ההתחייבויות

וההון

סקירת ההנהלה

דוחות רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2013 ו-2014

סכומים מדווחים

2014			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
מיליוני ש"ח			
33.5	39.5	36.5	33.8
1.7	4.7	3.7	1.7
31.8	34.8	32.8	32.1
0.8	(3.1)	(1.0)	9.8
31.0	37.9	33.8	22.3
1.5	1.4	1.3	0.5
26.7	26.0	26.6	28.1
-	-	-	-
28.2	27.4	27.9	28.6
24.8	23.7	25.9	25.1
7.6	7.1	8.7	7.8
15.1	14.4	12.7	15.1
47.5	45.2	47.3	48.0
11.7	20.1	14.4	2.9
5.2	8.9	5.9	1.9
6.5	11.2	8.5	1.0
128.2	220.8	167.6	19.7

הכנסות ריבית

הוצאות ריבית

הכנסות ריבית, נטו

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

עמלות

הכנסות אחרות

סך הכל ההכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות

משכורות והוצאות נלוות

אחזקת ופחת בניינים וציוד

הוצאות אחרות

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

רווח לפני מסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

רווח למניה בש"ח

רווח נקי למניה

2013			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
מיליוני ש"ח			
40.6	39.8	41.1	35.5
7.8	8.3	9.0	3.9
32.8	31.5	32.1	31.6
0.4	3.2	1.5	(1.1)
32.4	28.3	30.6	32.7
0.3	0.1	1.0	1.5
27.3	26.6	27.2	29.4
-	-	-	0.5
27.6	26.7	28.2	31.4
24.3	24.2	23.7	23.5
6.6	6.8	7.0	6.6
14.5	13.7	13.3	11.9
45.4	44.7	44.0	42.0
14.6	10.3	14.8	22.1
6.0	4.1	4.9	8.3
8.6	6.2	9.9	13.8
169.6	122.2	195.2	272.1

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "Committee of Sponsoring Organizations of The Treadway Commission (COSO 1992)". בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31.12.2014, הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי ליום 31.12.2014 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק, סומך חייקין רואי חשבון, כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד מספר 157, אשר בו נכללה חוות דעת בנוסח האחד בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.2014.

חתימה	יו"ר הדירקטוריון אבי חפץ
חתימה	מנהל כללי ינון שויקה
חתימה	חשבונאי ראשי ד"ר רו"ח אליה חבה

תאריך אישור הדוח:
ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO 1992"). הדירקטוריון וההנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO 1992.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים של הבנק לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014, והדוח שלנו, מיום 26 בפברואר 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2014

דוחות כספיים

תוכן העניינים

עמוד

161

דוח רואה החשבון המבקר

הדוחות הכספיים

161

מאזנים

163

דוחות רווח והפסד

165

דוחות על השינויים בהון

166

דוחות על תזרימי המזומנים

168

באורים לדוחות הכספיים

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים של הבנק לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations Commission of the Treadway (COSO 1992), והדוח שלנו מיום 26 בפברואר 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

מאזן ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2013	2014	באור	נכסים
במיליוני ש"ח			
1,097.8	1,285.0	2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
233.3	206.6	3	ניירות ערך
2,246.4	2,363.4		אשראי לציבור
(43.1)	(50.4)		הפרשה להפסדי אשראי
2,203.3	2,313.0	4	אשראי לציבור, נטו
21.0	19.6	5	בניינים וציוד
46.7	46.1	6	נכסים אחרים
3,602.1	3,870.3		סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
2,811.0	3,050.0	7	פיקדונות הציבור
87.5	98.3	8	פיקדונות מבנקים
2.7	2.7		פיקדונות הממשלה
137.9	137.7	9	כתבי התחייבות נדחים
207.6	219.6	10	התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 8.0 ו-7.8 מיליון ש"ח ב-31.12.14 וב-31.12.13 בהתאמה)
3,246.7	3,508.3		סך כל ההתחייבויות
355.4	362.0	11	סך כל ההון
3,602.1	3,870.3		סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ד"ר א. חבה
חשבונאי ראשי

י. שויקה
מנהל כללי

א. חפץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
ז' באדר התשע"ה
26 בפברואר 2015

דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	באור	
	מיליוני ש"ח			
187.5	157.0	143.3	18	הכנסות ריבית
47.5	29.0	11.8	18	הוצאות ריבית
140.0	128.0	131.5	18	הכנסות ריבית, נטו
7.7	4.0	6.5	4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
132.3	124.0	125.0		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
4.9	2.9	4.7	19	הכנסות מימון שאינן מריבית
111.6	110.5	107.4	20	עמלות
-	0.5	-	21	הכנסות אחרות
116.5	113.9	112.1		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
91.0	95.7	99.5	22	משכורות והוצאות נלוות
24.4	27.0	31.2	5	אחזקה ופחת בנינים וציוד
55.9	53.4	57.3	23	הוצאות אחרות
171.3	176.1	188.0		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
77.5	61.8	49.1		רווח לפני מסים
29.0	23.3	21.9	24	הפרשה למסים על הרווח
48.5	38.5	27.2		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה בש"ח				
956.2	759.1	536.3		רווח נקי למניה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
	במיליוני ש"ח		
48.5	38.5	27.2	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח כולל אחר, לפני מסים :
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
0.4	-	(0.9)	לפי שווי הוגן נטו
0.4	-	(0.9)	רווח כולל אחר, לפני מסים
(0.1)	-	0.3	השפעת המס המתייחס
0.3	-	(0.6)	רווח כולל אחר, לאחר מיסים
48.8	38.5	26.6	הרווח הכולל המתייחס לבעלי מניות הבנק

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון

סכומים מדווחים

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון המניות הנפרע
מיליוני ש"ח			
343.1	330.2	(0.1)	13.0
48.5	48.5	-	-
(60.0)	(60.0)	-	-
0.3	-	0.3	-
331.9	318.7	0.2	13.0
38.5	38.5	-	-
(15.0)	(15.0)	-	-
-	-	-	-
355.4	342.2	0.2	13.0
27.2	27.2	-	-
(20.0)	(20.0)	-	-
(0.6)	-	(0.6)	-
362.0	349.4	(0.4)	13.0

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

רווח נקי

דיבידנד ששולם

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

רווח נקי

דיבידנד ששולם

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

רווח נקי

דיבידנד ששולם

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח			
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
48.5	38.5	27.2	רווח נקי לשנה
התאמות:			
2.2	2.2	2.5	פחת על בניינים וציוד
-	-	0.1	הפסד ממימוש בניינים וציוד
7.7	4.0	6.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1.7	0.5	0.1	פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה
(2.0)	(1.6)	(1.9)	מיסים נדחים, נטו
(4.3)	(1.5)	2.0	רווח משינוי ערך ניירות ערך לפדיון ומשינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(0.7)	(0.6)	(0.3)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
שינוי נטו בנכסים שוטפים			
(32.3)	59.5	42.3	פקדונות בבנקים
(137.5)	(94.9)	(116.2)	אשראי לציבור
3.8	1.2	(22.6)	ניירות ערך למסחר
(0.9)	(14.1)	2.5	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות			
52.7	(10.9)	10.8	פיקדונות מבנקים
134.7	(192.2)	239.0	פיקדונות הציבור
(0.6)	0.4	-	פיקדונות הממשלה
(1.3)	8.7	11.9	התחייבויות אחרות
1.9	2.6	(0.2)	שערוך כתבי התחייבויות נדחים
73.6	(198.2)	203.7	
מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)			
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
13.3	34.2	-	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(1,231.3)	(752.6)	(504.5)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
528.4	152.7	321.7	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
574.1	780.8	229.8	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(3.5)	(4.2)	(1.2)	רכישת בניינים וציוד
3.5	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(115.5)	210.9	45.8	
מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)			

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

סכומים מדווחים

2012	2013	2014	
	מיליוני ש"ח		
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(60.0)	(15.0)	(20.0)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(60.0)	(15.0)	(20.0)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
(101.9)	(2.3)	229.5	גידול (קטון) במזומנים
996.0	894.1	891.8	יתרת מזומנים לתחילת השנה
894.1	891.8	1,121.3	יתרת מזומנים לסוף השנה
			ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו
215.4	187.0	147.2	ריבית שהתקבלה
60.9	39.6	16.3	ריבית ששולמה
49.3	34.4	32.2	מסים על הכנסה ששולמו
3.9	3.6	6.3	מסים על הכנסה שהתקבלו
			פעולות שלא במזומן
(1.7)	-	-	רכישת בניינים וציוד

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

(1) בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הבנק הינו חברת בת ישירה של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ (להלן : "הבינלאומי"). הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בפברואר 2015.

(2) הגדרות

דוחות כספיים אלה :

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה התאגיד מפיק ומוציא את עיקר המזומנים. מטבע הפעילות של הבנק הינו שקל.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כהגדרתם ב-IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, למעט בעלי עניין.

בעלי עניין - כמשמעותם בפסקה 1 להגדרה "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי חשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק נערכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעריכת הדוחות הכספיים הבנק מיישם, בין היתר, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים וכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבלבית העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי מבוסס על כללי חשבונאות מקובלים בישראל ועל תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:

(א) במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;

(ב) במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;

(ג) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;

(ד) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;

(ה) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח ומעוגלים ל0.1 מיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הרבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות רבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם.

עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידי בתקופת הכנסות רבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא, כאשר במסגרת יישום ההוראה שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווגן של עמלות הנ"ל כחלק מהכנסות רבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה, התאמת תשואה או עמלה אחרת.

להלן הגילוי להשפעה של יישום הוראה זו על הכנסות הרבית נטו, ההכנסות שאינן מרבית (עמלות) והרווח הנקי של הבנק בתקופה של השנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות ריבית במיליוני ש"ח	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
143.3	6.4	136.9	הכנסות ריבית, נטו
107.4	(9.1)	116.5	עמלות
27.2	(1.7)	28.9	רווח נקי

עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו בין סעיפי הכנסות ריבית והכנסות מעמלות.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

נכסים והתחייבויות צמודים כלולים בדוחות הכספיים כלהלן:
אלה הצמודים למטבע חוץ - לפי שער החליפין היציג שפורסם על ידי בנק ישראל לתאריך המאזן.
אלה הצמודים למדד המחירים לצרכן - לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן, למעט במקרים בהם תנאי ההסכם קובעים אחרת.
להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
באחוזים			בש"ח		

שער החליפין של:
הדולר של ארה"ב

(2.3) (7.0) 12.0 3.733 3.471 3.889

מדד המחירים לצרכן:
לחודש נובמבר
לחודש דצמבר

1.4 1.9 (0.1) 122.1 124.4 124.3
1.6 1.8 (0.2) 122.3 124.6 124.3

(2) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

(א) הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. (ב) הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.
(ג) ניירות ערך - ראה סעיף ד. (5) להלן.

(ד) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ד. (6) להלן.

(ה) הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

(3) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015, הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי שאינו לדיור ובפרט בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקן 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

(1) אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).

(2) כאשר החייב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כללי ההחזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים. הערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים ורק לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

חוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
 - לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה ייקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
 - החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן
 - ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:
- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
 - שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
 - לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה

חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות). ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליוני ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחקק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות החזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ההפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על הנחיות המפורטות בהוראות הדיווח לציבור. חישוב ההפרשה מבוסס על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי בטווח של 5 שנים שהסתיימו במועד הדיווח.

שיעורי הפסדי העבר מייצגים מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בשנים אלו (החל מיום 1 בינואר 2011) או שיעורי ההפרשה ביחס ליתרה הממוצעת של החובות. הבנק משתמש בשיעור ההפסדים אשר מהווה ממוצע של שיעורי הפסדי העבר בטווח השנים כאמור לעיל. בנוסף לממוצע שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, כאמור לעיל, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגבייה לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח בהתייחס לממוצע שיעורי הפסד בטווח השנים.

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממש.

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי

הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמיושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

הפרשה קבוצתית בגין אשראי צרכני לאנשים פרטיים

ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לעדכון הוראות הדיווח בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בהתאם לחוזר בקביעת הפרשה להפסדי אשראי על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יש להביא בחשבון, בין היתר, הן את הפסדי העבר, אשר יחושבו בהתאם לממוצע הפסדי העבר בחמש השנים האחרונות, והן את ההתאמות בגין הגורמים האיכותיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, בשיעור שלא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא פגום. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית. כמו כן, נקבע כי תאגידים בנקאיים אשר שיעורי ההפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד יישמו שיעור התאמה איכותי שלא יפחת מ-0.5% מיתרת האשראי כאמור.

בהתאם לאמור בחוזר, הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות החדשות ונערך לפיתוח ויישום מתודולוגיית חישוב ההפרשה הקבוצתית המביאה בחשבון מקדם התאמה איכותי כנדרש בהוראות. כמו כן, הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר בנוגע לשיעור ההתאמה האיכותי בשיעור של 0.75% מעל ממוצע הפסדי העבר בטווח של 5 שנים שהסתיימו במועד הדיווח. ההוראות החדשות שנקבעו בחוזר יושמו באופן של מכאן ולהבא. כתוצאה מהיישום הוגדלה ההפרשה להפסדי אשראי בסך של כ-3 מיליון ש"ח, לפני מס. הגידול ביתרות ההפרשה נזקף לרווח והפסד.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בבטחון, הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית של כל יתרת ההפרשה להפסדי אשראי. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה סעיף ד. (3) לעיל.

לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטא כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את הוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי

יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי.

בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - אחר ובנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה.

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מכאן ולהבא. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. בנוסף, החל מהדוח לשנת 2014 מיישם הבנק דרישות גילוי נוספות בדבר דירוג אשראי. לגבי גילויים חדשים כאמור, לא נדרש הבנק לכלול מידע השוואתי.

ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 4 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

(4) ניירות ערך

- ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כלהלן:
- אגרות חוב מוחזקות לפדיון - אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט אגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. אגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
- ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.
- הכנסות מצבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.
- עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף ד. (7) להלן.
- לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף ד. (8) להלן.

(5) מכשירים פיננסיים נגזרים,

הבנק חשוף לסיכונים אשראי, סיכונים נזילות וסיכונים שוק. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים השונים, הבנק משתמש במכשירים פיננסיים.

(6) קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישמת את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10) אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012, מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבת בהוראות הדיווח לציבור את הכללים שנקבעו בעדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S. GAAP וב-IFRS.

שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

לצורך מדידת שווי הוגן לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים.

בנוסף, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחות שנקבעו ב-ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של ההתחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18, "יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

(7) ירידת ערך מכשירים פיננסיים

ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
 - נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
 - איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו. לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
 - איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
 - איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
 - נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי אגרות חוב - העלות המופחתת), ומשך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו הינה מעל 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.
- בנוסף, הבחינה בנושא קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים.
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
 - הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
 - במקרה של אגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
 - במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.

כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנוקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

אשראי לציבור ויתרות חוב

ראה באור ד. (4) לעיל.

(8) רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

(9) חכירות

החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הבנק. תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

(10) ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מסים נדחים נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה הבנק או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

(11) זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד-מעביד קיימות בבנק עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. ההתחייבויות עתידיות בגין מענק ותק, פיצויי פיטורין עודפים, ביטוח חיים, הטבות לגימלאים ופנסיה מחושבות על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של הטבות נצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. שיעור התמורה מתבסס על הוראות עדכניות של הממונה על שוק ההון ביטוח וחשכון. שיעור עליית השכר בעתיד מוערך על ידי ההנהלה.

ההתחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. ראה באור 14.

הנחיות והבהרות בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בנושא בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשינוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון ההתחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

בפרט, לפי המכתב, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בעקבות יישום ההנחיות של הפיקוח, ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים מוצגת בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

(12) התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הבנק קבע, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

באור 17 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה.

(13) הוצאות מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק שהו מוסד כספי לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים.

המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו הבנק צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר בספרים כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים.

לצורך הקביעה כי ניתן להכיר בנכס מס נדחה, הבנק מביא בחשבון את כל הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות, התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה.

במידה ואין זה צפוי שלבנק תהיה הכנסה חייבת מספיקה נכסי מסים נדחים נטו לא יעלו על סכום הפרשים זמניים החייבים במס.

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקיז נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוז של נכסים והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה

(14) רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(15) דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשיוך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל ב"סכומים שלא הוקצו והתאמות".

(16) גילויים בהקשר לצד קשור

IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף, נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

(17) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה.

נטילת התחייבות או ויתור

הבנק גורע את ההתחייבות מהדוחות הכספיים לפי שוויה ההוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויה ההוגן במועד הסילוק נזקף כרווח או כהפסד. במקרה של נטילת התחייבות ההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבעה נזקף להון. במקרה של ויתור השווי ההוגן של ההתחייבות שנמחלה נזקף להון.

שיפוי

סכום השיפוי נזקף להון.

הלוואות, לרבות פקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות מתכונת גילוי והוראות מעבר. בחוזר מצוין כי בנק ישראל הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאיגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. בנק הסבור ששינויים במרווח המתקבל לעיל בתקופה מסוימת נובעים מתנודות חריגות בשווקים, באופן שהמרווחים המתקבלים על פיהם אינם מתאימים לשמש להיוון כאמור לעיל, יפנה לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. בהתאם לחוזר, דוגמאות למצבים אלה יכולים לכלול, בין היתר, שינויים בגינם המרווח המתקבל יהיה גבוה מהמרווח על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (מקומי) בישראל.

הבנק נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים, נקבע כדלקמן:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013 הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), יכלול במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.
 - רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.
 - הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנוטרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
 - רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013, ובתקופות לאחר מכן, יכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
 - השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד (כגון מענקי ותק), תיזקף לעודפים.
- בנוסף, החוזר מעדכן את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.
- כמו כן, ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא הטבות לעובדים, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכיחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.
- הבנק נערך לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. הבנק מיפה את כל הטבות העובדים, ובחן את אופן מדידתם בהתאם לכללי החשבונאות בארה"ב ובהתאם לחוזרים והנחיות הפיקוח על הבנקים.
- לאחר שנקבע אופן המדידה, בוצעו החישובים הנדרשים על ידי אקטואר חיצוני.

עיקרי ההוראות החדשות בנושא זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה – פנסיה, פיצויים והטבות אחרות – תכניות להטבה מוגדרת

- הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתכניות פנסיה ותכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ופרישה.
- הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס תקופתי ומעדכן הנחות אלה בעת הצורך.
- שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות.
- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.
- הבנק מיישם את הנחות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה – תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים: מענקי ותק

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה ופרישה.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי – חופשה ומחלה

- ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.
- במקרים בהם הבנק צובר התחייבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו במהלך השירות השוטף, ההתחייבות תימדד תוך שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.

השינויים העיקריים ביחס למדיניות החשבונאית המיושמת כיום בדוחות הכספיים

- שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.
- רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.
- בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, התחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין מוצגת בסכום הגבוה מבין (1) סכום ההתחייבות המחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שתיגרם בגין מתן הטבות כאמור, לבין (2) סכום ההתחייבות המחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- למידע נוסף באשר למדיניות החשבונאית שמיישם הבנק כיום בנושא זכויות עובדים, ראה ביאור 1.ד.19).

להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה ליום 1 בינואר 2015 בגין יישום הכללים החדשים הינה גידול בנכסים בסך של כ- 5.6 מיליון ש"ח, גידול בהתחייבויות בסך של כ- 14.8 מיליון ש"ח וקטון בהון בסך של כ- 9.2 מיליון ש"ח לאחר מס. למרות ההשפעה המהותית לרעה על ההון העצמי של הבנק, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל III, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד כולל אחר מצטבר הנובעת מהתאמות בגין הטבות לעובדים, והסכום שנוקף ישירות לעודפים ליום 1 בינואר 2013 בגין השפעת האימוץ לראשונה, לא יובאו בחשבון באופן מיידי אלא יהיו כפופים להוראות מעבר, כך שהשפעתם תיפרס בשיעורים שווים של 20% החל מיום 1 בינואר 2014, 40% מיום 1 בינואר 2015 ועד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018. לגילוי על אומדן ההשפעה הצפויה על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2014 ראה באור 12ב'.

שיעור ההיוון הממוצע אשר נעשה בו שימוש לצורך אומדן זה הינו כ-2%. שיעור ההיוון מבוסס על עקום ריבית צמוד מדד של אג"ח ממשלתי בישראל ובתוספת המרווח הבינלאומי שנקבע בהתבסס על ההפרש הממוצע בין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של קונצרנים בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

(2) דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 6 באוקטובר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480, בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";
- נושא 20-470, בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן
- נושא 30-505, בדבר "מניות באוצר".

(3) חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם.

התיקונים להוראות נועדו לחייב דיווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. בנוסף, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

הכללים החדשים יחולו מהדוחות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

- בדוחות לשנת 2015 תחול דרישת הגילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי.
- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספר השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי ההשוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן. יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

(4) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, אומצו בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט IAS 19 בדבר הטבות עובדים אשר יישומו נדחה למועד מאוחר יותר. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי, הבהיר הפיקוח על הבנקים כי תתקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

במהלך ינואר 2014 הובהר על ידי הפיקוח על הבנקים כי תאגידים בנקאיים לא יידרשו לאמץ את כללי ה-IFRS אלא לאמץ באופן מלא את כללי התקינה החשבונאית האמריקאית, המיושמים על ידי בנקים בארה"ב. עם זאת יצוין כי טיוטה בנושא טרם הועברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני בנקאות.

(5) הכרה מהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בדצמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבוונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. הטיוטה מעדכנת את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבוונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לטיוטה החל מיום 1 בינואר 2017. בהתאם להוראות המעבר בטיטה, בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפידציה.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

באור 2 - מזומנים ופקדונות בבנקים

31 בדצמבר	
2013	2014
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
499.0	765.2
598.8	519.8
1,097.8	1,285.0
891.8	1,121.3

מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
פקדונות בבנקים מסחריים
סך הכל

מזה - מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנק ישראל לתקופה מקורית
של עד שלושה חודשים

באור 3 - ניירות ערך (1)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
סכומים מדווחים				
מיליוני ש"ח				

139.0	139.7	0.2	(0.9)	139.0
42.9	42.9	0.1	(0.1)	42.9
181.9	182.6	0.3 ⁽⁴⁾	(1.0) ⁽⁴⁾	181.9
24.7	24.8	(5)-	(5)-	24.7
206.6	207.4	0.3	(1.0)	206.6

31 בדצמבר 2014

א. אגרות חוב זמינות למכירה
ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 בדצמבר 2013

א. אגרות חוב זמינות למכירה
ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

- (1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באורים 18 ו-19.
- (2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (3) ראה גם באור 16.
- (4) כלולים בהון.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2014		
אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
50.9	15.6	35.3
6.5	5.4	1.1
(17.9)	(7.6)	(10.3)
18.9	4.3	14.6
1.0	(3.3)	4.3
58.4	17.7	40.7
8.0	1.4	6.6

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
מזה : בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני
שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני
שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

2012			2013		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
65.4	21.5	43.9	61.9	16.3	45.6
7.7	(0.1)	7.8	4.0	1.4	2.6
(17.6)	(8.3)	(9.3)	(24.6)	(6.0)	(18.6)
6.4	3.2	3.2	9.6	3.9	5.7
(11.2)	(5.1)	(6.1)	(15.0)	(2.1)	(12.9)
61.9	16.3	45.6	50.9	15.6	35.3
7.0	1.5	5.5	7.8	1.8	6.0
1,323.9	60.9	1,263.0	1,291.4	51.2	1,240.2
843.4	500.4	343.0	955.0	606.2	348.8
2,167.3	561.3	1,606.0	2,246.4	657.4	1,589.0
40.1	5.0	35.1	24.7	2.6	22.1
14.8	9.8	5.0	18.4	11.2	7.2
54.9	14.8	40.1	43.1	13.8	29.3

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות					
1. איכות אשראי ופיגורים					
חובות לא פגומים - מידע נוסף					
לא בעייתיים	בעייתיים לא פגומים (1)	בעייתיים פגומים (2)	סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר (3)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (4)
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2014					
ציבור - מסחרי					
279.5	7.1	10.4	297.0	0.2	0.1
96.7	0.1	2.9	99.7	-	-
50.3	1.8	2.6	54.7	-	-
1,119.7	18.8	31.0	1,169.5	0.5	2.8
1,546.2	27.8	46.9	1,620.9	0.7	2.9
711.8	20.5	10.2	742.5	2.1	3.5
2,258.0	48.3	57.1	2,363.4	2.8	6.4
519.9	-	-	519.9	-	-
-	-	-	-	-	-
2,777.9	48.3	57.1	2,883.3	2.8	6.4
31 בדצמבר 2013					
ציבור - מסחרי					
281.5	15.9	53.0	350.4	-	-
74.3	0.1	3.8	78.2	-	-
63.7	0.1	2.3	66.1	-	-
1,039.8	24.4	30.1	1,094.3	0.3	2.8
1,459.3	40.5	89.2	1,589.0	0.3	2.8
617.9	27.6	11.9	657.4	1.2	5.6
2,077.2	68.1	101.1	2,246.4	1.5	8.4
598.7	-	-	598.7	-	-
-	-	-	-	-	-
2,675.9	68.1	101.1	2,845.1	1.5	8.4

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 2.ב.ג. להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 6.4 מיליון ש"ח (2013 - 8.4 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
16.0	10.4	4.8	0.9	5.6
3.5	2.9	1.9	0.3	1.0
3.3	2.6	2.6	-	-
81.7	31.0	15.6	13.5	15.4
104.5	46.9	24.9	14.7	22.0
35.1	10.2	7.1	3.1	3.1
139.6	57.1	32.0	17.8	25.1

31 בדצמבר 2014

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
66.7	53.0	53.0	-	-
5.3	3.8	2.9	0.9	0.9
2.4	2.3	1.1	-	1.2
74.5	30.1	15.3	9.5	14.8
148.9	89.2	72.3	10.4	16.9
41.9	11.9	9.6	2.1	2.3
190.8	101.1	81.9	12.5	19.2

31 בדצמבר 2013

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

[1] ייתרת חוב רשומה.

[2] הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פיננסיים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פיננסיים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
0.1	0.1	55.7	0.1	0.1	21.2
-	-	4.1	0.3	0.3	3.3
-	-	1.7	-	-	1.5
1.0	1.0	32.8	1.5	1.5	29.7
1.1	1.1	94.3	1.9	1.9	55.7
1.3	1.3	10.5	1.4	1.4	11.5
2.4	2.4	104.8	3.3	3.3	67.2

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

2012 במיליוני ש"ח

67.1

יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח

סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן
בו סווג כפגום⁽¹⁾

2.3

סך הכנסות ריבית שהיו נרשמו בתקופת הדיווח אלו היה אשראי צובר
ריבית לפי תנאיו המקוריים

18.8

2.3

⁽¹⁾ מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

⁽²⁾ אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 4.1 מיליון ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (6.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013).

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך) ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 בדצמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1) במיליוני ש"ח	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
1.6	1.0	-	-	0.6
2.2	1.9	-	-	0.3
1.0	0.9	-	-	0.1
9.7	2.7	-	-	7.0
14.5	6.5	-	-	8.0
8.0	1.9	-	-	6.1
22.5	8.4	-	-	14.1

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

31 בדצמבר 2013				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1) במיליוני ש"ח	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
2.2	0.2	-	-	2.0
2.6	0.7	-	-	1.9
0.1	-	-	-	0.1
13.8	2.1	-	-	11.7
18.7	3.0	-	-	15.7
8.3	0.9	-	-	7.4
27.0	3.9	-	-	23.1

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך) ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו			ארגונים מחדש שבוצעו		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
יתרת חוב	רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב	רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
2.4	2.4	6	1.6	1.7	6
0.8	1.0	7	0.4	0.4	1
-	-	-	-	-	-
16.0	16.1	58	4.8	6.3	32
19.2	19.5	71	6.8	8.4	39
7.9	8.3	235	6.8	7.6	187
27.1	27.8	306	13.6	16.0	226

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013(1)		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014(1)	
יתרת חוב	מס' חוזים	יתרת חוב	מס' חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
0.1	1	0.1	2
-	1	-	-
-	-	-	-
1.1	12	1.0	5
1.2	14	1.1	7
1.1	45	0.6	28
2.3	59	1.7	35

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

(1) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני, לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר			2014	
סיכון אשראי חוץ מאזני (1) (3)	אשראי (1)	מספר לווים (2)	תחום אשראי ללווה	
			אלפי ש"ח	
סכומים מדווחים	מיליוני ש"ח			
47.8	33.5	18,952	עד 10	
49.1	49.7	6,620	מ- 10 עד 20	
77.2	114.1	6,580	מ- 20 עד 40	
96.1	217.1	5,524	מ- 40 עד 80	
92.6	244.3	3,120	מ- 80 עד 150	
83.6	187.2	1,327	מ- 150 עד 300	
70.7	143.4	521	מ- 300 עד 600	
67.9	155.4	268	מ- 600 עד 1,200	
42.7	140.8	122	מ- 1,200 עד 2,000	
73.6	218.0	104	מ- 2,000 עד 4,000	
37.1	305.5	62	מ- 4,000 עד 8,000	
106.8	310.5	34	מ- 8,000 עד 20,000	
55.6	51.3	4	מ- 20,000 עד 40,000	
157.7	192.6	6	מ- 40,000 עד 106,566 (*)	
1,058.5	2,363.4	43,244	סך הכל אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני	

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(*) תקרת האשראי במדרגה העליונה בניכוי קיזוזים מותרים הינה 53.2 מיליון ש"ח.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני, לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר				
2013				
סיכון אשראי	אשראי ⁽¹⁾	מספר	תחום אשראי ללווה	
חוץ מאזני ⁽¹⁾ ⁽³⁾		לווים	אלפי ש"ח	
סכומים מדווחים		(2)		
מיליוני ש"ח				
48.3	34.4	19,503	עד 10	
49.9	49.3	6,679	מ- 10 עד 20	
73.9	107.0	6,219	מ- 20 עד 40	
93.8	195.1	5,079	מ- 40 עד 80	
91.2	202.6	2,745	מ- 80 עד 150	
82.8	159.6	1,196	מ- 150 עד 300	
66.6	131.0	474	מ- 300 עד 600	
56.1	149.5	237	מ- 600 עד 1,200	
50.0	139.4	122	מ- 1,200 עד 2,000	
61.5	226.9	101	מ- 2,000 עד 4,000	
52.8	263.4	57	מ- 4,000 עד 8,000	
105.0	305.0	33	מ- 8,000 עד 20,000	
76.7	143.0	8	מ- 20,000 עד 40,000	
67.7	140.2	4	מ- 40,000 עד 75,465 ^(*)	
976.3	2,246.4	42,457	סך הכל אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני	

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(*) תקרת האשראי במדרגה העליונה בניכוי קיזוזים מותרים הינה 43.3 מיליון ש"ח.

באור 5 - בניינים וציוד

סך הכל	בניינים ומקרקעין לרבות שיפורים	
	ציוד וריהוט	במושכר
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
40.1	7.6	32.5
4.2	1.7	2.5
44.3	9.3	35.0
1.2	0.4	0.8
(2.5)	(0.5)	(2.0)
43.0	9.2	33.8
21.1	4.1	17.0
2.2	0.5	1.7
23.3	4.6	18.7
2.5	0.6	1.9
(2.4)	(0.4)	(2.0)
23.4	4.8	18.6
19.0	3.5	15.5
21.0	4.7	16.3
19.6	4.4	15.2
	8.4%	7.6%
	8.4%	7.6%

עלות נכסים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

תוספות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

תוספות

גריעות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

פחת

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

פחת לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

פחת לשנה

גריעות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הערך בספרים

ליום 31 בדצמבר 2012

ליום 31 בדצמבר 2013

ליום 31 בדצמבר 2014

שיעור הפחת הממוצע

ליום 31 בדצמבר 2013

ליום 31 בדצמבר 2014

התקשרויות לשכירת בניינים - ראה באור 16.

באור 6 - נכסים אחרים

31 בדצמבר	
2013	2014
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
26.9	28.8
8.3	10.3
1.7	1.8
0.2	0.4
9.6	4.8
46.7	46.1

מסים נדחים לקבל, נטו (נ)
 עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על ההפרשות השוטפות
 הוצאות מראש
 יתרת חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט נגזרים משובצים)
 חייבים אחרים ויתרות חובה
 סך כל הנכסים האחרים

(נ) ראה גם באור 24.

באור 7 - פקדונות הציבור

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	
2013	2014
מיליוני ש"ח	
856.8	1,190.0
116.3	100.3
973.1	1,290.3
1,837.9	1,759.7
2,811.0	3,050.0

1,650.6 ⁽¹⁾	1,661.3
153.5 ⁽¹⁾	179.5
1,006.9 ⁽¹⁾	1,209.2

31 בדצמבר	
2013	2014
מיליוני ש"ח	
1,604.3	1,679.4
691.5	798.1
361.7	393.0
153.5	179.5
2,811.0	3,050.0

בישראל

לפי דרישה

- אינם נושאים ריבית

- נושאים ריבית

סך הכל לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל פקדונות בישראל⁽¹⁾

(1) מזה:

פקדונות של אנשים פרטיים

פקדונות של גופים מוסדיים

פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

תקרת הפקדון

במיליוני ש"ח

עד 1

מעל 1 עד 10

מעל 10 עד 100

מעל 100 עד 500

סה"כ

(1) סווג מחדש.

באור 8 - פקדונות מבנקים

31 בדצמבר	
2013	2014
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
87.0	97.9
0.5	0.4
87.5	98.3

בנקים מסחריים

פקדונות לפי דרישה

פקדונות לזמן קצוב

סך כל הפקדונות מבנקים

באור 9 - כתבי התחייבות נדחים

31 בדצמבר		שיעור תשואה פנימי(2)	משך חיים ממוצע(1)
2013	2014		
סכומים מדווחים			
במיליוני ש"ח			
137.9	137.7	3.67	6.31
137.9	137.7		

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

שאינם ניתנים להמרה במניות:

במטבע ישראלי צמוד למדד

סך כל אגרות החוב וכתבי התחייבויות

(1) משך חיים ממוצע הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהווך לפי שיעור התשואה הפנימי.

(2) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

באור 10 - התחייבויות אחרות

31 בדצמבר	
2013	2014
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
8.3	8.4
33.9	39.9
6.6	9.3
138.0	144.0
20.8	18.0
207.6	219.6

עודף עתודה לפיצויי פרישה על היעודה (1)

עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות

הכנסות מראש

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

זכאים אחרים

סך כל ההתחייבויות האחרות

(1) ראה גם באור 13.

באור 11 - הון

א - הון המניות

אלפי ש"ח נומינלי		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
51	162	50,720	162,000

ליום 31 בדצמבר 2014 - 2012 :
מניות רגילות בנות 1 ש"ח

ב - מבנה ההון של הבנק

ביום 1 ביוני 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לשנות את מבנה ההון של הבנק, להחליף את תקנון ההתאגדות ולתקן את תזכיר ההתאגדות, וזאת, בעיקר על רקע רכישת כל מניות הבנק על ידי בעל מניות אחד. בכל הקשור לסעיפים הנוגעים לפטור, שיפוי וביטוח נושאי משרה, ששונ לאחרונה, לא חל שינוי נוסף בתקנון החדש. בהתאם להחלטת שינוי מבנה ההון, כל המניות שהיו קרויות "מניית מייסד" "מניות רגילות א" ו- "מניות רגילות ב" בהון הרשום והמונפק של הבנק ייקראו לאחר ההחלטה "מניות רגילות" ויקנו את הזכויות הנתונות למניות הרגילות על פי התקנון, כמו כן נקבע כי כל 10,000 מניות, מכל סוג שהוא של הבנק (ושהיו בעלות 0.0001 ש"ח ע.ג. כ"א) אוחדו ל- 1 מניה רגילה בת 1 ש"ח ע.ג., כך שלאחר איחוד ההון, הון המניות של הבנק שהיה מורכב מ- 1,620,000,000 מניות (מסוגים שונים) בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. כ"א, הינו כעת הון מניות המורכב מ- 162,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

ג - דיבידנד

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 25 בדצמבר 2014 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.
ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.
ביום 27 בדצמבר 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.
ביום 6 באוגוסט 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

בחודש מאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
 - ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
 - טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
 - טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון (להלן: "החוזר"). החוזר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

בהתאם לכך, במסגרת הביאור על הלימות ההון בדוחות הכספיים הרבעוניים בשנת 2014, נכלל הגילוי על מספרי השוואה לתקופות קודמות הערוכים בהתאם להוראות באזל 2 כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים, וכן הגילוי על מספרי השוואה מבוקרים ליום 1 בינואר 2014 הערוכים בהתאם להוראות באזל 3.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

31.12.2013	1.1.2014	31.12.2014	
(באזל 2) ⁽²⁾	(באזל 3) ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח			
355.2	-	-	א. בנתוני הבנק:
-	355.4	362.0	1. הון לצורך חישוב יחס ההון
-	-	-	הון ליבה
140.2	141.2 ⁽⁴⁾	142.5	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
495.4	496.6 ⁽⁴⁾	504.5	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
			הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
2,391.6	2,469.9	2,578.2	סיכון אשראי
0.1	0.1	-	סיכונים שוק
463.4	463.4	446.3	סיכון תפעולי
2,855.1	2,933.4	3,024.5	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			3. יחס ההון לרכיבי סיכון
12.4	-	-	יחס הון ליבה
-	12.1	12.0	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
12.4	12.1	12.0	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.4	16.9 ⁽⁴⁾	16.7	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
7.5	-	-	יחס הון ליבה המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
-	9.0	9.0	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
9.0	12.5	12.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾

[1] מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.

[2] מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1.1.2014.

[3] יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

[4] יחס ההון הכולל ליום 1 בינואר 2014 (פרופורמה) הוצג מחדש בשל טעות בחישוב הון רובד 2, והינו נמוך ב-0.2% מהשיעור שהוצג.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

31.12.2013	1.1.2014	31.12.2014
(באזל 2) ⁽²⁾	(באזל 3) ⁽¹⁾	
מיליוני ש"ח		
355.4	355.4	362.0
(0.2)	-	-
355.2	355.4	362.0
-	-	-
-	-	-
355.2	355.4	362.0
-	-	-
-	-	-
-	-	-
138.0	110.3	110.3
2.2	30.9 ⁽³⁾	32.2
140.2	141.2	142.5
-	-	-
140.2	141.2 ⁽³⁾	142.5

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

1. הון עצמי רובד 1

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

2. הון רובד 1 נוסף

הון רובד 1 נוסף: מכשירים ועודפים לפני ניכויים
סך הכל ניכויים הון רובד 1 נוסף
סך הכל הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים

3. הון רובד 2

הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים:
סך הכל ניכויים - הון רובד 2
סך הכל הון רובד 2

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1.1.2014.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1.1.2014.

(3) הוצג מחדש בשל טעות בחישוב.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014	
באחוזים		
		יחס ההון לרכיבי סיכון
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299
12.1	11.6 ⁽¹⁾	
-	0.4	השפעת הוראות המעבר
12.1	12.0	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299

(1) לרבות השפעה צפויה של אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, לפי נתונים צפויים ליום 1 בינואר 2015.

ד. יעד הלימות ההון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה להחזיק רמת הלימות הון, בהתאם ליעד הון הנקבע בתהליך פנימי, אשר לא יפחת מיעדי ההון המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרס 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש מהבנק הוא 12.5%.

בהמשך למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא ה-SREP ובהתאם לממצאי תהליך ה-ICAAP מיום 25 בדצמבר 2014, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ה. דיווח על יחס כיסוי הנזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין - 221 בנושא יחס כיסוי נזילות, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות יונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן - "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות.

בהתאם לכך, נקבע, בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 יתווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות בבנק (בכפוף לתחולה) במסגרת הבאור הרבעוני ובבאור השנתי, אשר שמותיהם ישונו ל"ביאור הלימות הון ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים".

ו. דיבידנד

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 25 בדצמבר 2014 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

ביום 27 בדצמבר 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

ביום 6 באוגוסט 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

באור 13 - זכויות עובדים

א - זכויות עובדים בעת פרישה

31 בדצמבר	
2013	2014
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
22.2	22.7
(30.5)	(31.1)
(8.3)	(8.4)

יעודה לפיצויי פרישה

בניכוי - עתודה לפיצוי פרישה

עודף העתודה נכלל בהתחייבויות אחרות (באור 10)

העתודה לפיצויי פרישה הכלולה במאזן ביחד עם תשלומים בגין פוליסות לבטוח מנהלים מכסים את התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו על בסיס שכרם האחרון ותקופת עבודתם.

הסכומים שהופקדו על ידי הבנק בחברות ביטוח אינם בשליטתו ובניהולו ולפיכך לא ניתן להם ביטוי במאזן.

היעודה הכלולה במאזן מתייחסת להפקדות בקופת גמל מוכרת לפיצויים והיא כוללת רווחים שנצברו. משיכת כספי היעודה מותנית בקיום ההוראות המפורטות בחוק פיצויי פיטורין.

ב - מענק הסתגלות ומענק מיוחד

במסגרת הסכמים אישיים שיש לבנק עם חברי ההנהלה, זכאים עובדים אלו לקבל בנוסף לפיצויים הרגילים שישולמו להם בעת פרישתם גם מענק הסתגלות בגובה של מספר חודשי משכורת. הפרשה בגין התחייבות זו נכללה במאזן במסגרת סעיף "עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות" במסגרת התחייבויות אחרות (באור 10).

ג - מענקי יובל

עובדי הבנק זכאים, בהגיעם לוותק מסויים, למענקים מיוחדים ולתקופת חופשה מיוחדת ("מענקי יובל"). החישוב האקטוארי לתאריך המאזן מתבסס על הוראות עדכניות של האקטואר הראשי במשרד האוצר לגבי שיעורי תמותה מחודש פברואר 2007, אשר נקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לחברות הביטוח.

החישוב האקטוארי לתאריך המאזן נעשה על בסיס שיעור היוון של 4% אשר נקבע על ידי המפקח על הבנקים ובהנחת עליית שכר ריאלית המבוססת על ניסיון העבר ומשתנה בהתאם לוותק העובד.

התחייבות הבנק למענקים כאמור, מסתכמת ב- 17.4 מיליון ש"ח (2013 - 15.8 מיליון ש"ח) והיא נכללה במאזן בסעיף "עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות" במסגרת התחייבויות אחרות (באור 10).

ד - חופשה

עובדי הבנק זכאים על-פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. יתרת ההפרשה לחופשה לתאריך המאזן מסתכמת ב- 3.9 מיליון ש"ח (2013 - 3.5 מיליון ש"ח) והיא נכללת בסעיף "עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות" במסגרת התחייבויות אחרות (באור 10).

ה - מדיניות תגמול

ביום 17 בספטמבר 2014, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 7 בספטמבר 2014, ובהתאם למדיניות התגמול לנושאי בבנק והוראת ניהול בנקאי 301A בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים מסוימים בתוכנית המענקים למנהלים בכירים הקודמת בבנק, שאושרה בינואר 2013 על ידי דירקטוריון הבנק לאחר אישור ועדת הביקורת מיום 20 בדצמבר 2012, החל משנת העבודה 2014 והכל כמפורט להלן:

1. תכנית התגמול תחול על בעלי התפקידים הבאים: המנכ"ל וחברי ההנהלה של הבנק (אשר לנכון למועד זה כוללים בנוסף למנכ"ל ארבעה חברים, (בעלי התפקידים האמורים למעט המנכ"ל ייקראו להלן - "הבכירים האחרים"). (להלן ייקראו כלל בעלי התפקידים בסעיף זה - "הבכירים").

2. תכנית התגמול קובעת את אופן קביעת המענק השנתי לבכירים בגין שנת 2014 ואילך ואינה מתייחסת ליתר רכיבי התגמול.

3. תנאי הסף לזקיפה ולתשלום המענק השנתי הינם כמפורט להלן:

3.1 זקיפה ותשלום מענק בגין שנת המענק ו/או תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק (ראה סעיף 7 להלן) ו/או הזכאות למימוש כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו (ראה סעיף 6.3 להלן), מותנים בעמידה בסף יחס הלימות ההון הכולל (להלן - "סף הלימות ההון"), כמשמעות יחס זה בדוחות הכספיים של הבנק, אשר ייקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק.

3.2 תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק (ראה סעיף 7 להלן), ו/או הזכאות למימוש כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו (ראה סעיף 6.3 להלן), ישולמו ויבשילו, לפי העניין, במלואם בשיעור תשואה להון בשנה שקדמה לשנת התשלום של 8% ומעלה ובטווח שבין שיעור תשואה להון של 4%-8% ישולם חלק יחסי של התשלומים או יבשיל חלק יחסי של כתבי האופציה על בסיס לינארי. מתחת לטווח זה לא ישולמו תשלומי מענק נדחה ולא יבשילו כתבי אופציה.

3.3 על אף האמור לעיל ובסעיף 4 להלן, כל עוד הבנק עומד בסף הלימות ההון, והתשואה להון בשנה השוטפת הינה חיובית, רשאי הדירקטוריון (לאחר אישור ועדת התגמול) להחליט על זקיפה ותשלום מענקים לפי שיקול דעת הדירקטוריון המתואר בסעיף 4.2.3 להלן, אם מצאו כי באותה השנה התקיימו נסיבות מיוחדות בבנק עצמו או במערכת הבנקאית או במצב המקרו כלכלי ובכפוף לאישורים הנדרשים על פי כל דין, ובלבד ששולמו מענקים שנתיים לעובדי הבנק בגין אותה שנה. זקיפה ותשלום של מענקים כאמור בסעיף זה לא תהיה כפופה להוראות סעיף 5.3 להלן.

4. התגמול לבכירים ייקבע בהתאם למפורט להלן:

4.1 תקציבי המענק למנכ"ל וליתר הבכירים האחרים ייקבעו על פי שיעור התשואה להון בשנה השוטפת, בהתאם לטבלה המפורטת בסעיף זה וההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 להלן. ככל ששיעור התשואה להון גדל, יגדל התקציב, וזאת עד לתקרת שיעור תשואה להון של 15%. תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים, לפני התאמות, ייקבע לפי "מענק כולל ממוצע לבכיר אחר", על פי הטבלה, מוכפל במספר הבכירים האחרים הזכאים בשנת המענק למענק על פי התוכנית, אלא אם החליט הדירקטוריון אחרת (להלן: "תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים"). חלוקת תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים בין הבכירים האחרים, תיעשה בהתאם למפורט בסעיף 5 להלן.

להלן הטבלה לקביעת תקציבי המענקים לפני התאמות ולקביעת הרכב המענק, לפי שיעור התשואה להון:

שיעור התשואה	התגמול הכולל למנכ"ל	שיעור האופציות מהתגמול למנכ"ל בלבד	התגמול לכל בכיר אחר (שאינו יו"ר או מנכ"ל)	תקרת התגמול הכולל לבכירים אחרים
(%)	ב-ש"ח	(%)	ב-ש"ח*	ב-ש"ח
8.50%	80,000	0	40,000	160,000
9.00%	100,000	0	50,000	200,000
9.50%	120,000	0	60,000	240,000
10.00%	135,000	0	67,500	270,000
10.50%	155,000	0	77,500	310,000
11.00%	170,000	0	85,000	340,000
11.50%	190,000	0	95,000	380,000
12.00%	205,000	0	102,500	410,000
12.50%	225,000	12.5	112,500	450,000
13.00%	240,000	22	120,000	480,000
13.50%	265,000	25	132,500	530,000
14.00%	290,000	25	145,000	580,000
14.50%	315,000	25	157,500	630,000
15.00%	335,000	25	167,500	670,000

הערות:

1. שיעור התשואה להון המינימאלי בטבלה לא יפחת מהשיעור המינימאלי שייקבע בבינלאומי לתשואה להון לאותה השנה.
 2. ככל ששיעור התשואה להון יחול בין שתי מדרגות יחושב התגמול באופן יחסי בין התגמולים באותן המדרגות.
 3. במקרה של עליה בשיעור הריבית חסרת הסיכון במשק מעל ל- 5%, ייבחן הצורך בעדכון הטבלה (לצורך העניין, הריבית חסרת הסיכון הממוצעת במשק תיקבע על פי תשואה לפדיון שנתית ממוצעת של אג"ח ממשלתי צמוד למדד המחירים לצרכן עם משך חיים ממוצע של שלוש שנים).
- 4.2 לתקציבי המענקים על פי הטבלה, כאמור, יתווספו או ינוכו הרכיבים הבאים:
- 4.2.1 תוספת / ניכוי בגין עמידה ביעד התשואה על פי תוכנית העבודה - תוספת או ניכוי של עד 12.5% מהסכומים לפי הטבלה על פי שיעור הפער לטובה או לרעה בתשואה להון בפועל בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ביחס ליעד התשואה להון שנקבע על ידי הדירקטוריון בתוכנית העבודה.
 - 4.2.2 תוספת / ניכוי בגין עמידה ביעד הלימות ההון על פי תוכנית העבודה - תוספת או ניכוי של עד 7.5% מהסכומים לפי הטבלה על פי שיעור הפער לטובה או לרעה ביחס הון הליבה לנכסי הסיכון בפועל, כמשמעות מונח זה בדוחות הכספיים של הבנק, ביחס ליעד שנקבע על ידי הדירקטוריון בתוכנית העבודה.
 - 4.2.3 אם התשואה של הבינלאומי לא תאפשר תשלום לחברי ההנהלה בבינלאומי, בעוד שהתשואה של הבנק תאפשר מתן מענקים לבכירים לפי תוכנית זו, ייקטן תקציב המענקים לבכירים ב- 10% (דהיינו, יקבלו רק 90% מסכום המענקים בטבלה). כל גידול של 1% (או חלק יחסי ממנו) בתשואה להון של הבינלאומי, הגבוה מיעד הסף של הבינלאומי (8.5%), יזכה בתוספת בשיעור של 2% (או חלק יחסי ממנה) מסכום המענקים בטבלה, עד למקסימום של 10% נוספים.
 - 4.2.4 תוספת או הפחתה על פי שיקול דעת הדירקטוריון - הדירקטוריון רשאי, על פי שיקול דעתו (לאחר המלצת ועדת התגמול ולאישור הבינלאומי כאמור במדיניות התגמול) להוסיף ו/או להפחית סכומי מענקים בהיקף מצרפי שלא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית בשנת המענק לכל אחד מהבכירים במצטבר. חלוקת התוספת או

ההפחתה, תיעשה לפי החלטת הדירקטוריון (בכפוף להמלצת ועדת התגמול), ובלבד שהתוספת או ההפחתה לבכיר לא תעלה על גובהה של משכורת וחצי. במסגרת זו רשאי הדירקטוריון גם לקבוע תוספת או הפחתה כוללת בגין הבכירים האחרים, אשר תתווסף לתקציב המענק הכולל בגינם או תופחת ממנו.

בהפעלת שיקול דעתו יביא הדירקטוריון בחשבון, בין היתר, שיקולים שונים המפורטים בתכנית, בין היתר, תוצאות הבנק בהשוואה לתוצאות הבנקים בקבוצה ובנקים אחרים בישראל בסדר גודל דומה לבנק פאג'י; נסיבות חיצוניות מיוחדות המשפיעות על כלל המערכת הבנקאית בישראל; שינוי מהותי לרעה במצב הבנק או במצב המקורו כלכלי; עמידה ביעדים ציית לחוקים, לתקנות והוראות רגולטוריות; הובלת תכניות התייעלות ועמידה ביעדים הנגזרים מהן; אירועי כשל; תרומה לשיפור יחסי העבודה בבנק; ועוד. על אף האמור, במקרים מיוחדים וחריגים ונימוקים שיצוינו, הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להפחית סכומים גבוהים יותר מסכומי המענק השנתי (ובכל מקרה לא יותר מתקציב המענק השנתי באותה השנה), בכפוף למגבלות הקבועות בדין ובהסכמים.

4.3 למנכ"ל בלבד, המענק הכולל על פי סעיפים 4.1-4.2 לעיל, יורכב ממענק כספי בשיעור הנע בין 100% ל-75% מסך המענק הכולל (להלן: "המענק הכספי") ומכתבי האופציה לרכישת מניות הבנק הבינלאומי, בשיעור הנע בין 0% ל-25% מסך המענק הכולל (להלן: "אופציות"), על פי שיעור התשואה להון בהתאם לטבלה לעיל וההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 לעיל כדלקמן:

המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות אם יוחלט על הענקתן של אופציות לחברי הנהלת הבינלאומי בגין שנת המענק בהתאם לתוכנית המענקים הבינלאומי. מענק בגובה של עד 300,000 ₪ (לאחר ההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 לעיל) – המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות בהתאם לחלק היחסי שיהיו זכאים לו חברי הנהלת הבינלאומי באותה שנת מענק, ככל שיבחר לקבל חלק מהמענק באופציות כאמור. מענק בגובה של 300,000 ש"ח ומעלה (לאחר ההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 לעיל) – שיעור האופציות יהיה על פי שיעור התשואה להון בהתאם לטבלה לעיל.

5. אופן חלוקת תקציב המענק הכולל בין הבכירים האחרים הינו כדלקמן:

5.1 95% מתקציב המענק הכולל לבכירים האחרים, שאינו נובע מתוספת לבכירים האחרים על פי שיקול דעת הדירקטוריון לפי סעיף 4.2.4 לעיל, יחולק ביניהם על פי מפתח המשקל את שכרם הבסיסי של הבכירים האחרים ואת הציון האישי שניתן להם בגין ביצועיהם בשנה השוטפת, ואילו היתרה, כולל התוספת לבכירים האחרים על פי שיקול דעת הדירקטוריון, ככל שניתנה כאמור בסעיף 4.2.4 לעיל, תחולק בגין הצטיינות המנהלים בשנה השוטפת לפי המלצת המנכ"ל (להלן - "רזרבת המנכ"ל").

5.2 תכנית התגמול קובעת מנגנון לקביעת הציון האישי (המורכב מרכיב מדידה כמותי ומציון הערכה אישית) תוך התייחסות נפרדת למבקר הפנימי, מנהל הסיכונים הראשי והחשבונאי הראשי בשים לב לחשיבות ורגישות תפקידיהם העוסקים בתפקידי פיקוח ובקרה ובדיווח הכספי. קביעת המרכיב הכמותי תיעשה בהתאם לעמידה במדדים אשר ברובם מורכבים מקריטריונים הניתנים המושפעים מפעילותו של אותו בכיר אחר או פעילות היחידה עליה הוא ממונה. ציוני הערכה אישית ייקבעו בשים לב לשיקולים שונים המפורטים בתכנית, בין היתר, התרומה לשליטה ביעדי ברמת הסיכון; עמידה ביעדי ציית לחוקים, לתקנות ולהוראות רגולטוריות, ממצאים מהותיים של דוחות ביקורת פנימית וחיצונית ועוד.

5.3 ככל שהמענק השנתי שייקבע למי מהבכירים האחרים, בהתאם לסעיף 5 לעיל, יכלול השפעה של קריטריונים איכותיים שאינה ניתנים למדידה העולה על 20% מסך המענק השנתי שנקבע לו, יותאם סך המענק השנתי עד שההשפעה של קריטריונים כאמור תעמוד על 20% מסך המענק השנתי.

6. חישוב מספר האופציות המוענקות למנכ"ל בלבד:

6.1 כמות האופציות שתוענק על פי תכנית התגמול תשקף שווה ערך לשיעור של בין 0% ל-25% (כאמור בטבלה שבסעיף 4.1 לעיל) מסך המענק הכולל לו הוא זכאי בהתאם לסעיף, 4 לעיל.

6.2 האופציות בגין השנה השוטפת יוענקו במועד הדיווח על התוצאות הכספיות לשנת המענק או במועד אישור המענק הכולל על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, לפי המאוחר, בכפוף לאישורים הנדרשים על פי כל דין.

6.3 האופציות תבשלנה בשלוש מנות: הראשונה (50%), תבשיל לאחר שנה ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה העוקבת לשנת המענק, לפי המאוחר, השנייה תבשיל לאחר שנתיים ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה השנייה שלאחר שנת המענק, לפי המאוחר והשלישית תבשיל לאחר שלוש שנים ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה השלישית שלאחר שנת המענק, לפי המאוחר. הבשלת כל מנה תהא מותנית בהמשך עבודת הבכיר בבנק עד למועד ההבשלה, ובכפוף לתנאי הסף המפורטים בסעיף 3 לעיל לגבי שנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד ההבשלה. אופציות שלא תבשלנה במועד ההבשלה המיועד לאור האמור בסעיף 3 לעיל, תפקענה מיידית.

6.4 מועד הפקיעה של האופציות שהבשילו יהא בתום שלוש שנים ממועד הבשלתן.

6.5 בחישוב הערך הכלכלי של האופציות לצורך חישוב כמות האופציות שיוקצו, יובאו בחשבון הנתונים וההנחות הבאות:

6.5.1 שווי האופציות יחושב על פי נוסחת "בלק אנד שולס" במועד הענקת המענק;

6.5.2 יונח, כי מועד המימוש הצפוי של האופציות יהא בחלוף שלוש שנים ממועד הענקתן;

6.5.3 אמידת סטיית התקן של תשואת מניות הבנק תעשה על בסיס תשואות שבועיות שיחושבו בהתאם למחירי סגירה מתואמים למשך "החיים" הצפוי של האופציות עד למימושן;

6.5.4 שער הרבית הינו רבית חסרת סיכון לא צמודה לפי משך "החיים" הממוצע הצפוי של האופציות עד למימושן.

6.6 יובהר כי האמור בתכנית התגמול עשוי להיות כפוף לאישורה ו/או תיקונה של תכנית האופציות על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק הבינלאומי ולהוראותיהם כפי שיקבעו. נכון למועד זה לא הוקצו או הוענקו כל אופציות כאמור על ידי הבנק הבינלאומי.

6.7 הקצאת האופציות, מימושן ומימוש המניות שיתקבלו ממימושן יעשו במסגרת מסלול רווח הון על פי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) לרבות כל התקנות ו/או הכללים ו/או כל חיקוק אחר מכוח סעיף זה.

6.8 ככל שהענקת אופציות למנכ"ל בהתאם לסעיף 6 זה, תביא להפרת הוראות דין ו/או היתר רשות מוסמכת, לרבות לעניין שיעורי ההחזקה המינימאליים בבינלאומי בהתאם להיתר בנק ישראל להחזקת אמצעי שליטה בבינלאומי, כפי שיהיה מעת לעת, יהיה רשאי הבינלאומי, בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים, לקבוע כי חלף הענקת הקצאת האופציות כאמור, ישולם חלק המענק בגינו היו אמורות האופציות להיות מוענקות גם כן במזומן (בכפוף להוראות הפריסה האמורות בסעיף 7 להלן) או שיוענק למנכ"ל מענק הצמוד למחיר מניית הבינלאומי בדמות אופציות מסוג פאנטום התלויות בביצועי מניית הבינלאומי (להלן - "אופציית פאנטום"), הניתנות למימוש במזומן, שיחולו עליהן התנאים שנקבעו לעיל ביחס לאופציות, בשינויים המחוייבים. השווי המקסימאלי של אופציות הפאנטום שישולם בפועל במועד מימושן יוגבל לעלייה של עד פי שניים במחיר מניית הבינלאומי במועד הענקת אופציית הפאנטום.

7. פריסת תשלומי המענק הכספי תהיה כדלקמן:

7.1 המענק השנתי שייקבע בשנה מסוימת, ייפרס על פני שלוש שנים. פריסת תשלום המענק במזומן בגין שנת המענק תתבצע כדלקמן:

7.1.1 תשלום במזומן של 50% מהמענק השנתי לבכיר בגין השנה השוטפת, בסמוך לאחר מועד אישור הדוחות הכספיים של הבנק בגין שנת המענק (להלן - "התשלום הראשון").

7.1.2 50% מהמענק השנתי, יידחה וייפרס בשלושה תשלומים שווים, על פני שלוש השנים העוקבות לאחר שנת המענק (כל אחד מהתשלומים ייקרא להלן - "מענק נדחה"). על אף האמור, ככל שחלק מהמענק השנתי למנכ"ל יינתן בדרך של כתבי אופציה כאמור בסעיף 6 לעיל, יופחת שיעור המענק השנתי שיידחה וייפרס כאמור לעיל וזאת – בערכו של שיעור שווי ערך כתבי האופציה מתוך המענק השנתי. 7.1.3 על אף האמור, אם בשנת

מענק כלשהי לא עלה המענק השנתי לו זכאי בכיר באותה שנה על 1/6 מהתגמול הקבוע לבכיר, ישולם המענק השנתי בגין שנת המענק כאמור במזומן ולא יחולו הוראות סעיף 7 זה.

7.2 כל תשלום של מענק נדחה מותנה וכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 3 לעיל בהתייחס לשנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד התשלום המיועד. במידה ולא קמה זכאות לתשלום הנדחה או חלקו, לאור האמור בסעיף 3 לעיל, תתבטל זכאות הבכיר לתשלום הנדחה שלא שולם. יתר המענקים הנדחים אשר אמורים להשתלם במועדים עוקבים, לא יבוטלו ויהיו כפופים לעמידה בתנאים המפורטים בסעיף 3 לעיל בשנים שלאחר מכן.

7.3 התשלומים הנדחים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן כשמדד הבסיס הינו המדד הידוע במועד התשלום הראשון.

8. מענק לבכיר שהחל לעבוד ו/או פרש במהלך שנת המענק ישולם בהתאם למפורט להלן:

8.1 בכיר שהחל לעבוד במהלך שנת המענק ועבד בפועל שישה חודשים ומעלה יהא זכאי למענק בגין שנת המענק, על פי החישוב לעיל, מוכפל בשיעור תקופת עבודתו בפועל מסך השנה. בכיר כאמור אשר עבד פחות משישה חודשים במהלך שנת המענק, לא יהא זכאי למענק בגינה, למעט אם הדירקטוריון (לאחר אישור ועדת התגמול) החליט אחרת. במקרה כזה, המענק שישולם לבכיר ייחשב כחלק מהמענק על פי שיקול דעת הדירקטוריון על פי סעיף 4.2.3 לעיל, ויהא כפוף למגבלותיו.

למען הסר ספק יובהר, כי מקום בו בכיר אחר זכאי למענק בגין חלק יחסי משנת המענק, לא יחול שינוי בתקציב הכולל, ובכיר זה יימנה במספר הבכירים האחרים הזכאים בשנת מענק למענק לפי התכנית, לצורך חישוב תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים כאמור בסעיף 4.1 לעיל.

8.2 אם הבכיר הגיע לגיל פרישה או פרש (לרבות עקב פטירה או אובדן כושר עבודה חו"ח) מהבנק במהלך שנת המענק – המענקים הנדחים שנותרו בגין הנשים הקודמות לשנת המענק לא יוקדמו והבכיר יקבל את יתרת המענקים הנדחים כאמור במועדים ובתנאי הפרישה הקבועים בסעיף 7 לעיל ובכפוף לתנאים שנקבעו בו. למען הסר ספק, בכל הנוגע לכתבי האופציה שיוענקו למנכ"ל, ככל שיוענקו, יחולו הוראות סעיף 6 לעיל. בנוסף, יבחן הדירקטוריון (בכפוף להמלצת ועדת התגמול) באופן פרטני את זכאותו למענק חלקי בגין השנה השוטפת ויקבע את סכום המענק שישולם בגינה, אם בכלל, ובלבד שלא יעלה סכום המענק על הסכום אשר היה מחושב על פי התכנית (בהתבסס על הנתונים הידועים בעת פרישתו) מוכפל בחלק היחסי של תקופת עבודתו בפועל בשנת המענק. סכום המענק שייקבע יהיה כפוף לתנאי הפריסה כאמור בסעיף 7 לעיל.

9. על אף האמור בתכנית, המענק הכולל עבור כל בכיר (לרבות אופציות למנכ"ל בלבד) בגין שנת מענק לא יעלה על 12 משכורות חודשיות של אותו הבכיר (לרבות במקרה של תוספת למענק השנתי כאמור בסעיף 4.2.4 לעיל). כמו כן, סך התגמול המשתנה לבכיר בגין שנת מענק לא יעלה על 100% מסך התגמול הקבוע שלו באותה השנה.

10. ועדת התגמול תקיים מעקב שוטף על יישום התכנית. תכנית התגמול ומרכיביה ייבחנו מחדש על ידי ועדת התגמול מעת לעת, אשר תביא המלצותיה בעניין זה, ככל שתהיינה, לדירקטוריון, והכל בשים לב למדיניות התגמול.

11. המענקים לבכירים על פי תכנית התגמול, לא יהוו חלק מהשכר המשולם למי מהבכירים, ולא יובאו בחשבון לצורך הפרשות סוציאליות, פיצויים וקצבת פרישה.

12. בתכנית התגמול, אין כל התחייבות של הבנק להמשיך ולהתקשר עם כל בכיר על פי התכנית כעובד או אחרת. אין תנאי בתכנית המגביל את הבנק להפסיק את התקשרותו עם כל בכיר על פי שיקול דעתו או על פי כל הסכם ביניהם.

ו. הסכם קיבוצי מיוחד

בנק לאומי וארגון עובדי בנק לאומי חתמו על הסכם קיבוצי מיוחד (להלן - "ההסכם הקיבוצי") לתקופה של ארבע שנים עד ליום 31 בדצמבר 2018.

בבנק הבינלאומי ובפאג'יי קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה של תנאי ההעסקה של כ-2,920 פקידים ומנהלים להסכמים שנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לבין ארגון עובדי בנק לאומי.

להלן עיקרי השינויים שנקבעו בהסכם הקיבוצי ביחס להסכם הקיבוצי הקודם:

- מנגנון עדכון השכר השנתי, בשיעור ממוצע לכלל העובדים של 5%, שונה והוא יהיה כדלקמן:
 - בשנת 2015 - 4%
 - בשנת 2016 - 4%
 - בשנת 2017 - 3.5%
 - בשנת 2018 - 3.5%
- תשלום מענק חד פעמי לעובדים בגובה משכורת אחת.
- יישום מוקדם של עדכון סכום שכר המינימום שנקבע בהחלטת הממשלה, באופן שעדכון שכר המינימום ל-5,000 ש"ח יבוצע בפעימה אחת ובאופן מיידי (ולא באופן מדורג כפי שנקבע בהחלטת הממשלה), לכלל העובדים שמשתכרים שכר מינימום.
- נקבעו הוראות נוספות להפחתת סכומי היובלות (מענקים וחופשות), עדכון שיעור הפרשות המעסיק לתגמולים עבור עובדים הזכאים ל"פנסיה צוברת", עידוד עובדים שאינם מנצלים ימי מחלה ועדכון התקופה המקסימלית לקבלת תוספות ותק.
- השפעת ההסכם הקיבוצי בשנת 2014 הינה גידול בהוצאות משכורות ונלוות בסך 1.7 מיליון ש"ח לפני השפעת המס.
- לפי אומדן ראשוני הבנק מעריך בשלב זה, כי ברבעון הראשון של שנת 2015 צפוי הבנק להקטין את ההפרשה למענק יובל בסך של כ-8 מיליון ש"ח לפני השפעת המס עקב קיטון צפוי בהפרשה ליובלות. אומדן זה חושב בהתאם לתקינה החשבונאית הקיימת ולא כולל את השפעת אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים החל מ-1 בינואר 2015. הבנק בוחן בשלב זה את גובה ההתחייבות אשר ידרש לרשום בגין עידוד עובדים שאינם מנצלים ימי מחלה.
- מעבר לאמור לעיל, ההסכם אינו צפוי להשפיע באופן מהותי על הוצאות השכר השוטפות בשנים הבאות.

באור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2014					
מטבע ישראלי					
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למטבע חוץ אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
סכומים מדווחים					
מיליוני ש"ח					
נכסים -					
1,071.9	163.7	46.0	3.4	-	1,285.0
84.2	122.4	-	-	-	206.6
2,260.3	50.1	2.6	-	-	2,313.0
-	-	-	-	19.6	19.6
46.1	-	-	-	-	46.1
3,462.5	336.2	48.6	3.4	19.6	3,870.3
התחייבויות -					
2,775.5	223.0	48.1	3.4	-	3,050.0
97.8	-	0.5	-	-	98.3
2.7	-	-	-	-	2.7
-	137.7	-	-	-	137.7
213.5	6.1	-	-	-	219.6
3,089.5	366.8	48.6	3.4	-	3,508.3
373.0	(30.6)	-	-	19.6	362.0
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :					
-	-	-	-	-	-
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)					
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)					
-	-	-	-	-	-
373.0	(30.6)	-	-	19.6	362.0
סך הכל כללי					

(1) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

31 בדצמבר 2013					
מטבע ישראלי					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד			
		צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
סכומים מדווחים					
מיליוני ש"ח					
1,097.8	-	0.5	38.3	206.0	853.0
233.3	-	-	-	71.6	161.7
2,203.3	-	-	4.8	49.2	2,149.3
21.0	21.0	-	-	-	-
46.7	-	-	-	-	46.7
3,602.1	21.0	0.5	43.1	326.8	3,210.7
2,811.0	-	0.6	42.6	201.0	2,566.8
87.5	-	0.3	0.2	-	87.0
2.7	-	-	-	-	2.7
137.9	-	-	-	137.9	-
207.6	-	-	-	5.2	202.4
3,246.7	-	0.9	42.8	344.1	2,858.9
355.4	21.0	(0.4)	0.3	(17.3)	351.8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
355.4	21.0	(0.4)	0.3	(17.3)	351.8

באור 15 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפרעון (1)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014(2)(3)				
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים עד שלוש שנים	מעל שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח				

מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)

207.6	304.9	538.4	588.4	1,606.6
41.4	76.4	204.7	149.6	2,847.2
166.2	228.5	333.7	438.8	(1,240.6)

נכסים(8)

התחייבויות(9)

הפרש

הפרש

192.9	284.6	442.8	553.0	503.4
34.4	66.0	171.6	117.8	2,626.8

(8) מזה: אשראי לציבור

(9) מזה: פיקדונות הציבור

31 בדצמבר 2013(2)(3)				
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים עד שלוש שנים	מעל שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח				

מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)

184.7	295.0	523.1	676.5	1,493.0
25.5	92.0	206.4	163.5	2,582.3
159.2	203.0	316.7	513.0	(1,089.3)

נכסים(8)

התחייבויות(9)

הפרש

הפרש

163.8	261.8	436.1	571.9	576.0
19.1	82.0	175.2	131.5	2,378.4

(8) מזה: אשראי לציבור

(9) מזה: פיקדונות הציבור

(1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.

(2) החל מיום 31 בדצמבר 2013 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא גילוי על פקדונות. ההוראה כוללת, בין השאר, דרישות גילוי ביחס למועדי הפרעון החוזיים של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע - ראה ביאור 1.ג. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש בהתאם להוראות החדשות.

(3) מתכונת הגילוי בביאור נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון עודכנה בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון" מיום 30 בספטמבר 2013. במסגרת החוזר, עודכנה ההבחנה הנדרשת בין נכסים והתחייבויות במטבע ישראלי (לרבות מטבע ישראלי צמוד מט"ח) לבין מטבע חוץ. למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע. מספרי ההשוואה לשנת 2012 סווגו מחדש בהתאם להוראות החדשות.

(4) נכסים ללא תקופת פירעון כולל נכסים בסך 20.9 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (2013 - 21.8).

(5) כפי שנכללה בביאור 14, "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.

(6) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

(7) אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של 379.4 מיליון ש"ח (31.12.13 - 308.4 מיליון ש"ח). אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של 80.7 מיליון ש"ח סווג ללא מועד פרעון (31.12.13 - 126.0 מיליון ש"ח).

מיליוני ש"ח								
שיעור תשואה חוזי (6) באחוזים	יתרה מאזנית (5)		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר עד עשרים שנה	מעל חמש עד עשר שנים	מעל ארבע עד חמש שנים	מעל שלוש עד ארבע שנים
	סך הכל	ללא תקופת פרעון (4)						
3.41	3,850.7	121.1	3,885.2	7.5	8.3	360.9	115.0	147.6
2.60	3,508.3	18.2	3,528.5	2.3	5.7	154.7	24.3	22.2
	342.4	102.9	356.7	5.2	2.6	206.2	90.7	125.4
4.53	2,313.0	100.0	2,337.0	-	3.7	130.2	93.8	132.6
0.69	3,050.0	-	3,053.3	-	0.2	2.5	18.8	15.2

שיעור תשואה חוזי (6) באחוזים	יתרה מאזנית (5)		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר עד עשרים שנה	מעל חמש עד עשר שנים	מעל ארבע עד חמש שנים	מעל שלוש עד ארבע שנים
	סך הכל	ללא תקופת פרעון (4)						
מיליוני ש"ח								
3.90	3,581.1	42.7	3,694.6	10.8	12.8	276.0	84.0	138.7
2.79	3,246.7	15.6	3,274.7	2.1	5.3	158.2	15.4	24.0
	334.4	27.1	419.9	8.7	7.5	117.8	68.6	114.7
5.07	2,203.3	21.8	2,298.1	-	7.2	113.5	63.0	104.8
0.79	2,811.0	-	2,814.6	-	0.2	1.4	10.1	16.7

באור 16 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם:

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2013	2014	2013	2014
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרות החוזים ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח			
0.7	0.4	37.8	37.9
1.0	2.1	101.7	235.0
1.6	1.8	85.0	89.4
0.3	0.2	177.9	192.2
(3)0.4	0.9	(3)69.8	100.8
1.2	1.0	410.7	436.9
(3)-	-	(3)5.0	0.1
2.6	1.6	161.8	133.3
7.8	8.0	1,049.7	1,225.6

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי -

ערבויות להבטחת אשראי

ערבויות לרוכשי דירות

ערבויות והתחייבויות אחרות

מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי

שלא נוצלו⁽³⁾

התחייבויות להוצאת ערבות

מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות

בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו

התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר

ועדיין לא ניתן

ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות

שהעניקה ⁽¹⁾

סך הכל

(1) בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.

(2) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(3) סווג מחדש.

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

31 בדצמבר		
2013	2014	
מיליוני ש"ח		
10.7	10.3	שנה ראשונה
9.6	9.6	שנה שניה
9.3	9.5	שנה שלישית
9.1	9.4	שנה רביעית
9.0	6.8	שנה חמישית
39.8	33.8	שנה שישית ואילך
87.5	79.4	סה"כ

באור 16 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

- (2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.
- (3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים לנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הני"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הני"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.
- (4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:
- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:
1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגין רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").
 2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.
 3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.
- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").
- יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.
- בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

באור 16 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ליום 31 בדצמבר 2014 בגין תביעות תלויות שלהערכת הבנק אפשרות התממשותן, כולן או חלקן, שאינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינה הפרשה, הסתכמה ב-0.1 מיליון ש"ח.

ביום 20 באוקטובר 2014 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה דמי הניהול הנגבים בבנק ובכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי, בגין ניהול פיקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל (להלן: "דמי הניהול").

לטענת המבקשים, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול (להלן: "הנוסחה הראשונה"), שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק.

לטענת המבקשים, כתוצאה משימוש בנוסחה הראשונה, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרעיוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון.

לטענת המבקשים, ברבעון השלישי לשנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה הראשונה והחל מאותו מועד, אינו גובה דמי ניהול ביתר.

לטענת המבקשים, הנזק הכספי המצרפי הנומינאלי שנגרם לחברי הקבוצה, בכל הבנקים בקבוצה, בצירוף נזקים לא ממוניים עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הם העמידו את הבקשה על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את הסיכון בתובענה.

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 31 בדצמבר 2014 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

ה - דוח ביקורת בנק ישראל בתחום איסור הלבנת הון

ביום 10 באוקטובר 2013, התקבל בבנק דו"ח ביקורת אשר נערך על ידי הפיקוח על הבנקים, בתחום איסור הלבנת הון. המסקנה העיקרית מדו"ח הביקורת היתה כי על הבנק להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי ואיתור פעילות חריגה המאפיינת את רמת הסיכון. לדו"ח הביקורת צורפה רשימה של דרישות לביצוע, אשר בוצעו ברובן, ותושלמנה עד סוף הרבעון הראשון של 2015.

ביום 19 בפברואר 2014, התקבלה בבנק הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי על פי סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס 2000. הבנק הגיש ביום 23 באפריל 2014 את טיעונו בכתב ואת בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקיים (להלן "הוועדה"). ביום 16 ביוני 2014 התכנסה הוועדה, והבנק הציג בפניה את טיעונו בעל פה.

ביום 30 בדצמבר 2014, התקבלה בבנק החלטת הוועדה, לפיה הוטל על הבנק עיצום כספי בסך של 2.3 מיליון ש"ח. בהחלטתה ציינה הוועדה, כי בקביעת סכום העיצום הכספי, היא התחשבה ברצינות הצעדים שננקטו ובשינוי ובשיפור שעבר הבנק טרם הליך הביקורת, בשיתוף הפעולה של הבנק בגילוי ההפרות ותוצאותיהן, וכן בנקיטת הפעולות האפקטיביות שביצע הבנק לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותן. הבנק כלל את ההוצאה בדוחותיו.

באור 16א' - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2014			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח			

-	-	-	2.8
-	-	-	-
-	-	-	2.8

-	7.4	-	-
-	7.8	-	-
-	15.2	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.4 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 0.2).

ליום 31 בדצמבר 2013			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח			
-	-	-	22.2
-	-	-	-
-	-	-	22.2
-	4.3	-	-
-	4.1	-	-
-	8.4	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-
-	-	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-
-	-	-	-
-	0.2	-	-
-	0.2	-	-

באור 16א' - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 בדצמבר 2014					
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים מיליוני ש"ח		
0.4	-	-	-	0.4	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-
0.8	-	-	-	0.8	-
-	-	-	-	-	-
0.8	-	-	-	0.8	-
1.2	-	-	-	1.2	-
0.4	-	-	-	0.4	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן :

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים

הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל

סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים [1]

הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן :

מכשירים פיננסיים

בטחון במזומן ששועבד

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים		בנקים	בורסות
		מיליוני ש"ח			
0.2	-	-	-	0.2	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2	-
0.4	-	-	-	0.4	-
-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-
0.6	-	-	-	0.6	-
0.2	-	-	-	0.2	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2	-

באור 16א' - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

ליום 31 בדצמבר 2013				ליום 31 בדצמבר 2014				
סך הכל	מעל 5 שנים		עד 3 חודשים	סך הכל	מעל 5 שנים		עד 3 חודשים	
	ועד 3 חודשים	מעל שנה			ועד שנה	מעל שנה		
סכומים מדווחים				סכומים מדווחים				
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח				
22.2	-	16.1	6.1	2.8	-	1.7	1.1	חוזי ריבית
-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ
8.4	6.5	1.6	0.3	15.2	13.8	1.4	-	חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי סחורות ואחרים
30.6	6.5	17.7	6.4	18.0	13.8	3.1	1.1	סך הכל

באור 16ב' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הוונו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הוונו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 16ב' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2014					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
					נכסים פיננסיים
1,294.7	173.4	1,050.6	70.7	1,285.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
206.6	-	-	206.6	206.6	ניירות ערך ⁽²⁾
2,324.7	2,232.5	92.2	-	2,313.0	אשראי לציבור, נטו
0.4	-	0.4	-	0.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5.0	5.0	-	-	5.0	נכסים פיננסיים אחרים
<u>3,831.4</u>	<u>2,410.9</u>	<u>1,143.2</u>	<u>277.3</u>	<u>(3)3,810.0</u>	סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
3,056.7	242.8	2,813.9	-	3,050.0	פיקדונות הציבור
98.3	-	98.3	-	98.3	פיקדונות מבנקים
2.7	-	2.7	-	2.7	פיקדונות הממשלה
159.2	159.2	-	-	137.7	כתבי התחייבויות נדחים
161.2	69.0	92.2	-	161.0	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>3,478.1</u>	<u>471.0</u>	<u>3,007.1</u>	<u>-</u>	<u>(3)3,449.7</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון
2.3	2.3	-	-	2.3	אשראי

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 589.0 מיליון ש"ח ובסך 362.2 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 16ג.

באור 16ב' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2013					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
					במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
1,101.5	209.7	822.9	68.9	1,097.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
233.3	-	-	233.3	233.3	ניירות ערך ⁽²⁾
2,214.4	2,126.4	88.0	-	2,203.3	אשראי לציבור, נטו
0.2	-	0.2	-	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9.4	9.4	-	-	9.4	נכסים פיננסיים אחרים
3,558.8	2,345.5	911.1	302.2	3,544.0 ⁽³⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
2,815.6	237.2	2,578.4	-	2,811.0	פיקדונות הציבור
87.5	-	87.5	-	87.5	פיקדונות מבנקים
2.7	-	2.7	-	2.7	פיקדונות הממשלה
154.5	154.5	-	-	137.9	כתבי התחייבויות נדחים
157.8	69.8	88.0	-	158.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
3,218.1	461.5	2,756.6	-	3,197.2 ⁽³⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון					
1.5	1.5	-	-	1.5	אשראי

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 665.6 מיליון ש"ח ובסך 236.3 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 16ג.

באור 16ג' - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

31 בדצמבר 2014

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים		
		נתונים	נצפים	מחירים
		לא נצפים	משמעותיים	מצוטטים
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל
		(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
מיליוני ש"ח				

139.0	-	-	-	139.0
42.9	-	-	-	42.9
181.9	-	-	-	181.9
24.7	-	-	-	24.7
0.4	-	-	0.4	-
207.0	-	-	0.4	206.6

31 בדצמבר 2014

רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				

-	4.0	4.0	-	-
---	-----	-----	---	---

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 16ג' - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

31 בדצמבר 2013				
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיצוז	נתונים	נתונים	מחירים
		לא נצפים	משמעותיים	מצוטטים
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל
		(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
מיליוני ש"ח				
229.1	-	-	-	229.1
2.1	-	-	-	2.1
231.2	-	-	-	231.2
2.1	-	-	-	2.1
0.2	-	-	0.2	-
233.5	-	-	0.2	233.3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

31 בדצמבר 2013				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
		במיליוני ש"ח		
-	53.0	53.0	-	-

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

א. יתרות (1)

נכסים						
24.0	23.7	-	-	422.6	418.1	פיקדונות בבנקים
-	-	0.5	0.5	-	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
-	-	0.5	0.5	-	-	אשראי לציבור, נטו
נכסים אחרים - חייבים אחרים						
-	-	-	-	12.9	5.0	ויתרות חובה
התחייבויות						
-	-	3.2	1.8	-	-	פיקדונות הציבור
21.1	21.1	-	-	8.5	7.8	פיקדונות מבנקים
-	-	-	-	142.6	137.7	כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות - זכאים אחרים						
-	-	6.3	6.3	7.4	-	ויתרות זכות
-	-	-	-	385.9	362.0	מניות (כלול בהון) ⁽⁵⁾
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים						
-	-	0.7	0.6	154.4	133.3	חוץ מאזניים ⁽⁶⁾

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

[4] על בסיס היתרות לסופי החודשים.

(5) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.

[6] סיכוני אשראי במכשירים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

31 בדצמבר 2013					
בעלי עניין					
אחרים ⁽³⁾		אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾		מחזיקי מניות	
				בעלי שליטה	
היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה
הגבוהה	ליום 31	הגבוהה	ליום 31	הגבוהה	ליום 31
ביותר ⁽⁴⁾	בדצמבר	ביותר ⁽⁴⁾	בדצמבר	ביותר ⁽⁴⁾	בדצמבר
מיליוני ש"ח					

נכסים					
23.3	23.1	-	-	484.9	484.9
-	-	0.6	0.5	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	0.6	0.5	-	-
-	-	-	-	9.6	9.5
התחייבויות					
-	-	3.0	1.4	-	-
17.3	17.3	-	-	11.1	7.3
-	-	-	-	143.0	137.9
4.0	-	6.2 ⁽⁷⁾	6.2 ⁽⁷⁾	5.0	4.2
-	-	-	-	362.8	355.4
-	-	0.7	0.6	187.5	161.8

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 17. ה. להלן.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) תאגידים, שאדם או תאגיד שנקלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

(4) על בסיס היתרות לסופי החודשים.

(5) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.

(6) סיכויי אשראי במכשירים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

(7) הוצג מחדש.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

2014			הכנסות ריבית נטו ⁽⁴⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסות שאינן מריבית הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽⁵⁾ סך הכל
בעלי עניין			
אחרים ⁽³⁾	אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	מחזיקי מניות בעלי שליטה	
0.3	-	4.0	
-	-	-	
-	-	22.7	
(25.0)	(7.1)	(11.7)	
(24.7)	(7.1)	15.0	
2013			הכנסות ריבית נטו ⁽⁴⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסות שאינן מריבית הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽⁵⁾ סך הכל
בעלי עניין			
אחרים ⁽³⁾	אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	מחזיקי מניות בעלי שליטה	
0.4	-	3.3	
-	-	-	
-	-	15.9	
(23.9)	(7.9)	(10.3)	
(23.5)	(7.9)	8.9	
2012			הכנסות ריבית נטו ⁽⁴⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסות שאינן מריבית הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽⁵⁾ סך הכל
בעלי עניין			
אחרים ⁽³⁾	אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	מחזיקי מניות בעלי שליטה	
0.4	-	9.0	
-	-	-	
-	-	15.0	
(24.4)	(8.7)	(10.0)	
(24.0)	(8.7)	14.0	

[1] למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 17.ה. להלן.

[2] לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

[3] תאגידי, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

[4] פירוט בבאור 17.ד. להלן.

[5] פירוט בבאור 17.ג. להלן.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין ⁽¹⁾

2014	
בעלי עניין	
אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	
סך הטבות	מספר מקבלי הטבות
במיליוני ש"ח	
5.8 ⁽³⁾	7
1.3	8

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

2013	
בעלי עניין	
אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	
סך הטבות	מספר מקבלי הטבות
במיליוני ש"ח	
6.6 ⁽³⁾	7
1.3	9

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

2012	
בעלי עניין	
אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	
סך הטבות	מספר מקבלי הטבות
במיליוני ש"ח	
7.0 ⁽³⁾	7
1.7	8

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

- (1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 17.ה. להלן.
- (2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.
- (3) מזה: הטבות עובד לזמן קצר 4.7 מיליון ש"ח (2013 - 5.1 מיליון ש"ח), הטבות אחרות לזמן ארוך 1.1 מיליון ש"ח (2013 - 1.5 מיליון ש"ח)

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

ד. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות של הבנק עם בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾

2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		
0.3	0.1	-
9.0	3.5	4.3
-	-	-
0.1	0.1	-
9.4	3.7	4.3

א. בגין נכסים

מאשראי לציבור

מפקדונות בבנקים

ב. בגין התחייבויות

על פיקדונות הציבור

על פיקדונות מבנקים

סך כל הכנסות ריבית, נטו

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 17 להלן.

ה. מידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

(1) עסקאות ויתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים הדומים לתנאי העסקאות עם גופים שאינם קשורים לבנק.

הריבית המחויבת והריבית המשולמת בגין יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים הינן בשיעורים הרגילים בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם צדדים שאינם קשורים לבנק.

(2) לא בוצעו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי על יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

באור 18 - הכנסות והוצאות ריבית

2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		
152.7	134.6	135.2
12.5	6.9	2.2
12.9	10.5	4.4
9.0	5.0	1.1
0.4	-	0.4
187.5	157.0	143.3
40.4	21.2	6.8
0.1	0.1	0.1
6.9	7.6	4.9
0.1	0.1	-
47.5	29.0	11.8
140.0	128.0	131.5
2.6	0.3	-
5.7	4.5	1.0
0.7	0.2	0.1
9.0	5.0	1.1

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור
על פיקדונות מבנקים
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים מהחברה האם
על התחייבויות אחרות
סך כל הוצאות הריבית
סך הכנסות ריבית, נטו

ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

מוחזקות לפדיון
זמינות למכירה
למשחר
סך הכל כלול בהכנסות ריבית

באור 19 - הכנסות מימון שאינן מריבית

2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

4.1	2.3	4.4
4.1	2.3	4.4
0.1	-	-
4.2	2.3	4.4
0.7	0.6	0.3

1. מהשקעה באגרות חוב
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה
סך הכל מהשקעה באג"ח
 2. הפרשי שער נטו
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן
למטרות מסחר
- הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר**
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי
הוגן של אג"ח למסחר, נטו

באור 20 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
16.2	12.7	14.3
52.4	51.1	50.0
7.7	6.6	7.7
1.5	1.6	1.6
16.3	20.7	16.1
7.3	7.4	8.0
8.7	8.6	7.6
1.5	1.8	2.1
111.6	110.5	107.4

- בגין עסקאות במטבע חוץ המבוצעות באמצעות הבנק הבינלאומי
ניהול חשבון
כרטיסי אשראי
עמלת הפצת מוצרים פיננסיים
טיפול באשראי ובעריכת חוזים
פעילות בניירות ערך
עמלות מעסקי מימון
אחרות
סך הכל עמלות

באור 21 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
-	0.5	-
-	0.5	-

רווחי ייעודה לפיצויים
סך הכל הכנסות אחרות

באור 22 - משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
66.2	67.9	71.5
9.2	10.2	9.7
15.6	17.6	18.3
91.0	95.7	99.5

משכורות
פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות וחופשה
מס שכר וביטוח לאומי
סך הכל משכורות והוצאות נלוות

באור 23 - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
27.2 ⁽¹⁾	26.9 ⁽¹⁾	27.8
3.9	4.4	4.1
1.4	1.4	1.4
4.8	4.3	4.0
4.7 ⁽¹⁾	3.5 ⁽¹⁾	6.8
1.7	1.3	1.3
3.7 ⁽¹⁾	3.4 ⁽¹⁾	3.5
0.2	0.2	0.2
8.3 ⁽¹⁾	8.0 ⁽¹⁾	8.2
55.9	53.4	57.3

שירותי מיכון
תקשורת
משרדיות
שיווק ופרסום
שירותים מקצועיים
שכר והחזר הוצאות לחברי דירקטוריון
עמלות
ביטוח
אחרות
סך כל ההוצאות האחרות
(1) סווג מחדש.

באור 24 - הפרשה למסים על הרווח

א - הרכב הוצאות המס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
32.0	25.3	23.9
(0.8)	(0.5)	-
(2.2)	(1.5)	(2.0)
29.0	23.3	21.9

מסים שוטפים בגין שנת החשבון
מסים שוטפים בגין שנים קודמות
מסים נדחים בגין שנת החשבון
הפרשה למסים על ההכנסה

ב - מסים נדחים לקבל, נטו

יתרות מסים נדחים לקבל הינן בגין הפרשים בעיתוי כדלקמן:

שיעור מס ממוצע		יתרה	
31 בדצמבר			
2013	2014	2013	2014
באחוזים		סכומים מדווחים	
		מיליוני ש"ח	
37.71	37.71	3.1	3.2
37.71	37.71	1.4	1.5
37.71	37.71	8.9	9.9
37.71	37.71	13.5	14.2
		26.9	28.8

עתודה לפיצויים ולפנסיה על היעודה נטו
הפרשה לחופשה ומענקים
הפרשות להטבות אחרות
הפרשה להפסדי אשראי

מימוש הטבת המס בשל מסים נדחים לקבל נטו, מבוסס על תחזית לפיה תהיינה הכנסות חייבות בעתיד בסכומים מתאימים והם מחושבים לפי שיעור מס של 37.71% (2013 - 37.71%).

ג - שומות מס סופיות

לבנק שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2010.

באור 24 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

ד - שיעורי המס החלים על הכנסות הבנק

להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על תאגיד בנקאי בישראל לבין ההפרשה המתואמת למסים כפי שנוקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
מיליוני ש"ח			
35.53%	36.22%	37.71%	שיעור המס החל בישראל על תאגיד בנקאי (אחוזים)
27.5	22.4	18.5	סכום המס על בסיס השיעור הסטטוטורי
			מס (חסכון מס) בשל:
1.0	1.0	1.9	הוצאות לא מוכרות
(0.6)	(1.3)	-	קיטון (גידול) במס נדחה בשל ירידת (עלית) שיעורי המס
(0.8)	(0.5)	-	מסים בגין שנים קודמות
1.8	1.8	1.9	סכומים נוספים לשלם על חובות מסופקים
0.1	(0.1)	(0.4)	פערים אחרים
29.0	23.3	21.9	הפרשה למסים על ההכנסה

ה - שינויי חקיקה בתחום המס

מס חברות

להלן שיעורי מס החברות החלים עם הבנק לבנק בשנים 2012-2014:

2012 - 25%

2013 - 25%

2014 - 26.5%

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו- 2014) התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.

המסים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

מס ערך מוסף וביטוח לאומי

ביום 2 ביוני 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה בשנת 2013 לשיעור של 36.21%, ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביום 27 בינואר 2014 התקבל בכנסת החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014 (להלן - "החוק"). על פי החוק, שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ירד ל- 6.75% בשנת 2014 ול- 7.25% בשנת 2015 (במקום 7% ו- 7.5%, בהתאמה). החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך, יעמוד השיעור האמור על 7.5% מהשכר הממוצע.

באור 25 - מגזרי פעילות

א - כללי

- הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:
- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
 - בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
 - עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
 - בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
 - בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
 - ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).
- מידע בדבר מגזרים גיאוגרפיים - פעילות הבנק מתמקדת בישראל בלבד.

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014							
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
13.8	(12.7)	2.9	87.8	9.8	29.9	-	131.5
18.9	17.3	4.2	(24.3)	(0.6)	(15.5)	-	-
36.4	10.9	16.3	34.1	9.0	5.4	-	112.1
69.1	15.5	23.4	97.6	18.2	19.8	-	243.6
6.2	(0.1)	1.5	5.5	(6.6)	-	-	6.5
58.1	12.8	18.8	83.1	15.2	-	-	188.0
-	-	-	-	-	-	-	-
4.8	2.8	3.1	9.0	9.6	19.8	-	49.1
2.7	1.2	0.9	4.0	4.3	8.8	-	21.9
2.1	1.6	2.2	5.0	5.3	11.0	-	27.2
3.6%	23.5%	38.6%	3.5%	11.8%	9.9%	-	7.3%
570.4	78.6	111.8	1,281.7	253.9	1,164.8	-	3,461.2
1,005.5	559.8	310.2	570.1	229.1	415.6	-	3,090.3
476.0	56.0	47.0	1,183.0	369.0	808.9	-	2,939.9
27.0	2.5	5.8	61.2	8.5	-	-	105.0
5.7	2.1	1.3	2.3	0.7	-	-	12.1
-	-	-	-	-	14.4	-	14.4
32.7	4.6	7.1	63.5	9.2	14.4	-	131.5

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח

מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
17.5	(10.0)	3.3	75.4	10.6	31.2	-	128.0
15.8	15.8	3.0	(15.4)	(0.5)	(18.7)	-	-
37.4	10.5	15.0	38.9	9.1	3.0	-	113.9
70.7	16.3	21.3	98.9	19.2	15.5	-	241.9
1.7	-	(0.5)	2.8	-	-	-	4.0
55.2	12.5	15.8	77.8	14.8	-	-	176.1
-	-	-	-	-	-	-	-
13.8	3.8	6.0	18.3	4.4	15.5	-	61.8
6.0	1.4	1.8	6.8	1.6	5.7	-	23.3
7.8	2.4	4.2	11.5	2.8	9.8	-	38.5
16.7%	40.7%	89.4%	8.1%	8.2%	8.7%	-	11.1%
525.0	66.1	60.3	1,250.0	293.1	1,322.5	-	3,517.0
962.4	652.3	285.8	583.7	253.7	432.5	-	3,170.4
392.0	49.0	39.0	1,192.3	286.7	906.0	-	2,865.0
23.2	2.0	4.4	56.1	9.1	-	-	94.8
10.1	3.8	1.9	3.9	1.0	-	-	20.7
-	-	-	-	-	12.5	-	12.5
33.3	5.8	6.3	60.0	10.1	12.5	-	128.0

הכנסות ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין

הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

(לרבות פחת והפחתות) :

- לחיצוניים

- בינמגזרי

רווח לפני מסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח לאחר מסים

תשואה להון (אחוז רווח

נקי מההון הממוצע)

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של

התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי

סיכון

מרכיבי הכנסות ריבית,

נטו :

מרווח מפעילות מתן

אשראי

מרווח מפעילות קבלת

פקדונות

אחר

סך הכנסות ריבית, נטו

מחיצוניים ובינמגזרי

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
הכנסות ריבית, נטו	21.2	(6.8)	4.5	72.4	14.6	34.1	140.0
- מחיצוניים	13.8	13.3	3.0	(8.9)	(0.6)	(20.6)	-
- בינמגזרי	37.2	12.0	13.9	38.3	10.3	4.8	116.5
הכנסות שאינן מריבית	72.2	18.5	21.4	101.8	24.3	18.3	256.5
סך הכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	0.5	-	(0.2)	8.4	(1.0)	-	7.7
הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת והפחתות) :	55.2	15.2	16.3	67.9	16.7	-	171.3
- לחיצוניים	0.7	0.2	0.2	0.8	0.2	-	-
- בינמגזרי	15.8	3.1	5.1	24.7	8.4	18.3	77.5
רווח לפני מסים	5.9	1.2	1.9	9.2	3.1	6.8	29.0
הפרשה למסים על הרווח	9.9	1.9	3.2	15.5	5.3	11.5	48.5
רווח לאחר מסים	27.5%	35.2%	31.4%	10.7%	13.9%	9.9%	13.8%
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	350.7	91.7	102.3	1,214.5	362.8	1,370.0	3,492.0
יתרה ממוצעת של נכסים	922.9	723.3	270.7	614.8	287.3	228.0	3,047.0
יתרה ממוצעת של התחייבויות	300.9	45.0	85.1	1,215.3	319.7	851.9	2,817.9
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	מרכיבי הכנסות ריבית, נטו :	מרווח מפעילות מתן אשראי	מרווח מפעילות קבלת פקדונות	אחר	סך הכנסות ריבית, נטו	מחיצוניים ובינמגזרי	
20.7	1.5	4.5	57.8	12.5	-	-	97.0
14.3	5.0	3.0	5.7	1.5	-	-	29.5
-	-	-	-	-	13.5	-	13.5
35.0	6.5	7.5	63.5	14.0	13.5	-	140.0

באור 26 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר לשנים 2014 ו-2013 (מבוקר):

רווח כולל אחר	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הכל
במיליוני ש"ח	
0.2	0.2
-	-
0.2	0.2
(0.6)	(0.6)
(0.4)	(0.4)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

שינוי נטו במהלך התקופה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

שינוי נטו במהלך התקופה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנסתיימה ביום			לשנה שנסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
(1.2)	1.1	(2.3)	(3.3)	2.0	(5.3)
1.2	(1.1)	2.3	2.7	(1.7)	4.4
-	-	-	(0.6)	0.3	(0.9)

התאמות בגין הצגת ניירות ערך
זמינים למכירה לפי שווי הוגן
רווחים (הפסדים) נטו שטרם
מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(רווחים) הפסדים בגין ניירות
ערך זמינים למכירה שסווגו
מחדש לדוח רווח והפסד
סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

באור 27 - מידע תמציתי על בסיס נתונים נומינליים

31 בדצמבר	
2013	2014
מיליוני ש"ח	
3,600.2	3,868.5
3,246.8	3,508.3
353.4	360.2
38.6	27.3

סך הכל נכסים

סך הכל התחייבויות

הון

רווח נקי

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650 03-5196673	אחד העם 9, מיקוד : 6525101	תל-אביב	הנהלה מרכזית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאג'י קול
מרכזי ייעוץ השקעות אזוריים			
03-5267712	כיסופים 17, מיקוד : 9773309	ירושלים	בסניף רמות
03-5267712	עזרא 4, מיקוד : 7620015	רחובות	בסניף רחובות
סניפים			
03-7959200	מונטיפיורי 13, מיקוד : 6516401	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד : 5155025	בני ברק	חזון איש
03-6174200	אהרונוביץ 10, מיקוד : 5137705		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 42, מיקוד : 5151101		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד : 5127402		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד : 9550616		גאולה
02-5011200	שמגר 16, רוממה, מיקוד : 9446116	ירושלים	שלוחת רב שפע
02-6219200	כנפי נשרים 24, מיקוד : 9546439		כנפי נשרים
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד : 9522923		מאה שערים
02-5437200	כיסופים 17, מיקוד : 9973309		שלוחת רמות
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד : 3313605	חיפה	חיפה
08-8578200	דב גור 8, מיקוד : 7753535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד : 7765033		שלוחת לב הרובע
03-9114200	אלעזר פרידמן 9, מיקוד : 4941916	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד : 4973293		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד : 7181043	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד : 7183402		שלוחת ברכפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד : 9909959	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	הר"ן 6, מיקוד : 9056506	ביתר עילית	ביתר עילית
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד : 9050108		שלוחת גבעה A
03-9755200	בן שטח 10, מיקוד : 4082610	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד : 7620015	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד : 8774838	נתיבות	נתיבות

